

národní
úložiště
šedé
literatury

Výroční zpráva 2013 - Muzeum východních Čech v Hradci Králové

Zámečník, Jaroslav
2013

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-268355>

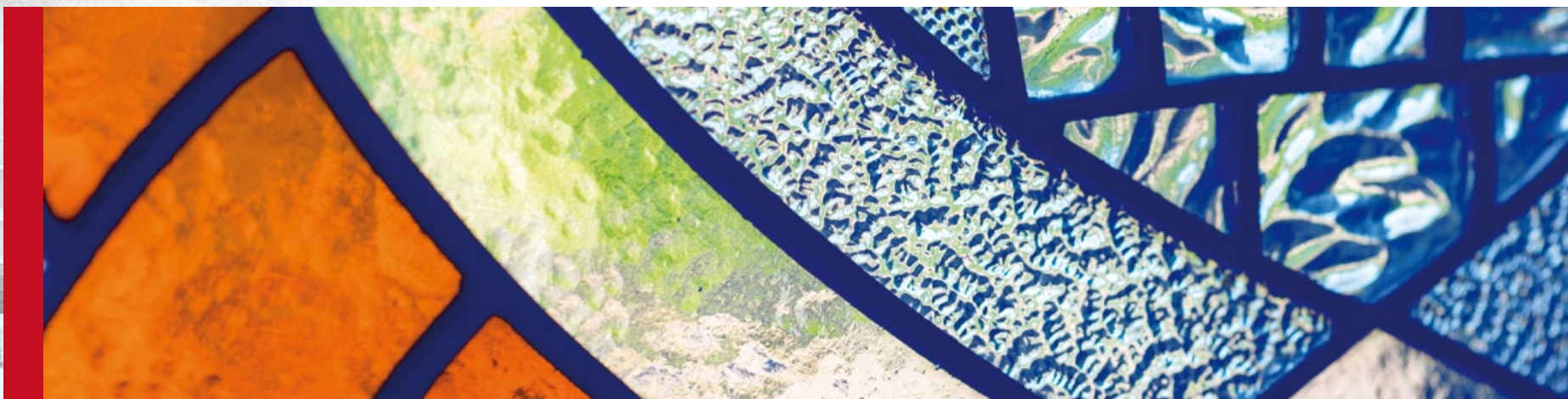
Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 25.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2013

MUSEUM

MUZEUM VÝCHODNÍCH ČECH
V HRADCI KRÁLOVÉ

I. Úvod	
Editorial	5
Charakteristika a poslání instituce	6
II. Organizace	
Organizační struktura	8
III. Úkoly v hlavní činnosti	
1. Sbírkotvorná činnost	12
2. Vědecko-výzkumná činnost	20
3. Odborná expertní činnost	29
4. Projekty	37
5. Spolupráce s jinými odbornými institucemi	39
6. Členství v mezinárodních a celorepublikových organizacích	42
7. Zahraniční spolupráce	42
8. Výstavní a edukační činnosti	43
IV. Hospodaření organizace	
Personální oblast	54
Výnosy a náklady	55
Dotace	63
Investice	64
Tvorba a čerpání peněžních fondů	64
Finanční majetek	65
Kontrolní činnost	65
Zakázky	66
Autoprovoz	66
Provoz a obnova budov	67
Inventarizace majetku a závazků	67

I. Úvod

Výroční zpráva 2013 Muzea východních Čech v Hradci Králové

Rok 2013 byl pro Muzeum východních Čech v Hradci Králové rokem významných obohacení sbírky, stabilizace organizační struktury, rokem výzkumů a objevů; rokem, který přinesl zajímavé kontakty také mimo Českou republiku a současně ukázal, že Muzeum východních Čech v Hradci je instituce, které záleží na kvalitě práce; instituce, která úspěšně realizuje evropské projekty, odborné mezinárodní konference, publikuje a je pořadatelem nebo spolupřadatelem řady zajímavých odborných setkání.

Rok 2013 byl rokem stoletých výročí. Již sto let sídlí více než stotřicetiletá muzejní instituce v Hradci Králové ve výjimečné reprezentativní výstavní budově. K důstojnému připomenutí tohoto jubilea se připojila řada předních českých muzeí a galerií. Potěšením a ctí pro nás byla spolupráce s Muzeem užitého umění ve Vídni, které velkoryse nabídlo své předměty pro výstavu v Hradci Králové.

Stoleté výročí od založení vyšší školy pro ženská povolání v Hradci Králové, první svého druhu na území Čech, bylo příležitostí ke sbírání vysvědčení, fotografií a vzpomínek žaček, učitelů a učitelek dívčích škol v Hradci Králové. Následná výstava vzbudila velký zájem veřejnosti. Motto muzea „Sbíráme vaše vzpomínky“ se tak uplatnilo v praxi a muzeum se ho beze zbytku snaží naplňovat také dalšími sběrovými akcemi. Na podzim roku 2013 se Muzeum východních Čech v Hradci Králové stalo jedním ze zastavení evropského projektu Europeana, jehož národním koordinátorem bylo Národní muzeum. Muzeu přibýlo do sbírky více než 200 nových předmětů mapujících historii osmdesátých let 20. století a roku 1989 a stalo se součástí unikátní virtuální evropské sbírky vzpomínek, fotografií a předmětů, která uchová pro další generace obraz každodenního života tohoto období.

Je potěšující, že hospodaření muzea dovoluje v posledních dvou letech vynakládat pravidelnou částku na nákup sbírkových předmětů. Podařilo se tak mimo jiné získat celoživotní sbírku mykologa Karla Čížka a sbírku 14ti tisíc exemplářů z pozůstalosti významného entomologa Jaroslava Prouzy. Bezúplatným převodem získalo muzeum mlátičku z kuklen-

ské továrny na hospodářské stroje. Rádi jsme také přijali darem harmonium známé hradecké firmy na výrobu hudebních nástrojů.

V rámci plnění Smlouvy o spolupráci mezi Akademií věd ČR a Královéhradeckým krajem, bylo MVČ spolu s Ústavem dějin umění AV ČR v Praze a katedrou dějin umění FF UP v Olomouci pořadatelem odborné mezinárodní konference *Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách 1200 – 1550*. Konference je první etapou budoucího výzkumného záměru, jehož základním cílem je vytvoření vědeckého katalogu a realizace výstavního projektu.

V oblasti vědy a výzkumu se prohloubila spolupráce s Filozofickou fakultou Univerzity Hradec Králové, jež se také podílela na vydávání publikací muzea. O další formě a obsahu spolupráce obou institucí je nadále jednáno.

Hospodaření muzea bylo v uplynulém roce ziskové. Proběhl nákup moderních výstavních panelů, postupně je obnovováno počítačové vybavení a investováno bylo do opravy objektu v areálu Památníku bitvy 1866 na Chlumu. V uplynulém roce byla zpracována dispoziční studie objektu Gajerových kasáren jako podklad pro plánovanou rekonstrukci objektu.

Rok 2013 byl druhým rokem pokračování projektu *Další vzdělávání pracovníků kulturních institucí Královéhradeckého kraje*, který byl věnován muzejní pedagogice, kulturnímu a finančnímu řízení, péči o kulturní dědictví a tvorbě moderních expozic, a komunikaci s klientem. Ojedinělým svého druhu bylo setkání a možnost sdílení zkušeností s ředitelem jedné z nejvýznamnějších a nejstarších rakouských institucí, Universalmuseum Joanneum, a prezidentem rakouského muzejního svazu, Dr. Wolfgangem Muchitschem. Zahraniční kontakty, které se v uplynulém roce zintenzivnily, se snaží muzeum využívat ke zlepšení své činnosti, formou návštěv partnerských institucí nebo užší formou spolupráce v rámci projektů. Úspěšně byl v roce 2013 ukončen projekt *Digitalizace archivních dokumentů vztahujících se k archeologickým památkám*, který byl realizován za finanční podpory Euroregionu Glacensis. Výměna zkušeností s kolegy a pohled

za hranice, přispívá také k uvědomění si konkurenceschopnosti instituce i jejich jednotlivých zaměstnanců.

Personální kapacita instituce byla stabilizovaná a zjednodušená organizační struktura instituce přináší efektivnější řízení. Snahou je, aby muzeum poskytovalo svým zaměstnancům co nejlepší možné podmínky a výsledky jejich práce byly tak dobrou vizitkou instituce. Jako ocenění za svou práci získala paní Ivana Nývltová titul *Knihovnice roku 2013 Královéhradeckého kraje*. Pan RNDr. Stanislav Štamberg, CSC. byl členem mezinárodní vědecké skupiny, které se podařilo objevit nález zkameněliny obřího žraloka z období prvohorního permu, jehož menší příbuzní žili před 290 miliony let také v Podkrkonoší.

V roce 2013 bylo realizováno více než 170 interaktivních programů pro žáky mateřských, základních a středních škol, které navštívilo 3 300 dětí. Uplynulý rok přivedl do muzea více než 60 tisíc návštěvníků na různé druhy akcí. Ráda bych jim poděkovala za jejich přízeň a věřím, že ke zvýšení jejich návštěvníckého komfortu přispěje jak fungující kavárna, tak splnění podmínek pro udělení certifikátu Místo přátelské rodině, kterým muzeum chce i nadále být. Změna proběhla také v systému průvodcovské služby. O návštěvníky se nyní starají vysokoškolsky vzdělané lektorky. Na Chlumu návštěvníkům od léta slouží nově otevřené informační centrum v rekonstruovaném strážním domku.

Ráda bych poděkovala všem pracovníkům a spolupracovníkům Muzea východních Čech v Hradci Králové za jejich práci, představitelům Královéhradeckého kraje za podporu a přízeň, vedoucímu oddělení kultury a památkové péče PhDr. Pavlu Mertlíkovi za spolupráci a otevřenou komunikaci.

Mgr. Naďa Machková Prajzová, Ph.D.
ředitelka muzea

Charakteristika a poslání instituce

Muzeum východních Čech v Hradci Králové je příspěvkovou organizací zřízenou Královéhradeckým krajem, která svým charakterem naplňuje literu zákona 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy. Muzeum získává, shromažďuje, trvale uchovává, eviduje a odborně zpracovává sbírky muzejní povahy. V současné době má muzeum v archeologických, přírodovědeckých a historických podsírkách více než dva miliony sbírkových předmětů. Od roku 1993 spravuje areál Památníku bitvy 1866 na Chlumu včetně Muzea války 1866.

Základní identifikační údaje:

Muzeum východních Čech v Hradci Králové
 adresa: Eliščíno nábřeží 465, 500 01 Hradec Králové 1
 tel.: +420 495 512 391, +420 495 512 392
 e-mail: muzeum@muzeumhk.cz; info@muzeumhk.cz
www.muzeumhk.cz

Sbírková oddělení:

adresa: Opletalova 334, 500 01 Hradec Králové 1
 tel.: +420 495 514 624, + 420 495 514 631

e-mail:

Společenskovoední oddělení

– archeologické pracoviště: archo@muzeumhk.cz

– historické pracoviště: history@muzeumhk.cz

Přírodovědecké oddělení: natura@muzeumhk.cz

Památník bitvy 1866 na Chlumu

adresa: Chlum čp. 66, 503 12 pošta Věstary

tel.: +420 495 447 058

e-mail: chlum@muzeumhk.cz

www.chlum1866.cz

Informační středisko

adresa: Lípa 33, 503 12 pošta Věstary

tel.: +420 495 447 058

e-mail: ic.chlum@muzeumhk.cz

www.chlum1866.cz

IČO: 00088382

Bankovní spojení:

Komerční banka, a. s., pobočka Hradec Králové,
 číslo účtu: 78-7777510247/0100

Zřizovatel: Královéhradecký kraj

Působnost: krajská

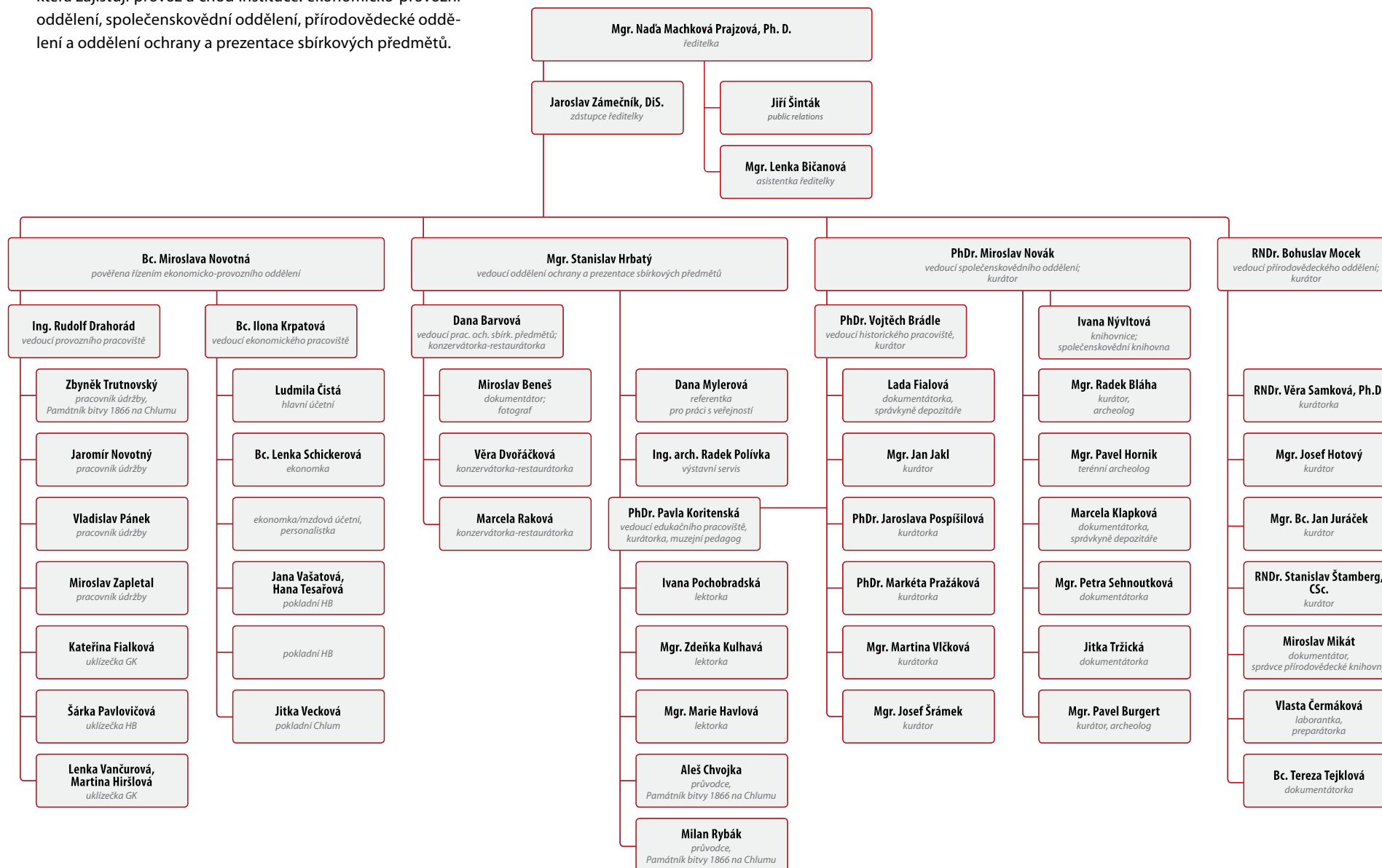
Výroční zpráva Muzea východních Čech v Hradci Králové byla sestavena v souladu se Směrnicí č. 7 Rady Královéhradeckého kraje. Je shrnutím nejvýznamnějších aktivit muzea, ohlédnutím za činností jednotlivých oddělení, zhodnocením výsledků a hospodářské bilance celé instituce.

II. Organizace

Výroční zpráva 2013 Muzea východních Čech v Hradci Králové

Organizační struktura

V roce 2013 byla zjednodušena struktura řízení muzea. Od března má MVČ kromě kanceláře ředitelky čtyři oddělení, která zajišťují provoz a chod instituce: ekonomicko-provozní oddělení, společenskovední oddělení, přírodovědecké oddělení a oddělení ochrany a prezentace sbírkových předmětů.

ÚTVAR ŘEDITELKY

Do útvaru ředitelky je zařazen zástupce ředitelky, Jaroslav Zámečník, DiS., který svou činností naplňuje zejména administrativně – legislativní agendu, je zodpovědný za správu sbírky dle zákona 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy, ve znění pozdějších předpisů, za koordinaci vědy a výzkumu a zastupuje ředitelku v případě její nepřítomnosti. Nově byla zřízena pozice pracovníka pro PR, který je zodpovědný za strategii komunikace a propagace veřejných činností MVČ směrem k veřejnosti. Vytváří a realizuje koncepční řešení v oblasti marketingu a komunikace. Součástí útvaru ředitelky je asistentka.

EKONOMICKO-PROVOZNÍ ODDĚLENÍ

Zodpovídá za řádné hospodaření instituce a zajišťuje správu a údržbu všech objektů užívaných muzeem. Do 30. 10. vedla oddělení Bc. Ilona Krpatová, která byla od 1. 11. vystřídána ve funkci Bc. Miroslavou Novotnou.

Ekonomické pracoviště

Zajišťuje ekonomické plánování, výkaznictví, vede průkazné účetnictví, provádí výplaty platů zaměstnancům i veškeré odvody, platby a poplatky. Ekonomické pracoviště je složeno z vedoucího pracoviště, hlavní účetní, ekonomky a ekonomky se mzdovou a personální agendou.

Provozní pracoviště

Zajišťuje správu a údržbu všech objektů, jejich technický provoz, činnost truhlářské dílny, vozového parku. Podílí se na instalaci a demontáži výstav a expozic. Provozní pracoviště má pět pracovníků údržby včetně vedoucího pracoviště a tři pracovní úvazky na pozici uklízečka.

ODDĚLENÍ OCHRANY A PREZENTACE SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

Oddělení ochrany a prezentace sbírkových předmětů plní úkoly v oblasti všech hlavních činností MVČ, které se dotýkají práce se sbírkou. Je tzv. servisním oddělením muzea. Vedoucím oddělení ochrany a prezentace sbírkových předmětů je Mgr. Stanislav Hrbatý.

Pracoviště ochrany sbírkových předmětů

Kompletně zabezpečuje oblast ochrany sbírkových předmětů. Zajišťuje preventivní a sanační konzervaci a restaurování sbírkových předmětů, zajišťuje obrazovou dokumentaci sbírkových předmětů, terénní obrazovou dokumentaci a dokumentaci činnosti muzea.

Pracoviště pro prezentaci

Zajišťuje plánování, přípravu, propagaci a organizaci expozic, výstavní a další prezentační činnosti muzea, a v součinnosti s provozním oddělením též provoz historické budovy muzea pro veřejnost.

Edukační pracoviště

Od ledna 2013 bylo edukační pracoviště posíleno o kvalifikované vysokoškolsky vzdělané lektorky, které zajišťují práci se žáky základních, mateřských a středních škol, se seniory i s širokou veřejností.

SPOLEČENSKOVĚDNÍ ODDĚLENÍ

Společenskovědní oddělení plní úkoly v oblasti archeologické a historické podsbírkou, zejména správu podsbírek podle zákona, podílí se na vědeckovýzkumné činnosti, řídí se koncepčními materiály pro sbírkotvornou činnost, realizuje výstavní a kulturní akce MVČ a zabezpečuje svěřené projekty. Vedoucím společenskovědního oddělení je PhDr. Miroslav Novák.

Archeologické pracoviště

Pracoviště shromažďuje, eviduje, řádně spravuje, odborně zpracovává, trvale uchovává a zpřístupňuje sbírky muzejní povahy a příslušnou dokumentaci o stavu a vývoji osídlení, společnosti a lidské činnosti na území východních Čech od nejstarších dob po středověk a stále častěji až do novověku, a to zejména na základě vlastních výzkumů. Pracoviště provádí archeologické výzkumy formou povrchových průzkumů a výzkumů, záchranných akcí, archeologických dohledů nebo systematických výzkumů. Získaná data odborně vyhodnocuje a zpracovává do podoby databázových systémů a specializovaných map, které poskytuje pro badatelské účely nebo jako podklady pro rozhodování orgánů veřejné správy. Pracoviště zajišťuje vydávání odborného periodika Archeologie východních Čech.

Historické pracoviště

Historické pracoviště získává, shromažďuje, eviduje, řádně spravuje a odborně zpracovává, trvale uchovává a zpřístupňuje sbírky muzejní povahy dokumentující zejména historický vývoj společnosti od středověku do současnosti na území východních Čech, a to především v oborech historie, etnografie, historie uměleckých řemesel, numismatika, případně dalších, které jsou členěny do téměř třiceti tematických či materiálových fondů. Oddělení zajišťuje též výkon činností vyplývajících z pověření muzea funkcí Regionálního odborného pracoviště pro tradiční lidovou kulturu a odborného garanta péče o tradiční lidovou kulturu na území Královéhradeckého kraje dle usnesení Rady královéhradeckého kraje č. 8/769/2004 ze dne 9. června 2004.

Společenskovědní knihovna

Knihovna je veřejně přístupnou základní knihovnou se specializovaným knihovním fondem a poskytuje veřejné a informační služby. K dispozici jsou katalogy v elektronické podobě i on-line katalog. Veškeré knihovnické služby jsou poskytovány pouze k prezenčnímu studiu.

Studijní fond obsahuje více než 43 525 knihovních jednotek, ve specializovaném knižním fondu je 10 700 kj. Celkový roční

Organizační struktura

přírůstek knihovny je 600 kj, knihy jsou doplňován především nákupy, dary nebo výměnou s českými a zahraničními institucemi.

Ve fondu jsou přístupná i významná východočeská periodika. Tato periodika jsou většinou dochována v jediném nebo v několika málo exemplářích, často i neúplných, a jejich originály jsou ke studiu předkládány pouze výjimečně. Byla digitalizována a jsou k dispozici k prezenčnímu studiu v programu Kramerius.

ké obory (geologie, paleontologie, botanika, entomologie, zoologie). Knižní fond je budován převážně formou výměny periodik a publikací za titul Acta Musei Reginaehradecensis, s. A. Z celkových 20 tisíc knižních jednotek tvoří 14 tisíc položek periodické publikace (časopisy), což představuje asi 700 titulů časopisů. Přírodovědecká periodika patří k nejvýznamnějším takto zaměřeným knihovním fondům v Královéhradeckém kraji. Pro interní potřeby muzea slouží knihovní fond k vědeckému zpracování a správě přírodovědeckých sbírek, externě je využíván jinými odbornými pracovišti příslušných oborů i badatelskou veřejností z oblasti přírodních věd, ochrany přírody a ekologie.

PŘÍRODOVĚDECKÉ ODDĚLENÍ

Přírodovědecké oddělení vede RNDr. Bohuslav Mocek. Oddělení terénními průzkumy a sběry, formou darů i nákupů shromažďuje přírodovědecké sbírky, které odborně zpracovává, spravuje a eviduje, zajišťuje jejich doplňování, uchování a využití. Vývoj přírody, její stav a proměny dokumentuje i nesbírkovými formami, tj. zejména terénním pozorováním, mapováním, obrazovou i jinou dokumentací, shromažďováním nálezových zpráv, vytvářením nálezových databází, rešerší apod. Svou odbornou činnost provádí v základních přírodovědeckých oborech a vyhlášených specializacích – geologie (petrografie, mineralogie, paleontologie), botanika (včetně mykologie) a zoologie (zejména entomologie, malakologie, obratlovci), ekologie a životní prostředí, a to v rámci regionálního i nadregionálního zaměření. Výsledky odborného zpracování sbírek a přírodovědeckých výzkumů jsou využívány k vědeckým, badatelským, výstavním a popularizačním účelům.

Přírodovědecká knihovna

Součástí přírodovědeckého oddělení je přírodovědecká knihovna, kterou vede dokumentátor – knihovník. Knihovna má statut veřejně přístupné knihovny se specializovaným knihovním fondem zaměřeným na základní přírodovědec-

III. Úkoly v hlavní činnosti

Výroční zpráva 2013 Muzea východních Čech v Hradci Králové

1. Sbírkotvorná činnost

CHARAKTERISTIKA SBÍRKY MUZEA VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ

Sbírka Muzea východních Čech v Hradci Králové je zapsána v Centrální evidenci sbírek pod evidenčním číslem MVČ/001-09-26/028001. Rozpadá se na tři samostatné podsbírkky – archeologickou, historickou a přírodovědeckou, které jsou dále členěny na samostatné sbírkové fondy. K 31. 12. 2014 je v rámci archeologické podsbírkky evidováno celkem 644 000 kusů sbírkových předmětů, vedených pod 144 398 evidenčními čísly; v rámci historické podsbírkky je evidováno celkem 309 898 kusů sbírkových předmětů, vedených pod 166 912 evidenčními čísly a v rámci přírodovědecké podsbírkky je evidováno celkem 1 066 447 kusů sbírkových předmětů, vedených pod 87 962 evidenčními čísly.

K 31. 12. 2013 obsahuje sbírka MVČ HK celkem 2 020 345 kusů sbírkových předmětů, evidovaných pod 399 272 evidenčními čísly. Další téměř 1 000 000 předmětů je evidováno v rámci doprovodné evidence.

ARCHEOLOGICKÁ PODSBÍRKA

Archeologická podsbírkka byla doplňována vlastním terénním výzkumem a sběrem. V menším měřítku byla sbírka rozšiřována o nálezy předané soukromými nálezci. V roce 2013 byly vlastním výzkumem získány rozsahem nevelké, ale odborně velmi důležité soubory z Jaroměře, Lochenic – Trotiny, Plačic a Stěžer v prostoru budoucí dálnice D11, sídlišť rodinných domů ve Hvozdnici a Stěžírkách a Hradce Králové – rekonstrukce náměstí 28. října a přilehlých ulic. Mimořádný význam mají zejména nálezy kostrových pohřebišť z doby hradištní přesně datované mincovními nálezy, žárová pohřebišť lužické kultury z Hvozdnice a Lochenic a sídliště únětické kultury ve Stěžírkách a Plačicích. Muzeum východních Čech v Hradci Králové se i v roce 2013 podílelo na projektu Kuks – granátové jablko, a to formou laboratorního zpracování a dokumentace archeologických nálezů. Podobně jako

v předchozím roce, i v roce 2013, setrvaly na vysoké úrovni předané nálezy amatérských spolupracovníků muzea, především rozsáhlé kolekce středověkých železných předmětů různé funkce pocházející z tvrzí a zaniklých vsí. V roce 2013 byl realizován nákup souboru keramických nádob a bronzové jehlice lužické kultury nalezených roku 1911 na pohřebišti v Třebešově na Rychnovsku, který rozšířil stávající rozsáhlý soubor z této lokality.

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla zapsána přírůstková čísla A1/2013 až A141/2013, což představuje 8 031 samostatných evidenčních jednotek sestávajících zpravidla z většího počtu jednotlivých předmětů nebo jejich zlomků.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence byly zpracovány přírůstky z roku 2010, a to do inventárních čísel v intervalech 76582, 76770, 76846-76900, 76904-76949, 76997-77461, 102450-102626, 102647-102651, 103047-103136, což celkem představuje 806 evidenčních jednotek obsahujících 11 633 jednotlivých předmětů. V doprovodné evidenci byla zapsána evidenční čísla D-A1/2013 – D-A327/2013.

V roce 2013 byl dále utříděn, evidenčně zpracován a odborně vyhodnocen rozsáhlý soubor nálezů ze záchranného archeologického výzkumu v areálu bývalého pivovaru, současného sídla Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, v Hradci Králové z let 2004 a 2005, který čítá 2 500 evidenčních záznamů.

Inventarizace sbírek

V roce 2013 byl inventarizován soubor nálezů z výzkumu žárového pohřebiště z mladší a pozdní doby bronzové v Ostroměři, který proběhl v letech 1963 a 1964. Souboru bylo již v minulosti přiděleno 541 inventárních čísel v rozmezí 50403-50943. Po kompletním zpracování souboru bylo doplněno 471 nových inventárních čísel v rozmezí 75358-75813.

Dále pokračovala revize a tvorba lokačních seznamů v depozitářích 101 a 102, konkrétně nálezů z katastrů začínajících na písmena T-Z. Celkem se jednalo o 2 808 souborů obsahujících 35 926 jednotlivých kusů sbírkových předmětů.

Poradní sbor

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost se sešel 5. srpna 2013, projednal a vzal na vědomí zprávu o sbírkotvorné činnosti v rámci archeologické podsbírkky a schválil akvizici souboru keramických nádob a bronzové jehlice ze žárového hrobu lužické kultury z Třebešova za částku 3 500 Kč.

Výpůjčky

V roce 2013 bylo v rámci archeologické podsbírkky evidováno 15 výpůjčních smluv, díky kterým bylo zapůjčeno 1 079 kusů sbírkových předmětů. Převažovaly studijní badatelské výpůjčky. Za nejvýznamnější lze považovat čtyřnásobnou výpůjčku reprezentativního souboru předmětů z doby laténské pro putovní výstavu „Keltové ve východních Čechách“ do muzeí v Nasavrkách, Pardubicích, Vysokém Mýtě a Poličce.

Zápůjčky

V rámci zápůjček byl odborně vyhodnocen a dokumentován soubor nálezů z Nebovid, poskytnutý muzeem v Kolíně. Pro výstavní účely byl ze sbírky Regionálního muzea v Jičíně zapůjčen model hradiště u Češova. Za účelem doplnění výstavy Via Benedictina byly zapůjčeny drobné soubory archeologických nálezů z benediktských klášterů v Opatovicích a Podlažicích, které jsou uloženy v muzeích v Pardubicích a Chrudimi.

Badatelský servis

Archeologické pracoviště navštívilo 85 badatelů ve 412 návštěvách. Telefonické a e-mailové dotazy nejsou jednotlivě evidovány, ale jejich počet s jistotou překročil 200. Kromě jednotlivých individuálních tazatelů byly zodpovídaný i dotazy na institucionální úrovni, např. pro Univerzitu Hradec Králové, Univerzitu Karlovu, Národní muzeum, Severočeské muzeum v Liberci, Vlastivědné muzeum Šumperk, Ústav archeologické památkové péče středních Čech a další.

1. Sbírkotvorná činnost

Nejvýznamnější akvizice

Soubor hrobového inventáře z Hvozdnice

Záchraný archeologický výzkum při stavbě infrastruktury pro kolonii rodinných domů ve Hvozdnici odkryl část proslulého mohylového pohřebiště z přelomu střední a mladší doby bronzové, které dalo celému tomuto chronologickému úseku jméno „horizont Hvozdnice“. Početné soubory keramických nádob obsahovaly i milodary ze zlata. Na téže lokalitě bylo odkryto i kostrové pohřebiště z 11. století datované stříbrnými mincemi a bohatou kolekcí kovového šperku.

Depot z Chlumce nad Cidlinou

V únoru 2013 byl v lese nedaleko Chlumce nad Cidlinou učiněn náhodný nález unikátního depotu bronzových a zlatých předmětů zařaditelných chronologicky do pozdní doby bronzové. Ve shodě s dobovými zvyklostmi se jednalo o zlomky pracovních nástrojů nebo šperků určené pro další zpracování jako surovina. Pro toto časové období jsou unikátní a velmi neobvyklé především zlaté nálezy, a to i ve středoevropském měřítku.

HISTORICKÁ PODSBÍRKA

Historická podsbíрка byla průběžně doplňována vlastním sběrem pracovníků, dary, převody a nákupy. K nejvýznamnějším akvizicím učiněným během roku 2013 náleží harmonium získané darem od soukromého vlastníka, které vyrobila známá královéhradecká firma Rudolfa Pajkra kolem roku 1908. Obdobný význam má mlátička na obilí zn. Piccolo s příslušenstvím, kterou vyrobila továrna na hospodářské stroje Alois Havlík a syn z Kuklen a Muzeum východních Čech ji získalo převodem z Muzea Českého krasu v Berouně. V rámci sběrové akce zaměřené na dokumentaci revoluce 1989 a následného dění v Československu byl získán zajímavý materiál (dobové tiskoviny, fotografický materiál apod.) vztahující se k této problematice. O četné předměty (učební pomůcky, školní obrazy apod.) byl rozšířen také fond dokumentující dějiny školství. Z dalších akvizic je třeba zmínit ještě

alespoň hromadný mincovní depot stříbrných mincí z Úpice, k jehož ukrytí došlo za vlády Marie Terezie, nebo soubor předmětů dokládajících pronásledování nepohodlných osob nacistickým režimem během okupace Čech a Moravy (např. zatýkácí rozkaz gestapa, části obleku z koncentračního tábora).

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence historické podsbířky byla zapsána přírůstková čísla H1/2013 až H212/2013, které představují 1 327 předmětů.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno celkem 3 423 sbírkových předmětů, což představuje 3 314 inventárních čísel.

Inventarizace sbírek

V roce 2013 byly provedeny předávací inventury sbírkových fondů Doprava (1 103 inv. čísel – 1 118 ks; 5 přír. čísel – 19 ks), Foto – kino (2 500 inv. čísel – 23 935 ks; 71 přír. čísel – 1 087 ks), Tělesná kultura (1 312 inv. čísel – 1 608 ks; 41 přír. čísel – 107 ks), Výroba – technika (2 197 inv. čísel – 2 772 ks; 15 přír. čísel – 144 ks). Dále byla provedena inventarizace části fondu školství v rozsahu 487 inv. čísel a 487 předmětů. Celkem bylo v historické podsbířce inventarizováno 29 920 sbírkových předmětů, představujících 7 599 inventárních čísel a 1 357 sbírkových předmětů ze 132 přírůstkových čísel.

Centrální evidence sbírek

Do centrální evidence sbírek vedené na MK ČR byla v roce 2013 nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy v roce 2013 v rozsahu H1/2013 až H212/2013.

Poradní sbor

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost se sešel 13. listopadu 2013 a vzal na vědomí informaci o složení a struktuře přírůstků historické podsbířky za uplynulý rok. Dále projednal schválení nákupů podle nabídkových listů (kávový servis, kuchyňský nábytek, staré tiskoviny) v celkové výši 3200 Kč a odpisů dle předložené dokumentace.

Výpůjčky

V roce 2013 bylo v rámci historické podsbířky evidováno 15 výpůjčních smluv v rámci, kterých bylo zapůjčeno 102 kusů sbírkových předmětů. Za nejvýznamnější lze označit výpůjčky předmětů kampanologického charakteru do nové expozice Národního technického muzea v Praze nebo nábytku a dalších předmětů do expozice Národní galerie v Praze. Vráceno bylo rovněž 15 výpůjček, což představuje 877 kusů sbírkových předmětů, přičemž částečně se v jejich případě jedná o výpůjčky z roku 2012 a u jedné o dlouhodobou výpůjčku z roku 2010.

Zápůjčky

V roce 2013 bylo v rámci historické podsbířky evidováno 7 zápůjček od jiných institucí. Celkem bylo zapůjčeno od těchto institucí 86 kusů sbírkových předmětů. Za účelem výstavního projektu „Kotěra. Po stopách moderny...“ byly zapůjčeny předměty od Muzea užitého umění ve Vídni, Národní galerie v Praze, Uměleckoprůmyslového muzea v Praze, Národního technického muzea a Muzea umění Olomouc. Jednalo se o soubor nábytku, kresby, staré tiskoviny, architektonické plány a návrhy. Pro vánoční výstavku v MVČ HK byla zapůjčena sada vánočních ozdob od firmy Rautis, a. s. z Poniklé.

Badatelský servis

V rámci historické podsbířky bylo evidováno 54 badatelských návštěv. Kromě vlastních sbírkových předmětů byla badatelům ke studiu poskytována rovněž příslušná odborná literatura, digitální vyobrazení sbírkových předmětů, záznamy evidence v programu Demus, regionální tiskoviny a pomocný materiál. Na základě vznesených požadavků bylo dále sepsáno 33 dohod o poskytnutí vyobrazení sbírkových předmětů. Zodpovězeno bylo na 170 telefonických, emailových, písemných či v rámci osobních návštěv vznesených dotazů.

1. Sbírkotvorná činnost

Nejvýznamnější akvizice

Mlátička na obilí zn. **Piccolo**

Výrobce: firma Havlík a syn, Kukleny.

Získáno převodem z Muzea Českého krasu v Berouně.

Historická podsbíрка – fond Zemědělství.

Přírůstkové číslo H148/2013.

Nýtovou mlátičku s příslušenstvím na pohon prostřednictvím žentoury vyrobila firma Havlík a syn v Kuklenách. Firma datuje svůj vznik rokem 1876. Tehdy Alois Havlík založil v Kuklenách (dnes součást Hradce Králové) zámečnickou firmu, která se roku 1876 přeměnila na dílnu na hospodářské stroje. Počátkem 20. století v ní pracovalo 30 zaměstnanců. Firma překonala i velký požár v roce 1915 a ve dvacátých letech měla v areálu závodu i vlastní slévárenskou dílnu.

Harmonium

Výrobce: firma Rudolf Pajkr a spol. z Hradce Králové.

Získáno darem od soukromého majitele.

Historická podsbíрка – fond Hudba.

Přírůstkové číslo H144/2013.

Výroba hudebních nástrojů má v Hradci Králové dlouholetou tradici (firma V. F. Červený, Petrof, Hugo Lhota aj.). Továrna na hudební nástroje Rudolf Pajkr byla na výrobu harmonií specializována. Založili ji roku 1884 bratři Pajkrové: František († 1905) a Rudolf (1879-1929).

PŘÍRODOVĚDECKÁ PODSBÍRKA

Sbírkové fondy přírodovědecké podsbířky byly v roce 2013 doplněny o 18 902 kusů sbírkových předmětů, tj. 90 přírůstkových čísel. Z toho 85 % tvořily nákupy, 12 % vlastní sběry a 3 % dary. Největší podíl podle počtu kusů (položek, exemplářů) náleží fondům entomologie (80%) a botaniky (16 %).

Chronologická evidence

V rámci chronologické evidence byla zapsána přírůstková čísla P1/2013 až P90/2013, což představuje 18 902 kusů nebo položek přírodnin.

Systematická evidence

V rámci systematické evidence bylo zpracováno 2 097 inventurních čísel, což je 6 647 kusů nebo položek přírodnin. Největší počet inventurních čísel náleží sbírkovému fondu botaniky (1 080 inv. č.), kde byly zpracovány zejména přírůstky roku 2012 a sběry lišejníků a hub z roku 2013. Největší podíl z pohledu počtu zkatologizovaných kusů nebo položek tvoří entomologické sbířky (4 294 exemplářů) – kromě vlastních sběrů z let 2009-2011 jde o hromadnou evidenci části čeledi mandelinkovitých (podčeledi *Cassidinae*) ze základní sbířky (coll. RMHK).

Inventarizace sbířek

V roce 2013 provedeno ve sbírkovém fondu přírodovědecké podsbířky 5 inventarizací (dle plánu inventarizací na období 2013-2017). Celkem inventarizací prošlo 4 770 evidenčních čísel, což představuje 33 509 kusů nebo položek sbírkových předmětů.

Centrální evidence sbířek

Do centrální evidence sbířek vedené na MK ČR byla v roce 2013 nahlášena přírůstková čísla zapsaná do přírůstkové knihy přírodovědecké podsbířky v roce 2013 v rozsahu P1/2013 – P90/2013.

Ze záznamů přírodovědecké podsbířky v CES bylo vyřazeno 148 přírůstkových čísel na základě jejich odborného zpracování a evidenčního převedení na inventurní čísla (viz potvrzení MK ČR o provedení změny č. 1519/2013 ze dne 23. 8. 2013).

Poradní sbor

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost přírodovědeckého oddělení se sešel třikrát (14. 5., 9. 9. a 21. 11. 2013). Schválil pět návrhů kurátorů na nákupy sbířek (viz tabulka přírůstků a kapitola významné akvizice), jeden návrh na vyřazení ze sbířek a sbírkové evidence. Poradní sbor vyjádřil souhlas se zprávou o struktuře a evidenci přírůstků přírodovědeckých sbířek zapsaných v přírůstkové knize přírodovědecké podsbířky ke dni 21. 11. 2013.

1. Sbírkotvorná činnost

Výpůjčky

V roce 2013 bylo evidováno 12 smluv o výpůjčce sbírkových předmětů, z toho 4 mají stanoven výpůjční termín přesahující do dalšího období. Bylo půjčeno 139 kusů sb. předmětů.

Vráceno bylo 11 výpůjček (3 z roku 2012, 8 z roku 2013), což představuje 95 sb. předmětů, které byly po ošetření a karanténní desinfekci zařazeny zpět do systematických sbírek.

Výstava *Vetřelci* v Karlovarském kraji (23. 10. 2013 – 12. 1. 2014) vytvořená ve spolupráci s MVČ, na základě původní výstavy *Cizinci a vetřelci* v naší přírodě, se návštěvností 774 osob stala v roce 2013 třetí neúspěšnější výstavou v Muzeu Sokolov.

Zápůjčky

V roce 2013 byly evidovány tři zápůjčky přírodnin od jiných institucí. Jednalo se o dvě zápůjčky entomologického materiálu (Diptera, Phoridae – celkem 58 exemplářů) z entomologického oddělení NM v Praze a jednu zápůjčku osmi mykologických sběrů ze sbírek MZM v Brně. Všechny zápůjčky byly realizovány ze studijních důvodů (determinace a revize).

Po ukončení výstavy „Život v jezerech a močálech mladších prvohor“ byly vráceny fosílie a obrazy pravěké fauny z paleontologického oddělení Národního muzea v Praze.

Badatelský servis

V rámci přírodovědecké podsbírkou bylo evidováno 350 badatelských návštěv, z toho cca 80 pracovalo se sbírkovým fondem (studium herbářů, mineralogických, entomologických a zoologických sbírek). K revizi druhů a studiu bylo zapůjčeno celkem 1 200 položek vyšších rostlin, cca 2 000 exemplářů entomologického materiálu, 200 geologických vzorků a fosilií a 30 sb. předmětů ze sb. fondu obratlovců.

Badatelský servis se kromě přípravy sbírek ke studiu týkal převážně determinace donesených vzorků přírodnin (hmyz z domácností a zahrad, kvetoucí rostliny, nálezy hornin, uhynulých obratlovců apod.), dotazů k biologii a rozšíření

flóry a fauny v regionu a určování přírodnin dle fotografií zaslaných e-mailovou poštou.

Badatelské poradenství a determinace pro firmy nebo instituce, kde byl zpracován písemný posudek, jsou zařazeny pod kapitolu expertní činnost. V badatelských návštěvách nejsou zahrnuty návštěvníci mykologické poradny a mykologický servis v rámci výstavy „Houby“.

Nejvýznamnější akvizice

Sbírka herbářových položek hub od Karla Čížka

Získáno nákupy od Vincencie Čížkové a Josefa Slavička. Přírodovědecká podsírka – fond Mykologie. Přírůstková čísla P10/2013, P78/2013.

Jedná se o evropsky významnou celoživotní sbírku mykologa a monografa Karla Čížka, který se věnoval čeledi Thelephoraceae. Sbírka obsahuje 2 045 položek hub. Herbářové položky kornatcovitých hub čeledi *Corticaceae*, hub rodu *Tomentella*, *Tomentellopsis*, *Tomentellina*, *Tomentellastrum*, *Pseudotomentella* a *Thelephora* pocházejí z České a Slovenské republiky i z Evropy, výjimečně z USA. Vlastní sběry i sběry od dalších sběratelů Piláta, Hagary, Vágnera, Deckerové, Pouzara, Vampoly z let 1928 až 2009 byly determinovány Karlem Čížkem. Sběry jsou doplněny doprovodným dokumentačním materiálem, nákrety mikroskopických znaků popř. fotografiemi. Sběry byly podkladem k pracím Karla Čížka publikovaných v odborných periodikách *Česká mykologie* (Czech mycology) a *Mykologické listy*.

Coleopterologická sbírka Jaroslava Prouzy

Získáno nákupem od p. Evy Klučkové. Přírodovědecká podsírka – fond Entomologie. Přírůstková čísla P23/2013 až P90/2013 (celkem 49 př. čísel).

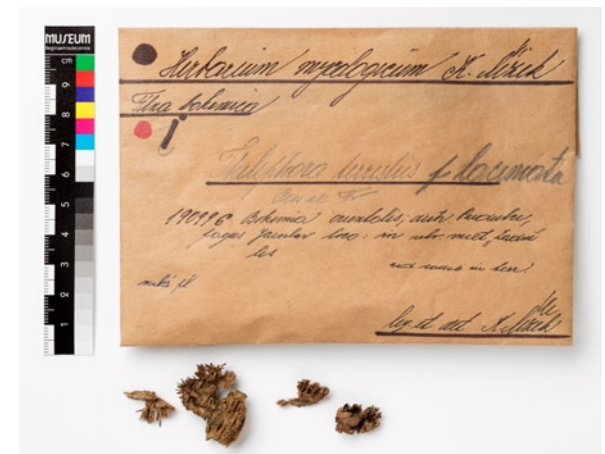
Do entomologických sbírek získalo muzeum rozsáhlý materiál, čítající 14 tisíc exemplářů, z pozůstalosti významného regionálního entomologa Jaroslava Prouzy, který se zabýval zejména čeledí střevlíkovitých (Carabidae) a faunistikou brouků Hradecka. Sbírka je výsledkem jeho celoživotní

odborné práce, obsahuje množství faunistických prvnálezů a dokladů k publikovaným pracím a ucelené druhové spektrum středoevropských a jihoevropských druhů střevlíkovitých brouků. Velká část materiálu má regionální provenienci (východní Čechy).

K nejcennějším položkám náleží 29 kusů kategorie typů – exemplářů, které slouží podle mezinárodních dohod jako standardy k popisům pro vědu nově objevených druhů.

Výstava *Vetřelci* v Karlovarském kraji (23. 10. 2013 – 12. 1. 2014) vytvořená ve spolupráci s MVČ v Muzeu Sokolov.

Plesňák zeminí (*Thelephora terrestris*) – ukázka herbářové položky ze sbírky K. Čížka

1. Sbírkotvorná činnost

V roce 2013 bylo ve sbírce muzea odborně zpracováno 21 703 kusů sbírkových předmětů, evidovaných pod 6 217 inventárními či přírůstkovými čísly. Podrobné členění po jednotlivých sbírkových fondech je uvedeno v tabulce.

Leistus (Pogonophorus) montanus corconticus Farkač & Fassati,
1999 – paratyp ; lokalita: Krkonoše (5259), Vysoké Kolo, 20.VIII.1991,
J. Prouza lgt., př. č.: P40/2013

Název sbírkového fondu	Počet inventárních čísel	Tj. počet předmětů (kusů)
Archeologie	806	11633
Botanika	1080	1080
Entomologie	7	4294
Malakologie	0	0
Mineralogie	193	337
Mykologie	539	539
Paleontologie	278	397
Petrografie	0	0
Zoologie obratlovců	0	0
Bydlení – odívání	23	23
Divadlo	229	298
Doprava – spoje	0	0
Ekonomika	0	0
Etnografie – folkloristika	4	4
Foto – kino	23	23
Hradecensia	126	126
Hudba	4	4
Kultura	19	23
Literatura	6	6
Militaria	45	61
Numismatika – faleristika	2139	2139
Obchod – služby	8	8
Politika	374	389
Stát	49	54
Školství	164	164
Tělesná kultura	1	1
Umělecký průmysl	60	60
Výroba – technika	11	11
Výtvarné umění	0	0
Zdravotnictví	7	7
Zemědělství	22	22

1. Sbírkotvorná činnost

OCHRANA A ZABEZPEČENÍ SBÍREK

Konzervátorské pracoviště se zabývá komplexní ochranou sbírkových předmětů, zajišťuje průzkum exponátů, jejich restaurování a sanační konzervaci. O každém zásahu na exponátech je vytvořena konzervátorská karta. Tato databáze je pravidelně aktualizovaná. Dále zajišťuje preventivní konzervaci prostřednictvím systematické kontroly a případné úpravy prostředí v depozitářích a expozicích tak, aby předměty setrávaly v pokud možno nezměněném stavu, a vypracovává o této činnosti podrobné zprávy. Spravuje monitoring systému Hanwell v depozitářích a ve výstavních prostorách muzea, provádí vyhodnocení údajů a zajišťuje servis systému.

Prioritou v roce 2013 byla konzervace sbírky železného kování pro chystanou výstavu zámečnické školy, která bude probíhat během roku. Dále probíhalo konzervování a restaurování předmětů vytipovaných na základě kontroly v depozitářích, popř. požadavků odborných pracovníků. Na žádost odborných škol pracovnice metodicky vedly práci studentů, kteří vykonávali praxi v konzervátorských dílnách. Pracovnice se účastnily odborných seminářů, přednášek a školení OPVK v rámci svého oboru a jako členky Komise konzervátorů při AMG pořádaly výroční setkání této komise. Také se aktivně účastnily na zajišťování kulturních akcí muzea, zejména Muzejních nedělí. Při přípravě výstav muzea zajišťovaly restaurátorky – konzervátorky balení a kurýrní doprovod exponátů a podílely se na jejich instalaci.

V rámci preventivní konzervace proběhla dne 4. 4. 2013 pravidelná kontrola depozitářů. Na základě vyhodnocení této kontroly bylo provedeno během července polepení okenních tabulí v depozitáři 308 hliníkovou fólií. Vyhodnocení této úpravy proběhne na jaře 2014, kdy budou srovnána roční data monitorovacího systému Hanwel. Pro zajištění co nejpřesnějšího měření systému Hanwel byla čidla v depozitářích servisně zkalibrována. Dne 24. 5. proběhlo pravidelné plynování depozitářů proti organickým škůdcům. Pro účely přípravy podkladů k rekonstrukci depozitářních prostor

proběhlo několikrát za rok měření objemu depozitářů a kubatury sbírek. Tyto podklady byly předány ke zpracování předběžné architektonické studie.

Karanténní desinsekci paradichlorbenzenem v desinsekční bedně prošlo cca 5 000 položek nebo kusů sbírkových předmětů (nové přírůstky z nákupů, vrácené předměty z výpůjček, exponáty z výstav).

V rámci zkvalitnění bezpečnosti sbírek byla v expozici na hlavní budově muzea posílána kamerová tělesa monitoro-

vacího systému. V rámci preventivní konzervace proběhlo ve dnech 14. – 18. 1. základní ošetření vystavených předmětů a jejich stav byl nadále kontrolován na pravidelných kontrolních dnech. S ohledem na podmínky stanovené půjčitelí pro výstavu „Kotěra. Po stopách moderny...“ byly upraveny prostory galerijního sálu. Oddělení se podílelo na převzetí a předání předmětů z Muzea užitého umění ve Vídni.

V expozici Muzea války 1866 na Chlumu proběhlo v květnu pravidelné čištění expozic.

Přehled počtu předmětů prošlých konzervačními či restaurátorskými zásahy v roce 2013

Materiál	Počet předmětů (interní zásahy)	Počet předmětů (externí zásahy)
Knihy, grafiky, rukopisy, plány a další písemnosti	39	5
Malované a polychromované předměty ze dřeva	12	
Umělecko-historické předměty z organických materiálů	2	
Umělecko-historické předměty z kovů a kovových slitin	116	
Předměty lidové kultury z organických materiálů	60	
Předměty lidové kultury z kovů a kovových slitin	0	
Numismatika	297	
Archeologický materiál – keramika	2317	
Archeologický materiál – kosti	400	
Archeologický materiál – železo	150	
Archeologický materiál – barevné kovy	170	
Textil	25	
Keramika, sklo a porcelán	17	
Šperky	1	
Nábytek	34	
Zbraně a lovecké potřeby	0	
Fotografie a daguerrotypie	3	
Obrazy na plechu	6	
Obrazy na plátně	4	
Archeologický materiál organický	778	

1. Sbírkotvorná činnost

Přehled počtu preparovaných sbírkových předmětů v roce 2013

Skupina	Počet kusů (interní zásahy)
Savci	1
Ptáci	14
Plazi	0
Obojživelníci	0
Ryby	0
Bezobratlí	700
Rostliny	402
Houby	1239
Fosílie a geologické vzorky	230

OCHRANA A ZABEZPEČENÍ SBÍREK V RÁMCI ODDĚLENÍ

Archeologická podsbírkka

V rámci laboratorního zpracování nových přírůstků byly ve dvou keramických dílnách ošetřeny a částečně zkompletovány sbírkové předměty z keramiky, kamene případně kosti z archeologických výzkumů ve Zdechovicích (664 sáčků), Plačicích – nal. 25B v trase D11 (305 sáčků), Stěžerách – nal. 26 v trase D11, Lochenicích – Trotině (374 sáčků), Hradci Králové – nám. 28. října (161 sáčků), Stěžirkách (218 sáčků), Jaroměři (195 sáčků) a Hvozdnici (236 sáčků).

V roce 2013 došlo k prvním převozům sbírkových předmětů do nového depozitáře ve Všeštech. Jednalo se o dva velké nálezoové soubory, a to Nový Bydžov 2008 – výzkum ZIP o.p.s. – 118 beden, 3 989 evidenčních jednotek (čísel sáčků), 46 247 kusů jednotlivých předmětů nebo jejich zlomků o hmotnosti 1 640 kg a Vízmburk – výzkum Arú Praha 1978-86 zahrnující 35 beden se 176 evidenčními jednotkami, respektive, 7 355 kusy jednotlivých předmětů.

Průběžně v rámci volných kapacit probíhá preparace a konzervace starších archeologických nálezů ze žárového pohřebiště v Kostelci nad Orlicí (20 nádob) a rekonzervace keramiky z Předměřic nad Labem nalezené na přelomu 19. a 20 století (15 nádob).

V rámci údržby obalového materiálu bylo vyměněno a nově popsáno cca 30 beden nálezů z výzkumů z 60. a 70. let z Plotišt nad Labem.

Historická podsbírkka

V depozitáři nábytku bylo provedeno celkové přerovnání přechovávaného materiálu s ohledem na jeho lepší uložení a zároveň zlepšení možností manipulace s ním. V depozitáři tiskovin byly do nově pořízených moderních mapníků uloženy velkoformátové tiskoviny, čímž došlo zlepšení podmínek jejich přechovávání a manipulace s nimi. V souvislosti s instalací mapníků došlo i k přestěhování dřevěného regálu, kde jsou uloženy školní obrazy. Z důvodu uchování stálé teploty byly v depozitáři č. 307 přidělané na okna folie z tvrzeného alobalu. Prapory, přechodně uložené v depozitáři č. 302, byly přestěhovány do depozitáře, který je speciálně vybaven úložnými prostory pro podobné sbírkové předměty. Prapory byly namotány na kobercové roury, proloženy odkyseleným papírem, zabaleny do neběleného plátna a uloženy. Pro chlazený depozitář bylo potřeba v průběhu roku zajistit opravu chladírenského agregátu. Po provedení opravy byl agregát opakovaně ještě zkontrolován odborným technikem, aby byla prověřena jeho funkčnost a tím stálost podmínek v chlazeném depozitáři.

Ve všech depozitářích byly vedeny knihy depozitárních režimů, stejně tak i knihy pohybu sbírek, kde je zapsáno datum zapůjčení a datum vrácení, k jakému účelu a kdo má předmět zapůjčen z depozitáře.

Přírodovědecká podsbírkka

Bylo realizováno lepení sched nových herbářových položek, přibližně 1 500 a přilepení nových položek, přibližně 900 kusů. Byly zařazeny sběry rostlin z roku 2012 do základní

sbírkky. V. Grulich z Katedry botaniky Masarykovy univerzity v Brně revidoval 20 položek rodu Rosa.

Proběhlo revidování, určování a lokalizování starších nedeterminovaných položek hub, cca 350 položek (např. Hohenbuehelia, Resupinatus, Pleurotus, Pluteus, Scutellinia, Xerocomus). Dále byl částečně zpracován nákup sbírkky hub K. Čížka – celkem 2 045 položek. Proběhlo doplnění konzervačních tekutin do lihových sběrů obratlovců a bezobratlých – cca 40 nádob. Byla provedena signace cca 2 500 exemplářů hmyzu lokálními lístky, dále vytřídění a uspořádání starých malakologických sběrů – sladkovodní mimoevropské druhy Gastropoda a Bivalvia; suchozemské druhy Gastropoda ČR (coll. J. Šachl, Poděbrady). Nově byly tyto sběry uloženy do igelitových sáčků s drážkovým uzávěrem (cca 500 položek).

VÝZNAMNÉ KONZERVÁTORSKÉ ZÁSAHY

Konzervace depotu hrobu šamana – př. č. 104/2012

Dne 11. 8. 2012 amatérský spolupracovník Muzea východních Čech v Hradci Králové informoval příslušné archeologické pracoviště MVC o zajímavém nález. Odborným zásahem se ukázalo, že se jedná o žárový hrob. Během výzkumu se podařilo odkrýt torzo orbou silně narušené keramické nádoby. Proto byl žárový hrob ponechán v bloku hlíny, ve kterém byl in-situ vyzvednut a převezen do laboratoře MVC. Konzervátorský zásah provedla Marcela Raková.

Jako první byly provedeny rentgenové snímky, na kterých byly zřetelně vidět drobné kovové korálky, spirálky, kroužky, větší předmět kruhového tvaru s dalšími soustřednými kruhy uvnitř a velké množství drobných korálků zřejmě z organického materiálu. Blok byl z velmi kompaktní zeminy, k jejímu šetrnému rozrušení byla použita Wilsonova vlhkostní komora. Blok hlíny obsahoval torza dvou nádob, 63 kusů jantarových korálků, 671 kusů celých mušlových korálků, 7 kusů bronzových spirálek, 121 kusů bronzových pukliček,

3 kusy bronzových kroužků, bronzový závěsek tvořený třemi soustřednými kruhy a zbytky organických nití.

Bronzové části depotu byly mechanicky očištěny od zeminy v destilované vodě a následně individuálně očištěny podle jejich stavu tužkou se skleněným vláknem, silonovým kartáčkem, očním skalpelem a dalšími zubotechnickými nástroji. Po očištění byly předměty důkladně omyty v destilované vodě a vloženy do Wilsonovy vlhkostní komory, aby došlo k aktivaci aniontů. Po dvou týdnech byly předměty vloženy na 36 hodin do 3% lihového roztoku Benztriazolu 3 rozpuštěného v lihu denaturovaném 1% lékařského benzínu. Po vyjmutí z lázně byl proveden důkladný mnohonásobný oplach v lihu denaturovaném 1% lékařského benzínu. Předměty byly vysušeny v elektrické sušárně při teplotě 60°C. Na závěr byl povrch předmětů zakonzervován konzervačním lakem Paraloid B-72 rozpuštěným v xylenu 1:11. Po preparaci kovových předmětů bylo přistoupeno k rozplavení hlíny, která obsahovala velké množství korálek z mušlí a jantaru. K tomu bylo použito jemné síto a destilovanou vodu. Korálky byly sušeny volně, bez použití elektrické sušárny, aby nedošlo k přesušení a rozpadu materiálu (velká část korálek byla poškozená). Po vysušení byly korálky vytříděny a rozděleny podle míry poškození na celistvé (671 ks), u kterých se pokračovalo v čištění, a na velmi poškozené (rozpadající se na drobné části), které byly z důvodu značného rizika destrukce při čištění pouze zakonzervovány a ošetřeny lněným olejem.

Jantarové korálky byly po vyjmutí z hlíny mechanicky očištěny štětcem se syntetickým vláskem v destilované vodě. Jejich povrch byl značně popraskaný, proto byl zpevněn roztokem konzervačního laku Paraloid B-72, rozpuštěným v xylenu v poměru 1:11.

Nádoba před preparací; bronz a jantar po konzervaci

DIGITALIZACE

Ve spolupráci s Národním muzeem proběhl dne 9. listopadu v Muzeu východních Čech sbírkový den v rámci projektu Europeana 1989. Vybrané předměty byly zveřejněny na portálu www.europeana.com. V rámci digitální fotodokumentace sbírkových předmětů bylo pořízeno 1 252 záběrů, které byly zařazeny do interní databáze sbírkových předmětů. Pro publikační a výstavní účely bylo naskenováno 807 snímků. Dále byla provedena dokumentace vernisáží, výstav a dalších akcí pořádaných muzeem v rozsahu 1 827 záběrů. Zbýlá dokumentace v rozsahu 2 212 záběrů byla pořízena pro interní potřeby organizace a jako služba veřejnosti nebo jiným kulturním institucím.

Archeologické pracoviště provádí v rámci zpracování nových přírůstků i starších fondů systematickou fotodokumentaci. V roce 2013 bylo pořízeno přes 2 200 snímků. V rámci udržitelnosti projektu Digitalizace a internetová prezentace archivních fondů vztahujících se k archeologickým památkám podpořeného prostřednictvím euroregionu Glacensis bylo naskenováno 1 498 inventárních karet ze 20. až 30. let, 642 skleněných desek včetně jejich obalů s ručně psanými identifikačními údaji a 530 záběrů ze svitkových negativů a kinofilmů.

Vedle fotografické dokumentace probíhala i standardní kresebná dokumentace. Kresebně dokumentováno bylo více než 700 nálezů z archeologických výzkumů v Třebouchovicích 2011, Kopidlně 2012, Lochenicích 2012, Plačicích 2012 a Zdechovicích 2013.

2. Vědecko-výzkumná činnost

ARCHEOLOGICKÉ PRACOVISTĚ

Mapování archeologických lokalit ve východních Čechách

Řešitelé: M. Novák, P. Sehnoutková, P. Burgert, M. Pacák

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný záměr

Charakteristika: Záměr vychází z databáze Excerpta založené J. Kalferstem, stále průběžně aktualizované a z expertní činnosti pro potřeby tvorby podkladů pro územní plány obcí a odborná vyjádření. Shromážděná data jsou přesně lokalizována do několika prostorových vrstev v prostředí GIS. Data následně slouží pro edukační účely, osvětu za účelem minimalizace poškozování archeologických památek, k tvorbě plánů a rozpočtů budoucích výzkumů, pro cílený nedestruktivní průzkum a pro potřeby dílčích badatelských záměrů.

Výstupy: Databáze Excerpta byla aktualizována o 880 nových záznamů. Připraveny byly podklady pro aktualizaci územního plánu Hradce Králové a zpracovány studie pro územní plány a komplexní pozemkové úpravy na území obcí Borek, Čibuz, Jedlová, Korouhev, Kosice, Kunčí, Mokrovousy, Nasavrky, Ostružno, Ronov n. D., Slatiňany, Telecí a Vamberk. Proběhla implementace databáze do lehce přenosného zařízení s vestavěným GPS (tablet se systémem Android) pro potřeby okamžité informace o území. Současně je také prováděna korekce databáze a její doplňování o dříve geograficky přesněji nesledované typy archeologických akcí (dohledy, detektorové průzkumy, pseudolokality).

Sídlištní struktura kultury popelnicových polí ve východních Čechách – Lužické hradiště v Hradci Králové a jeho zázemí

Řešitel: M. Novák, M. Pleska

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný záměr

Charakteristika: Záchranný archeologický výzkum při přestavbě hradeckého pivovaru přinesl zásadní informace o podobě

i stáří hradiště kultury lužických popelnicových polí na návrší královéhradeckého starého města. Tyto nálezy je třeba zasadit do širšího kontextu starších nálezů z návrší i okolního osídlení a interpretovat výjimečné postavení královéhradeckého hradiště, které nemá v prostoru rozšíření této kultury obdoby

Výstupy:

Novák, M.: Anabáze jednoho lužického hrobu z Třebešova, Sborník k počtě Jiřímu Kalferstovi, v tisku.

Pleska, M., 2012: Nový lužický žárový hrob z Plotišť, Archeologie východních Čech 3, 158-164.

Vývoj středověkého města na území východních Čech

Řešitel: R. Bláha, P. Sehnoutková

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný záměr

Charakteristika: Výzkum se zaměřuje na stavební vývoj královských měst v severovýchodních Čechách s důrazem na podobu a využití veřejných prostranství a na ně navazující zástavby. Souvisí s mohutnou vlnou investičních akcí zaměřených na rekonstrukce veřejných prostranství jak z vlastních výzkumů (HK – Velké náměstí, HK – Nám. 28. října, HK – Bílá věž) tak i jiných organizací (Dvůr Králové – náměstí, Nový Bydžov – bytový dům, Úpice – bytový dům).

Výstupy: nálezová zpráva Hradec Králové, čp. 143-144, 2012; nálezová zpráva Hradec Králové, přípojka horkovodu k čp. 41, 2012; nálezová zpráva Hradec Králové, Severní terasy, IGP, 2011; nálezová zpráva Hradec Králové, Severní terasy, IGP, 2012; nálezová zpráva Hradec Králové, lávka přes Orlici, 2011; nálezová zpráva Hradec Králové, parkovací dům Katschnerka, 2008; nálezová zpráva Hradec Králové, Chelčického, před čp. 320, přípojka plynovodu; nálezová zpráva Hradec Králové, Kavčí plácek, čp. 121; nálezová zpráva Hradec Králové, Velké náměstí, před čp. 153, oprava plynovodu; nálezová zpráva Hradec Králové, Nám. 28. října parc. č. 793/1, zjišťovací výzkum, stále probíhá.

Germánské osídlení východních Čech

Řešitel: P. Horník

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný záměr

Charakteristika: Dlouhodobý záměr zpracování novodobých výzkumů a revize starších nálezů z doby římské v severovýchodních Čechách, analýza sídelní struktury obyvatelstva a studium vztahů s provinciálním prostředím na základě importů.

Výstupy: Účast na X. Protohistorické konferenci a na Kolokviu SNM-Archeologického múzea v Bratislave

Horník, P.: *Štíty z doby římské ve Východních Čechách, Sborník k 70. narozeninám Lubomíra Košnara*, Praehistorica, v tisku.

Jílek, J. – Kopřivová, J. – Horník, P.: *Kostrový hrob z pozdní doby římské z Lovčic (okr. Hradec Králové)*, Archeologie barbarů 2012, v tisku.

Horník, P.: *Výrazně profilovaná spona typu Okorág ze sbírek muzea v Hradci Králové, příběh pokrouceného drátu*. Sborník Jiřího Kalfersta (v tisku).

Štípaná industrie z obsidiánu ve východních Čechách

Řešitel: P. Burgert

Termín dokončení: 2014

Charakteristika: Projekt mapuje rozšíření obsidiánové suroviny ve východních Čechách jako celek, těžištěm výzkumu je pak období mladšího stupně kultury s vypíchanou keramikou, kdy je zásadní impakt dodávek této suroviny do východních Čech očekáván.

Výstupy: Byla vytvořena databáze lokalit, byl analyzován Šnajdrův výzkum ze Smiřic (ca 150 ks ŠI celkem, 20 ks obsidiánových artefaktů). Průběh projektu byl v listopadu konzultován s prof. A. Přichystalem z Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Vnitřní struktura sídelních areálů z období neolitu v severovýchodních Čechách

Řešitel: M. Novák (koordinace projektu), P. Burgert, M. Pacák, P. Sybr, M. Pleska (dílčí výstupy v roce 2013)

Termín dokončení: 2016

Charakteristika: Výzkum navazuje na velkoplošné výzkumy neolitických sídlišť s četnými půdorysy staveb a sledovatelným chronologickým a stavebním vývojem. Vedle novějších výzkumů v Jaroměři a Obědovicích bude zahájeno zpracování starších souborů z Plotišť a Smiřic. Referenční soubory pocházejí z Pardubicka (Libišany, Staré Jesenčany (obojí okr. Pardubice)).

Výstupy: V rámci dílčích výstupů v roce 2013 se podíleli zejména na sběru dat pro srovnávací studie P. Burgert, M. Pacák, P. Sybr, M. Pleska. Vyhledávány byly analogické srovnávací lokality ze západoevropského prostředí. Nejdůležitějšími výstupy jsou prezentace projektu na oborových konferencích.

- Článek K vnitřní chronologii sídliště kultury s vypíchanou keramikou v Libišanech (okr. Pardubice) (P. Burgert) AVČ 4, v tisku.
- V současnosti se nachází v redakčním zpracování (AVČ 5) studie „Sídlní areál kultury s vypíchanou keramikou ve Starých Jesenčanech, okr. Pardubice“.
- Prezentace předběžných výsledků na mezinárodní konferenci 19th Annual Meeting: European Association of Archaeologists, Plzeň.
- Prezentace předběžných výsledků na konferenci Otázky neolitu a eneolitu našich zemí 2013 v Rimavské Sobotě.
- Stáž v Institut für Ur- und Frühgeschichte Uni Köln (říjen 2013).

Aplikovaný výzkum – testovací fáze

Vývoj efektivnějších metod dokumentace trojrozměrných terénních objektů a situací – 3D skener (M. Pacák).

Metodická a materiální příprava na experimentální ověření vlivu kyselosti a obecně chemismu půdy (prostředí) na depozovaný archeologický materiál (P. Burgert, M. Pacák).

Řešení možnosti využití QR kódů a RFID čipů při inventarizaci sbírek a sledování pohybu sbírkových předmětů uvnitř budov muzea (M. Novák, M. Pacák).

HISTORICKÉ PRACOVÍŠTĚ:

Mincovní depot z Radče

Řešitel: V. Brádle

Termín dokončení: 2013

Charakteristika: Zpracování mincovního depotu (přír. č. H826/1989; 481 mincí a 34 jejich zlomků, zbytky textilie a nádoby) z počátku 16. století, který byl objeven v roce 1972 v obci Radeč. Depot představuje významný soubor bílých penízů Vladislava II. Jagellonského, který vzhledem ke svému složení lze využít jako základ pro vypracování moderní typologie uvedeného nominálu, jež zatím české numismatice chybí.

Výstupy: V roce 2013 bylo provedeno celkové stylistické a obsahové doladění textu nekatalogových kapitol připravované studie o depotu. Pokračovalo jednání s případnými sponzory k zajištění financí pro publikaci. Byla provedena kontrola správnosti určení a parametrů jednotlivých mincí a zkontrolovaný materiál byl zapsán do programu DEMUS. Byl připraven text studie pro tisk, provedeny jeho korektury a korektury doprovodných tabulek k jednotlivým typům mincí. Po vytištění zkontrolována publikace vydaná v řadě Fontes musei Reginaehradensis, č. 20 – „Nález mincí z Radče. Poznámky k typologii bílých penízů Vladislava II.

Jagellonského“. Přípraveny byly propagační doprovodné články pro časopis Mince a bankovky a Úpické noviny.

Územní regulační plány města Hradce Králové

Řešitel: J. Jakl

Termín dokončení: dle termínu ukončení pracovní neschopnosti řešitele

Charakteristika: Projekt je zaměřen na detailní zhodnocení a pasportizaci územních plánů města Hradce Králové po zboření zdejší vojenské pevnosti. Regulační plány města i jeho menších částí (např. Ulrichovo náměstí, Labská kotlina, Orlická kotlina) uložené v několika institucích (MVČ HK, SOA Hradec Králové a NTM Praha) dokumentují rozvoj města jako ukázkového příkladu moderního urbanismu.

Výstupy: V roce 2013 pokračovalo studium regulačních plánů za účelem vytvoření jejich podrobného popisu a výběr vhodných regulačních plánů pro plánované vystavení. Přípravena byla přednáška k otázce nejstarších regulačních plánů Hradec Králové, která byla odprezentována na mezinárodní odborné konferenci Okamžiky proměny.

Dívčí školství v Hradci Králové a okolí

Řešitel: P. Koritenská

Termín dokončení: 2013

Charakteristika: Výzkumný úkol byl zaměřen na zmapování dosud ve větší míře nezpracovaného tématu vyššího dívčího vzdělávání ve městě Hradci Králové a okolí v období od 60. let 19. století do poloviny 20. století. Dokumentoval historii jednotlivých škol v Hradci Králové, resp. jeho okolí, které nabízely dívkám možnost studia, např. dívčí měšťanské školy, dívčího lycea – dívčího reálného gymnázia, městské vyšší školy pro ženskou povolání hospodářská a další.

2. Vědecko-výzkumná činnost

Výsledky: V roce 2013 bylo dokončeno shromažďování materiálů pro plánovanou výstavu a publikaci, a to jak ve smyslu studia dochovaných archivních pramenů (SOKA Hradec Králové, společenskovední knihovna MVČ HK), tak i sběrem informací a vzpomínek mezi pamětníky/-nicemi a absolventy/-tkami škol. Připravena a realizována byla výstava v MVČ HK představující téma dívčího vzdělávání ve městě Hradci Králové a okolí. Do tisku byla připravena publikace seznamující čtenáře s podmínkami dívčího vzdělávání v Hradci Králové a okolí od konce 60. let 19. století do 1. poloviny 20. století a katalog výstavy. Na základě studia a shromážděného materiálu bylo dále zpracováno několik článků věnovaných historii vybraných institucí pro dívčí vzdělávání (viz publikační činnost).

Školní obrazy ve sbírce Muzea Východních Čech v Hradci Králové

Řešitel: P. Koritenská

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Rozsáhlý soubor téměř dvou tisíc školních obrazů MVČ HK se řadí na třetí místo v České republice, a to za sbírky specializovaných pedagogických muzeí v Praze a Přerově. Řada ze školních obrazů ve sbírce muzea patří dnes již k unikátům. Na souboru lze sledovat vývoj této didaktické pomůcky v období 19. a 20. století a výzkumný úkol si klade za cíl jeho detailní zpracování.

Výstupy: V roce 2013 probíhal výběr a restaurování části souboru školních obrazů z období 19. a poč. 20. století (ve spolupráci s restaurátorkou Kateřinou Hrdličkovou, Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského). Restaurovány byly obrazy s přírodovědnou tematikou, (např. obrazy z cyklu Nástěnné obrazy ptactva, ze Schmeilova cyklu Botanické obrazy). Byla zpracována žádost o dotaci na grant Elektrárny Opatovice, a.s. Pokračovalo studium pramenů a literatury k tématu. Na jeho základě byl publikován příspěvek věnovaný školním sbírkám královéhradeckého gymnázia v první polovině 20. století (viz publikační činnost).

Školní obraz Rak, stav před restaurováním

Kulturně-společenský život na Královéhradecku v 19. a 20. století (Historie ochotnických divadelních spolků v Hradci Králové)

Řešitel: J. Pospíšilová

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Nedílnou součástí kulturně společenského života města Hradce Králové a jeho okolí bylo divadlo, zejména činnost ochotnických spolků. Pokračovatelem ochotnických tradic doby národního obrození ve městě byla od roku 1868 Jednota divadelních ochotníků Klicpera (dále jen JDO Klicpera). Činnost spolku byla dosud zachycena v práci J. V. Tomana pouze do roku 1918. V rámci výzkumného úkolu je zpracovávána činnost JDO Klicpera v navazujícím období od roku 1919 do doby pozvolného zániku souboru v polovině 60. let 20. století.

Výstupy: V roce 2013 pokračovala excerpce regionálního tisku. Dokončeno bylo studium Kraje královéhradeckého (říjen 1944 – květen 1945) a probíhala excerpce listů Štít a Pochodeň (zpracována léta 1945–1949). Získané údaje byly doplněny do přehledu činnosti spolku a do databáze DEMUS. Ke studiu bylo soukromým majitelem poskytnuto album fotografií (128 stran, 237 fotografií) se vztahem k činnosti JDO Klicpera. Fotografický materiál a další písemná dokumentace (plakáty, příležitostní tisky, výstřižky s recenzemi) z období třicátých až padesátých let 20. století umožnily významně doplnit a zpřesnit vypracovávaný přehled o činnosti JDO Klicpera. Na základě prostudovaného materiálu byly doplněny k jednotlivým rokem informace o hraném repertoáru, dataci provedení her, hostování profesionálních herců a odkazy na recenze v tisku. Díky zpracovávanému přehledu her bylo určeno a časově zařazeno 227 negativů z fotoarchivu MVČ HK s divadelní tematikou. Rovněž o tyto odkazy byly rozšířeny evidenční zápisy v programu DEMUS.

Odborná škola pro umělecké zámečnictví v Hradci Králové

Řešitel: M. Pražáková ve spolupráci s J. Mohrem (Severočeské muzeum v Liberci)

Termín dokončení: 2014

Charakteristika: Cílem projektu je zdokumentování vývoje školy od jejích počátků v Třebchovicích pod Orebem až do jejího transformování do Státní školy stavební a následné přesunutí uměleckého oboru kovářství a zámečnictví na Střední školu uměleckoprůmyslovou v Turnově. Dlouhou dobu představovala hradecká odborná škola jediné a vlastně nejstarší vzdělávací zařízení ve svém oboru v českých zemích.

Výstupy: V roce 2013 byl vytvořen soupis produkce pedagogů a žáků školy a bylo provedeno její odborné zhodnocení. Zhodnoceny byly předměty tvořící významnou část uměleckoprůmyslových sbírek MVČ HK, proveden soupis realizací

2. Vědecko-výzkumná činnost

v exteriérech města Hradce Králové a posléze i v jiných částech České republiky. Průběžně probíhalo studium archivních materiálů a písemných pramenů k významným osobnostem a učitelům školy, sběr vzpomínek a předmětů od pamětníků. Dále probíhalo studium dalších materiálů se vztahem k tématu (např. studium stavebních plánů a dokumentů k budově Zámečnické školy ve stavebním archivu Magistrátu města HK, doplnění informací a získání fotografického materiálu ze Střední školy stavební v Hradci Králové). Byla zajišťována fotodokumentace pro připravovanou výstavu a katalog. Přepsány byly ručně psané přednášky Ladislava Haněla (první ředitel zámečnické školy).

Část schodišového zábradlí podle návrhu Ladislava Haněla, 1890-91 zhotoveno pro Jubilejní zemskou výstavu v Praze 1891

Vojensko-historický pohled na válku 1866

Řešitel: J. Šrámek ve spolupráci s K. Podolským (Vlastivědné muzeum v Olomouci)

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Projekt se zabývá nejen problematikou vlastního průběhu války vrcholící bitvou na Chlumu, ale jeho ambicí je stát se pomyslnou zastřešující institucí ve věci války 1866 díky spolupráci s dalšími muzei a institucemi. Důraz je kladen na studium pevnostních měst (Hradec Králové, Josefov a Olomouc) co by klíčových fortifikačních objektů ve válce 1866.

Výstupy: V roce 2013 byla prováděna rešerše stávající literatury s cílem zmapovat stav poznání a zároveň probíhala jednání s potencionálními partnery (např. Městské muzeum v Jaroměři) o možnostech, cílech a prostředcích vzájemné spolupráce. Publikována byla studie zabývající se osobou poručíka c. k. pěšího pluku č. 21 Františka Kabeláče v Chrudimských vlastivědných listech (viz publikační činnost).

Soužití vojenského živlu s místním obyvatelstvem

Řešitel: J. Šrámek ve spolupráci s J. Pospíšilovou a P. Koritenskou

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Výzkumný projekt je zaměřen na dosavadním bádání značně opomíjené problematiky vzájemného soužití vojenského živlu s civilním obyvatelstvem, a to jak ve městech, tak i na venkově. K řešeným aspektům v souvislosti s rakousko-pruskou válku 1866 náleží otázky vývoje politických a národnostních názorů, válečné propagandy, zdravotnictví a péče o raněné.

Výstupy: V roce 2013 proběhlo detailní studium deníku Vojtěcha Weidenhoffer, významného pramene vykreslující

ho soužití civilního obyvatelstva s vojáky a problémy vzájemného vyjednávání. Na základě studia byla publikována studie zhodnocující uvedený pramen ve sborníku Havlíčkobrodsko (viz publikační činnost).

Válka pohledem současníků (kroniky, zápisky, dobový tisk)

Řešitel: J. Šrámek

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Výzkumný úkol se zabývá mapováním pamětních záznamů (kronik, osobních zápisků, dobového tisku) týkajících se rakousko-pruské války 1866, které doplňují obraz o uvedeném vojenském konfliktu a ukazují jeho dopad na konkrétní osoby, čímž nabízejí lepší vhléd dnešní společnosti do atmosféry léta roku 1866.

Výstupy: V roce 2013 byla založena databáze vzpomínkových pramenů k dějinám války roku 1866 a prováděno studium pramenů. Na jeho základě byla publikována dvojice popularizačních článků ve Zpravodaji obcí Mikroregionu Černilovsko (viz publikační činnost).

Dívčí koledy (velikonoční obchůzky dívek s litem) v Královéhradeckém kraji

Řešitel: M. Vlčková (t. č. na rodičovské dovolené; ve spolupráci s regionálními dokumentátory)

Termín dokončení: dle průběhu mateřské dovolené řešitelky

Charakteristika: V oblasti Královéhradeckého kraje, zejména v okrese Náchod, se vyskytuje několik lokalit, ve kterých se stále udržuje zvyk dívčí obchůzky s litem, případně s pomlázkou, v postním velikonočním období. S obchůzkou nepochybně úzce souvisí zvyk mrskání chlapců a mužů dívkami nebo ženami. Cílem projektu je identifikace a dokumentace stávajícího stavu obchůzek ve vytipovaných lokalitách.

2. Vědecko-výzkumná činnost

Výstupy: V roce 2013 na základě předchozího dotazníkového šetření byl zhodnocen výskyt zvyku velikonočních obchůzek dívek s lítem v oblasti Police nad Metují.

Permokarbonské paprskoploutvé ryby, jejich anatomie a taxonomie

Řešitel: S. Štamberg

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Studium taxonomie a anatomie permokarbonských ryb skupiny Actinopterygii. Sběr materiálu na lokalitách aktinopterygií svrchního karbonu a spodního permu podkrkonošské pánve a Boskovické brázdy, studium mikrostruktur šupin, zubů a kostí permských aktinopterygií a využití výsledků studia k determinaci jednotlivých druhů. Cílem je doplňování paleontologických fondů a publikační výstupy v našich a zejména zahraničních časopisech. Možné popisy nových taxonů pro vědu.

Výstupy: Sběry paleontologického materiálu byly soustředěny jednak na lokality spodního permu podkrkonošské pánve, a to lokality v okolí Semil a Vrchlabí a dále na nově objevená naleziště permské fauny v boskovické brázdě v okolí Moravského Krumlova a Letovic.

Účast na sympoziu „The Carboniferous-Permian Transition“ konaném v New Mexico Museum of Natural History, Albuquerque, New Mexico, USA (květen 2013), vypracování posteru.

Byly publikovány 4 odborné články shrnující výzkumy permokarbonských paprskoploutvých ryb v podkrkonošské pánvi a boskovické brázdě.

Tektonika východní části české křídové pánve

Řešitel: J. Juráček

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Studium projevů povariských deformací hornin ve východních Čechách, především usazenin české křídové pánve, stanovení příčin a posloupnost jejich vzniku. Součástí výzkumu je dále studium přednostní orientace křehkých poruch, jejich paleonapjatostní analýza a vztah k velkým vrásovým strukturám a studium fluidních inkluzí v hydrotermálních karbonátech.

Základním cílem je vytvoření katalogu geologických lokalit východních Čech s cílem regionálně geologické dokumentace zahrnující sběry fosilií, minerálů a hornin. Na geologických lokalitách budou hodnoceny strukturálně-geologické poměry pro účely výše uvedené tematiky

Výstupy: V roce 2013 byl prováděn geologický výzkum na 20 lokalitách převážně na území bývalého okresu Hradec Králové (Vraclav u Vysokého Mýta, Přepychy u Přelouče, Štít u Chlumce nad Cidlinou, Račice nad Trotinou u Smiřic, Habřina u Smiřic, Jeřičky u Lužan, Okrouhlík u Piletic u Hradce Králové, Výrava u Černilova, (12 lokalit), Jílovice u Třebčovic p. O).. Byla měřena orientace strukturálních prvků (vrstevnatosti, puklin, zlomových ploch, striací a kalcitových žil). Na většině lokalit byly prováděny sběry minerálů, hornin a fosilií, zejm. kalcitu, vápnitých jílovců a mlžů *Inoceramus* sp.

Mykologický terénní výzkum východních Čech

Řešitelé: T. Tejklová, V. Samková

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Doplnění mykologické sbírky dokladovými položkami získanými terénním výzkumem, po evidenční a odborném zpracování materiálu se předpokládá publikování poznatků formou mykofloristických studií v odborném tisku, ve spolupráci s orgány ochrany přírody (CHKO Orlické

hory, CHKO Broumovsko) budou sloužit údaje k územní ochraně a plánům péče, data do nálezočných databází AOPK. Fotodokumentace druhů a stanovišť – digitální snímky k herbářovým položkám, využitelné k výstavním, tiskovým a popularizačním účelům.

Výstupy: Sepisování druhů hub zařazených do Červeného seznamu hub do excelové tabulky pro připravované II. vydání databáze ohrožených druhů v okolí Hradce Králové. V rámci mykologických průzkumů a dokumentace lokalit východních Čech byly navštíveny lokality: Bohdanečsko (NPR Bohdanečský rybník), Čeperka, Labský důl v Krkonoších, NPR Lichnice-Kaňkova hory, Litice nad Orlicí, PR Maštale, Pardubicko, Rychnovsko (les V Poustkách, Kostelecké Horky, PR U Houkvice, PP U Glorietu), NPR Ransko, Sečsko, PR Třebovské stěny, Vysoká Srbská (Tejklová) a NPR Trčkov (Samková, Slaviček, Tejklová, Wipler).

Účast na XXI. Jarním setkání českých a slovenských mykologů 14. – 16. 6. 2013 v Javorníku nad Veličkou (Bílé Karpaty) a na podzimních mykologických dnech 18. – 20. 10. 2013 v PR Maštale.

Byly publikovány čtyři články v recenzovaných časopisech.

Floristická dokumentace lokalit východních Čech

Řešitel: V. Samková

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Dokumentace druhového složení vyšších rostlin na lokalitách východního Polabí a Podorlicí. Předpokládané formy výstupů: Doplnění sbírky dokladovými herbářovými položkami získanými terénním výzkumem, floristické studie v odborném tisku, ve spolupráci s orgány ochrany přírody a východočeskou pobočkou České botanické společnosti (ČBS) údaje k druhové a územní ochraně, plánům péče k chráněným územím. Data do

nálezových databází AOPK, popularizační články. V případě monitoringu a prací smluvně podchytených se zadavateli botanická část biologických posudků a výzkumných zpráv. Fotodokumentace druhů a stanovišť – digitální snímky využitelné k výstavním, tiskovým a popularizačním účelům.

Výstupy: Zapsání údajů (1 700 floristických záznamů) do excelové databáze pro připravovaný komentovaný červený seznam východních Čech.

Uskutečněno 24 exkurzí (Čeperka, Hradec Králové – Jiráskovy sady, PR Homolka u Vřesníku, Malý Chlum, Pecka, PP Na Plachtě, slepá ramena v Třebši, rybníky mezi Bohdančí a Chlumcem nad Cidlinou, Týniště nad Orlicí, Ohařice PP Dubolka, Kamenný vrch u Kurdějova, PP Pánov, Mikulčice, Novopacko, Studenec, Kocléřov, Borovnice, Čistá u Horek, Ostroměř, Holovousy, Hořice, Žitětín, Bukvice, Jičíněves, Krkonoše – Kotel, les Vražba u Habřiny, Komárovský rybník) a účast na vícedenním setkání muzejních botaniků v Kladně (květen 2013). Příprava informačních materiálů a tras pro floristický kurz České botanické společnosti v Nové Pace (vydáno ve Východočeském botanickém zpravodaji). Vedení exkurzí na floristickém kurzu České botanické společnosti v Nové Pace (30. 6. – 6. 7.).

Entomofaunistická dokumentace východních Čech

Řešitelé: B. Mocek & M. Mikát

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Sběr a dokumentace vybraných skupin hmyzu (mykoxylófažní Coleoptera, Lepidoptera, Diptera, Odonata) na vybraných lokalitách východních Čech. Předpokládáné výstupy: Doplnění entomologických fondů dokladovými exempláři získanými terénním výzkumem (hlavní forma doplnění sbírkového fondu), faunistické studie v odborném tisku, ve spolupráci s orgány ochrany přírody a východočes-

kou pobočkou České společnosti entomologické (ČSE) údaje k druhotné a územní ochraně, plánům péče k chráněným územím. Využití údajů pro program NATURA 2000 zajišťovaný KÚ Královéhradeckého kraje (vyhlásování nových chráněných území NATURA 2000, monitoring „naturových“ druhů), získávání dat využitelných pro samosprávné orgány (obce) – expertízy týkající se např. kácení stromů, staveb apod. Podíl na celostátních mapovacích akcích v programech „Vážky“ (koordinátor ČSOP Vlašim a Správa CHKO Lužické hory), mapování motýlů (koordinátor Spolek pro ochranu motýlů a entomologická pracoviště AV ČR). Popularizační články a informace médiích. Fotodokumentace druhů a stanovišť – digitální snímky využitelné k výstavním, tiskovým a popularizačním účelům.

Výstupy: Bylo realizováno cca 50 terénních exkurzí v regionu – entomologické výzkumy byly realizovány na těchto lokalitách: Čeperka – ochranné pásmo elektrovedů, Třebeš – zámeček (základní entomologický průzkumy), NPR Babiččino údolí – (mapování řádu Odonata – vážky) a EVL Pohránovský rybník (monitoring stanovišť lesáka rumělkového a mapování stávajících a potenciálních stanovišť žabronožky sněžní).

Do sbírek bylo získáno vlastními sběry cca 500 exemplářů hmyzu, zejména řádů Hymenoptera, Coleoptera a Lepidoptera. Výsledky byly zpracovány ve formě expertních zpráv (viz níže) a jsou zpracovány v nálezových databázích. Výsledky výzkumu na lokalitě Čeperka sloužily jako podklad k popularizačním účelům (výstava, doprovodný tisk s ochrannářskou tematikou).

Fauna obratlovců východních Čech

Řešitel: J. Hotový

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Dokumentace fauny obratlovců vybraných lokalit východních Čech standardními zoologickými meto-

dami. Sčítání netopýrů na zimovištích, kontrola známých letních kolonií netopýrů a nalezení nových letních úkrytů netopýrů odchvy drobných zemních savců na vybraných lokalitách východních Čech, spolupráce na probíhajícím mapování hnízdního rozšíření ptáků Hradce Králové.

Výstupy: Provedeno sčítání netopýrů na zimovištích a prohlídka nových, dosud neznámých podzemních prostor – potenciálních zimovišť netopýrů. Mapování hnízdního rozšíření ptáků v Ornitologickém parku Josefovské louky, mapování hnízdního rozšíření ptáků Hradce Králové, sčítání netopýrů v letních koloniích. Dále bylo provedeno mapování výskytu netopýrů v Královéhradeckém kraji (odchvy netopýrů do nárazových sítí, sledování výskytu netopýrů pomocí zapůjčeného ultrazvukového detektoru, kontrola netopýřích budek, vyhledávání netopýrů na půdách budov), monitoring a mapování výskytu netopýrů v Hradci Králové, odchyt drobných pozemních savců do živochytných pastí v Ornitologickém parku Josefovské louky. Průběžně byly zpracovávány výsledky mapování hnízdního rozšíření ptáků v Hradci Králové.

Výzkum a dokumentace rodu *Taraxacum* v regionu východních Čech se specializací na sect. *Palustris*, *Erythrosperma*, *Hamata* a *Celtica*

Řešitel: J. Zámečník

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: rod *Taraxacum* patří mezi taxonomicky velice komplikované a doposud nedostatečně probádané skupiny cévnatých rostlin. Botaniky byla tato skupina dlouhou dobu opomíjena a v herbářových sbírkách se nachází minimální množství dokladů, které jsou navíc poměrně nekvalitně preparovány. Pampelišky sekce *Palustris* patří mezi kriticky ohrožené a vymírající druhy. Cílem práce je revize všech historických lokalit pampelišek sect. *Palustris* na území České republiky, sect. *Erythrosperma*, *Hamata* a *Celtica* na území východních Čech.

2. Vědecko-výzkumná činnost

Výstupy:

Experimentální kultivace – v roce 2013 byla provedena dokumentace (foto, sběr a herbarizace) všech kultivovaných druhů vysetých v letech 201 a 2012. Byly založeny kultivace typů nasbíraných v roce 2013 pod evidenčními čísly 121/2013 až 204/2013, tedy celkem 85 nových kultivací a celkovém počtu 1 275 exemplářů. U vybraných typů byla provedena fotodokumentace nažek.

Terénní exkurze – v roce 2013 byly realizovány následující terénní exkurze (90 % nebylo hrazeno z finančních prostředků instituce): 2. 5. – Sološnica, Malý Raštún; Studienka, niva Rudavy; Senica, niva Myjavy; 3. 5. – Závod, NPR Abrod; Studienka, niva Rudavy; Kostice, louky v nivě Moravy; Hodonín, Očovské louky; Rohatec, louky v nivě Moravy; 4. 5. – Nevojnice, údolí Svatá; Cerekvice nad Loučnou, Pekla; 8. 5. – Ujkovice; Mlýnec, rybník Zrvadlo; Mělnická Vrutice, NPR Polabská černava; Všetaty, NPR Všetatská černava; 9. 5. – Rovná, NPP Rovná; Rosovice, Sychrovský rybník, Nový rybník; Pičín; Koněprusy, PPR Kobyla; 11. 5. – Cerekvice nad Loučnou, Pekla; 12. 5. – Ujkovice env. Z časových důvodů bylo realizováno minimální množství exkurzí.

Dokladový materiál – v roce 2013 bylo získáno celkem 365 herbářových položek rodu *Taraxacum* (položky byly oschodovány a nalepeny); pro *Taraxaca Exsiccata* bylo nasbíráno *T. hollandicum* (předáno RNDr. J. Štěpánkovi, Botanický ústav AVČR); dále probíhalo zpracování a vyhodnocování herbářových položek z let 2011 a 2012 – materiál byl distribuován specialistům v rámci jednotlivých sekcí (670 herbářových položek).

Excerptce údajů z literatury a herbářů – v roce 2013 byly excerptovány do databáze údaje z veškeré dostupné literatury (celkem 533 záznamů); fotograficky byly zdokumentovány herbářové položky uložené v herbářích BRNU a MJ.

Byla zpracována závěrečná zpráva: Zámečník J., 2013: Recentní rozšíření pampelišek sect. *Palustria* v NPR Abrod. – Ms., 7 pp. Depon. in: Muzeum východních Čech v Hradci Králové & Správa CHKO Zahorie, Malacky.

Experimentální kultivace

Flora exsiccata Rei publicae Bohemorum a Museo Bohemiae orientalis in Hradec Králové – exsikátová sbírka

Řešitel: J. Zámečník, V. Samková

Termín dokončení: dlouhodobý výzkumný úkol

Charakteristika: Cílem exsikátové sbírky Muzea východních Čech v Hradci Králové je získání srovnávacího materiálu jednotlivých druhů cévnatých rostlin především z Evropy, v souladu se sbírkotvorným plánem fondu botanika. Botanická sbírka instituce tak bude rozšířena o kvalitní srovnávací a dokladový materiál, který je nezbytný pro kvalitní odbornou botanickou práci a zároveň se zvýší i národní význam krajské herbářové sbírky, která je vedena ve světovém seznamu herbářových sbírek pod zkratkou „HR“.

Výstupy: v roce 2013 byl proveden sběr 11 exsikátů o celkovém počtu 770 herbářových položek, které byly preparovány v maximální kvalitě. Průběžně probíhaly práce na cizojazyčných textech sched, byla zajišťována revize vybraných druhů a postupně se připravuje vydání první centurie, včetně jejího soupisu do odborného časopisu.

PUBLIKACE

V seznamu publikovaných prací jsou zahrnuty i ty články, které mají v roce 2012, ale tiskem vyšly až po zpracování výroční zprávy za loňský rok.

Publikace s IMPACT faktorem

Juráček J., 2013: The evaluation of geological structures by the vector analysis of valley axes. – Zeitschrift für Geomorphologie, fast track article (preprint). Stuttgart. http://www.ingentaconnect.com/content/schweiz/zfg/pre-prints/content-schweiz_03728854_0113.

Čížek O., Vrba P., Beneš J., Hrázský Z., Koptík J., Kučera T., Marhoul P., Zámečník J., Konvička M., 2013: Conservation Potential of Abandoned Military Areas Matches That of Established Reserves: Plants and Butterflies in the Czech Republic. PLoS ONE 8: e53124. 10.1371/journal.pone.0053124.

Publikace v recenzovaném periodiku

Burgert P., 2013: Metamorfózy jednoho sídliště: o proměnách půdorysu neolitického domu v Jaroměři. Živá archeologie 15, 3-5.

Juráček J., Bezoušková P., 2013: Křídové sedimenty u Havlíčkova Brodu. – Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku v roce 2013, 20, 1–2, 86–88. Brno.

Šrámek J., 2013: K výročí roku 1063: Moravský biskup Jan aneb O jednom obraze z Kosmovy kroniky. Vlastivědný věstník moravský, 3: 4-20.

Šrámek J., 2013: Kniže zakladatel? Otázka paměti o vládě Břetislava I. na Moravě v moderním historiografickém paradigmatu i v pramenech domácí proveniencie 12. až 14. věku. Historica Olomucensia, 44. Sborník prací historických, XXXII: 11-42.

Štamberg S., 2013: Knowledge of the Carboniferous and Permian actinopterygian fishes of the Bohemian Massif – 100 years after Antonín Frič. – Acta Mus. Nat. Pragae, Ser. B, Hist. Nat., 69 (3-4): 55-78.

Štamberg S. 2013: New data on the osteology of the actinopterygian fish *Amblypterus* and the relations of

Amblypterus to *Paramblypterus*. Acta Mus. Nat. Pragae, Ser. B, Hist. Nat., 69 (3-4). [Nové poznatky o významném rodu paprskoploutvých ryb].

Štamberg S., 2013: Permská fauna jižní části boskovické brázd z okolí Moravského Krumlova. Zprávy o geologických výzkumech v roce 2012/C – Paleontologie, 199-201.

Štamberg S., 2013: Aedeuclid fishes (Actinopterygii) of the Bohemian Massif (Czech Republic) on the Carboniferous – Permian boundary – Bulletin New Mexico Museum of Natural History and Science, v. 57, 417-422. Albuquerque.

Tejtklová T. & Kramoliš J., 2013: Vzácné a zajímavé pavučince ČR. *Cortinarius croceoceruleus* – pavučinec modrošafránový. Mykologické listy, 123: 1–7.

Tejtklová T. & Kramoliš J., J., 2013: Vzácné a zajímavé pavučince ČR. *Cortinarius caesiocanescens* – pavučinec šedomodrý. Mykologické listy, 126: 1–6.

Tejtklová T. et Kramoliš J., 2013: Zajímavé nálezy hub z Podorlicka. Acta Mus. Richnov., sect. natur. 20(1-2): 19-36.

Tejtklová T., 2013: Pozoruhodné druhy hub v údolí Divoké Orlice (příspěvek k poznání mykoflóry CHKO Orlické hory). Orlické hory a Podorlicko, 19: 225–234.

Vlčková M., 2013: Na cestě do slezského Jeruzaléma. Mariánské poutní místo Vambeřice. Východočeský sborník historický, 23: 175-186.

Kapitola v odborné knize

Šrámek J., 2013: Břevnovská listinná falza a počátky osídlení Broumovska pohledem současného dějepisce. In: Růžička J., 2013: Dějepis kláštera břevnovského a broumovského. Ed. Ondřej Koupil. Praha: XXXIII-XLV.

Odborná kniha

Brádle V., 2013: Nález mincí z Radče. Poznámky k typologii bílých peněz Vladislava II. Jagellonského. Fontes musei Reginaehradecensis 20. Hradec Králové.

Koritenská P., 2013: Cesta dívek za vzděláním. Hradec Králové.

Cesta dívek za vzděláním

2. Vědecko-výzkumná činnost

- Šrámek J., 2013: spoluautorství na edičních pracích publikace Růžička J., 2013: Dějepis kláštera břevnovského a broumovského. Ed. Ondřej Koupil. Praha.
- Šrámek J., 2013: spoluautorství publikace Miller J. a kol., 2013: Soupis pramenů městské historiografie do roku 1800. Svazek I. Morava. Olomouc.

Článek ve sborníku

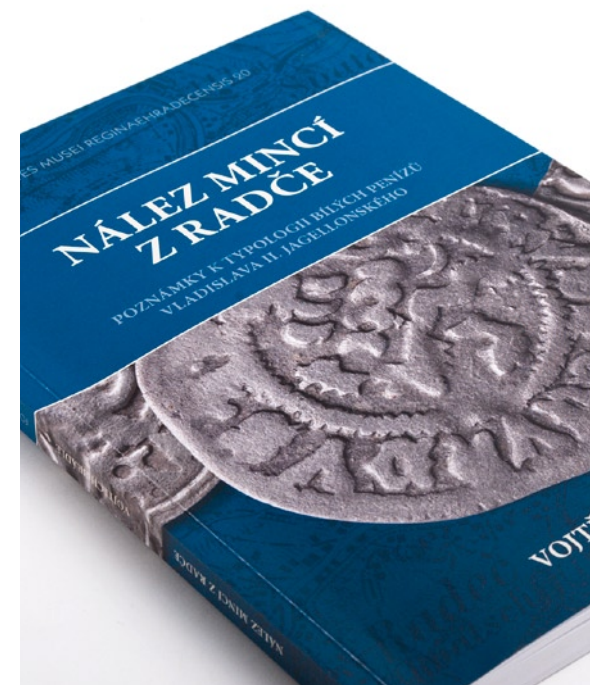
- Juráček J., 2013: Artistic impact and transformation of the georelief. – In: Máčka Z., Havlíček M., Demek J., Kirchner K., eds: Geomorfologický sborník 11. Sborník abstraktů a exkurzní průvodce, 57–58. Ostrava, Brno.
- Juráček J., 2013: Subrecentní zemětřesení na Českomoravské vrchovině. – In: Uhlířová H., Malíková R., Ivanov M., eds: 19. Kvartér. Sborník abstrakt, 25–26. Brno.
- Juráček J., 2013: Types of boulders in the area of Havlíčkův Brod (Bohemian-Moravian Uplands). – In: Máčka Z., Havlíček M., Demek J., Kirchner K., eds: Geomorfologický sborník 11. Sborník abstraktů a exkurzní průvodce, 16–17. Ostrava, Brno.
- Koritenská P., 2013: Školní sbírky královéhradeckého gymnázia v první polovině 20. století. In: Názorné vyučování a škola. Historický vývoj a současné trendy používání didaktických pomůcek. Praha: 86-92.
- Šrámek J., 2013: Význam deníku Vojtěcha Weidenhoffera pro dějiny prusko-rakouské války z roku 1866. Havlíčkobrodsko, 27: 130-168.

Ostatní

- Brádle V., 2013: Poklad mincí z Radče. Úpické noviny, březen/2013: 2-3.
- Brádle V., 2013: Poznámky k několika nálezům mincí a papírových platidel z Hradce Králové. Sběratelské zprávy, 135: 92-96.
- Ducháček M., Harčarik J., Samková V. & Šťastný M. [eds], 2013: Informační materiály k floristickému kurzu v Nové Pace. – Východočes. Bot. Zprav., Hlinné, 14/2013: 2 – 25.
- Ducháček M., Harčarik J., Samková V. & Šťastný M. [eds], 2013: Výběrová bibliografie k floristickému kurzu v Nové Pace. – Východočes. Bot. Zprav., Hlinné, 14/2013: 26 – 34.

- Halda J. P., Hroneš M., Kučera J., Samková V. & Zámečník J. (2013): Hodnocení činnosti Východočeské pobočky ČBS za rok 2012. – Východočes. Bot. Zprav., Hlinné, 13/2013: 23 – 26.
- Horník P., 2012: Sídliště z mladší/pozdní doby římské ve Smiřicích (okr. Hradec Králové), Archeologie východních Čech 3, 68-97.
- Horník P., 2012: Strachotice (okr. Znojmo), Přehled výzkumu 53-1, 187.
- Kalferst J., 2012: Silicitová dýka z Černožic nad Labem. Archeologie východních Čech 3, 149-152.
- Koritenská P., 2013: Dívčí vzdělávání v Hradci Králové II. Hospodyňská škola ve Stěžerách. Scan, 23/2: 15-16.
- Koritenská P., 2013: Dívčí vzdělávání v Hradci Králové III. Městská vyšší škola pro ženská povolání hospodářská v Hradci Králové. Scan, 23/4: 14-15.
- Koritenská P., 2013: Dívčí vzdělávání v Hradci Králové I. Městská dívčí škola. Scan, 23/1: 15-16.
- Koritenská P., 2013: Katalog k výstavě Cesta dívek za vzděláním. Hradec Králové.
- Koritenská P., 2013: Městská vyšší škola pro ženská povolání hospodářská v Hradci Králové. Panorama: 19-20.
- Pleska M., 2012: Nový lužický žárový hrob z Plotišť, Archeologie východních Čech 3, 158-164.
- Pospíšilová J., 2013: Seriál drobných příspěvků z historie královéhradeckého muzea k 100. výročí otevření Kotěrovy budovy. Vitrína, č. 2-12.
- Pospíšilová J., 2013: Vzpomínky na pracovní nasazení v Peceradech. Týnecké listy, duben/2013: 27.
- Pražáková M., 2013: spoluautorství publikace Potůček J. (ed.), 2013: Katalog k výstavě Kotěra. Po stopách moderny. Hradec Králové.
- Samková V. & Kaplan Z., 2013: Botanická exkurze do lesů v okolí Lišic na Chlumecku. – Východočes. Bot. Zprav., Hlinné, 13/2013: 13–18.
- Samková V., 2013: Carex buekii, Hypericum humifusum, Stratiotes aloides, Verbascum blattaria. – In: Kučera J. & Kaplan Z. [eds.], Příspěvky ke květeně východních Čech 4, Východočes. Bot. Zprav., Hlinné, 13/2013: 18–22.

- Šrámek J., 2013: Černilov za válečných událostí roku 1866. Zpravodaj obcí Mikroregionu Černilovsko, 4: 30-31.
- Šrámek J., 2013: Číbus a okolí za prusko-rakouské války roku 1866. Zpravodaj obcí Mikroregionu Černilovsko, 5: 32-33.
- Šrámek J., 2013: Po stopách pozapomenuté přemyslovské rodové větve Děpoliců: Jeden pohnutý příběh ze středověkých dějin východních Čech. Chrudimské vlastivědné listy, 1: 6-10.
- Šrámek J., 2013: Znovu k tragickému osudu poručíka c. k. pěšího pluku č. 21 Františka Kabeláče (30. 3. 1843 – 17. 9. 1866). Chrudimské vlastivědné listy, 3: 2-5.

Nález mincí z Radče. Poznámky k typologii bílých peněz Vladislava II. Jagellonského. Fontes musei Reginaehradecensis 20.

KONZULTAČNÍ A PORADENSKÁ ČINNOST

Archeologické pracoviště

Během roku 2013 bylo vystaveno 94 odborných vyjádření, a to především na adresu Odboru památkové péče magistrátu Hradce Králové. Průběžně je konzultována příprava nového územního plánu Hradce Králové a zpracovány podklady pro územní plány a komplexní pozemkové úpravy na území obcí Čibuz, Korouhev, Kosice, Kunčí, Mokrovousy, Nasavrky, Ronov n. D., Slatiňany, Telecí a Vamberk.

Odborní pracovníci archeologického pracoviště konzultovali, oponovali či vedli 20 bakalářských nebo magisterských diplomových prací studentů UHK, FF MU, FF UK a UPCE.

Zpracován oponentský posudek na monografii Mangel, T. – Danielisová, A. – Jílek, J. 2014: Keltové ve východních Čechách, Hradec Králové – Pardubice.

Historické pracoviště

Proveden průzkum protikomunistické činnosti a vypracování zprávy o jeho výsledku ve věci řízení o vydání osvědčení dle zákona č. 262/2011 Sb. pro Ministerstvo obrany, odbor pro válečné veterány.

Konzultován a zhodnocen materiál připravované pěší trasy z Hradce Králové na pramen Labe pro občanské sdružení Labská stezka.

Byl zpracován oponentní posudek absolventské práce pro Střední uměleckoprůmyslovou školu a vyšší odbornou školu v Turnově.

Příprava podkladů pro spolupráci MVČ HK s Komitétem pro udržování památek z války roku 1866.

Byl zpracován recenzní posudek odborného článku pro sborník Krkonoše – Podkrkonoší a recenzní posudky dvojice odborných článků pro časopis Zprávy památkové péče.

Přírodovědecké oddělení

Zpracování 20 expertních posudků pro veřejné i soukromé instituce:

Pro zdravotnická zařízení (FN Hradec Králové, KHES) – např. určení požitě houby, hodnocení nebezpečí pro stanovení způsobu léčby; determinace parazitického hmyzu pro stanovení diagnózy a léčebných postupů, determinace synantropního a parazitického hmyzu z obytných prostor odebraných hygienickou službou.

Pro deratizační a asanační firmy 5 x determinace vzorků hmyzu ze skladu hygienických potřeb Kiberly Clarck, novostaveb nebo bytů pro deratizační firmy DDD Štěpán a ASANA Hradec Králové.

Znalecký posudek pro zemědělský podnik spol. Targea – posouzení masového výskytu potencionálního vektoru salmonelózy pantropického druhu mouchy *Megaselia scalaris* v chovech brojlerů v lokalitě Kájov.

Pro státní a samosprávné orgány ochrany přírody: např. účast na místním šetření a zpracování podkladů k výskytu prioritního druhu NATURA 2000 páchníka hnědého (*Osmoderma barnabita*) v lokalitě Opočno – Líštovna (pro AOPK Hradec Králové); determinace 20 vzorků vážek ze sběrů pro monitoring lokalit NATURA (F. Bárta); dílčí zpráva z monitoringu stavu populací xylofágních druhů brouků v širším okolí řeky Labe v úseku Valy – pro Ředitelství vodních cest.

Připomínky k Plánu péče o EVL Mazurovy chalupy na období 2011-2020 (pro RNDr. R. Prausovou, PhD., UHK).

Připomínky k územnímu plánu města Hradec Králové.

Vypracování materiálu „Botanické a zoologické připomínky a vyjádření k oznámení EIA na akci přeložka silnice I/11 v úseku Hradec Králové – Blešno – Nepasice (kód záměru HKK 671)“.

Smluvní terénní výzkumy

HUSOVA ULICE V HRADCI KRÁLOVÉ

Zoologický průzkum a fotodokumentace k výskytu chráněných druhů fauny ve stromech v aleji Husova ulice V Hradci Králové – pro správné řízení na základě objednávky referátu životního prostředí Magistrátu města HK.

Písemná zpráva: Mocek B., Hotový J. & M. Mikát (2013): Posouzení aleje stromů na ulici Husova – Zámeček (Nový Hradec Králové) z hlediska možného výskytu chráněných druhů živočichů ve stromech, které jsou navrženy ke kácení. Ms., nepublikováno. Depon, in: Magistrát města Hradce Králové.

BABIČČINO ÚDOLÍ

Inventarizační průzkum vážek (Odonata) národní přírodní památky Babiččino údolí (v rámci projektu implementace soustavy Natura 2000 v územích v péči AOPK ČR a jejich monitoring, který byl podpořen Evropským fondem pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu Životní prostředí). *Objednavatel:* Mott MacDonald CZ, spol. s r.o.

Terénní průzkum a mapování druhů vážek na toku Úpy v úseku Rýzmburk – Česká Skalice, inventarizace fauny Odonat drobných potoků a vodních příkopů v lokalitě „Bažantnice“, na loukách, u náhonu k mandlu a Starému Bělidlu, prameništích v travertinových rozsypech. Determinace faunistických dat z pozorování a sběrů. Fotodokumentace vodních biotopů a jejich lokalizace dle mapových podkladů.

Písemná zpráva: Mocek B. (2013): Inventarizační průzkum NPP Babiččino údolí z oboru vážky (Odonata). Ms., nepublikováno, Depon. in: Agentura ochrany přírody krajiny ČR & Muzeum východních Čech Hradec Králové.

3. Odborná expertní činnost

HRADEC KRÁLOVÉ – ZÁMEČEK

Entomologický průzkum v lokalitě Hradec Králové – zámeček – místo záměru stavby rezidenčního domu. *Objednavatel:* EKOEX Jihlava – RNDr. Milan Macháček, využitelné pro investora a Magistrát města HK.

Terénní sběrné exkurze se zaměřením zjišťování prevalence chráněných a ohrožených druhů entomofauny, zejména mykoxylófních druhů brouků a lučních druhů motýlů, preparováno cca 200 kusů hmyzu, označeno lokalitními lístky, částečně determinováno, provedena fotodokumentace biotopů.

Písemné zprávy: Mikát M. & Mocek B. (2013): Entomologický průzkum na pozemcích dotčených záměrem výstavby „Rezidenčního domu“ na lokalitě Svatý Ján v k. ú. Třebeš. – Ms., 35 pp. Depon. in: Muzeum východních Čech v Hradci Králové & EKOEX Jihlava.

Mikát M. (2013): Zimoviště netopýra rezavého (*Nyctalus noctula*) v lokalitě Hradec Králové – Třebeš, Kopec Svatého Jana, prostor dotčený záměrem výstavby „Rezidenčního domu Svatý Ján v k. ú. Třebeš. 1 str. jako příloha k Oznámení o výskytu zvláště chráněných druhů na lokalitě „Zámeček“ na vyžádání OŽP MM HK.

HARRACHOVSKÁ JÁMA

Mykologický průzkum lokality Harrachovská jáma (v rámci projektu implementace soustavy Natura 2000 v územích v péči AOPK ČR a jejich monitoring, který byl podpořen Evropským fondem pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu Životní prostředí). *Objednatel:* Mott MacDonald CZ, spol. s r.o.

Terénní exkurze a sběr a determinace materiálu, získané sběry byly zařazeny do sbírky muzea.

Písemná zpráva: Tejklová T. (2013): Výsledky orientačního mykologického průzkumu makromycetů lokality Harrachovská jáma v Labském dole v Krkonoších. Ms., 16 pp. Depon. in:

Správa KRNAP Vrchlabí & Muzeum východních Čech v Hradci Králové.

PR BORŠOV U LITĚTIN

Lepidopterologický inventarizační průzkum motýlů s denní aktivitou PR Boršov u Litětín.

Zpracováno pro Krajský úřad Pardubického kraje a AOPK ČR, středisko Pardubice.

Terénní sběrné exkurze se zaměřením na inventarizaci denních motýlů přírodní rezervace, sběr dokladového materiálu a vyhodnocení managementových zásahů realizovaných od roku 2007. Cílem bylo vypracování závěrečné zprávy.

Písemná zpráva: Zámečník J., 2013: Výsledky inventarizačního průzkumu motýlů s denní aktivitou (Lepidoptera, Zygaenidae, Hesperioidea, Papilionoidea) PR Boršov u Litětín v roce 2013. – Ms., 15 pp. Depon. in: Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Krajský úřad Pardubického kraje & AOPK ČR, středisko Pardubice.

PR RAŠELINIŠTĚ POD SUCHÝM VRCHEM

Lepidopterologický inventarizační průzkum motýlů s denní aktivitou PR Rašeliniště pod Suchým vrchem.

Zpracováno pro Krajský úřad Pardubického kraje a AOPK ČR, středisko Pardubice.

Terénní sběrné exkurze se zaměřením na inventarizaci denních motýlů přírodní rezervace, sběr dokladového materiálu a návrh managementových zásahů vzhledem ke zjištěné fauně. Cílem bylo vypracování závěrečné zprávy.

Písemná zpráva: Zámečník J., 2013: Výsledky inventarizačního průzkumu motýlů s denní aktivitou (Lepidoptera, Zygaenidae, Hesperioidea, Papilionoidea) PR Rašeliniště pod Suchým vrchem v roce 2013. – Ms., 9 pp. Depon. in: Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Krajský úřad Pardubického kraje & AOPK ČR, středisko Pardubice.

NPR BOHDANEČSKÝ RYBNÍK A RYBNÍK MATKA

Monitoring modrásků rodu *Maculinea* v území NPR Bohdanečský rybník a rybník Matka.

Zpracováno pro Správu CHKO Železné hory, Nasavrky.

Terénní exkurze se zaměřením na inventarizaci a přesné zmapování výskytu myrmekofilních modrásků rodu *Maculinea*, vyhodnocení recentního stavu a návrh vhodných managementových zásahů. Cílem bylo vypracování závěrečné zprávy.

Písemná zpráva: Zámečník J., 2013: Výsledky monitoringu modrásků rodu *Maculinea* v území NPR Bohdanečský rybník v roce 2013. – Ms., 11 pp. Depon. in: Muzeum východních Čech v Hradci Králové & Správa CHKO Železné hory, Nasavrky.

Recenze a posudky

Pracovníci přírodovědeckého oddělení zpracovali v roce 2013 na vyžádání redakcí odborných časopisů nebo institucí sedm recenzních posudků na odborné autorské studie, články a posudky na diplomové práce.

Recenzní posudky na paleontologické práce zahraničních autorů:

- A new genus of coccolepid fishes (Actinopterygii, Chondrostei) from the continental Jurassic of Patagonia“ pro časopis *Paleontologica Electronica*.
- Taphonomy and paleoecology of Pennsylvanian fishes from the Kinney Brick Quarry, New Mexico, USA“ pro *Bulletin New Mexico Museum of Natural History and Science*.
- Styracopterid (Actinopterygii) Ontogeny and the Multiple Origins of Post-H.

Recenzní posudky na entomologické a botanické práce:

- Bosák J.: Asilidae CHKO Bílé Karpaty – pro Sborník Vlastivědného muzea v Olomouci, řada A – přírodní vědy.

3. Odborná expertní činnost

- Šifner F: Notes on the species composition and seasonal activity of some species of the family Scathophagidae (Diptera) in the Czech Republic [Poznámky k druhovému složení a sezónní aktivitě některých druhů čeledi výkalnicovití (Diptera: Scathophagidae) v České republice]. Pro Sborník Severočeského muzea v Liberci, řada vědy přírodní.
- Recenze článku R. Prausové a A. Burešové do sborníku Východočeský sborník přírodovědný – Práce a Studie.
- Recenze článku M. Geržy do sborníku Orlické hory a Podorlicko.
- Oponentské posudky na diplomové práce studentů M. Hnízdilové, A. Burešové a J. Doležala z Přírodovědecké fakulty Univerzity Hradec Králové.

Z fotodokumentace entomologického průzkumu na pozemcích dotčených záměrem výstavby „Rezidenčního domu“ na lokalitě Svatý Ján v k. ú. Třebeš: Nektarující modrásci r. Phengaris na květenství totenu. M. očkovaný (*Ph. teleius*) – vlevo, m. bahenní (*Ph. nausithous*) – vpravo.

Obr 01: Z fotodokumentace inventarizačního průzkumu NPP Babiččino údolí z oboru vážky (Odonata): Štěrkové lavice na pravém břehu pod Viktorčíným splavem.

3. Odborná expertní činnost

VÝZNAMNÉ AKCE PRO ŠKOLY ČI VEŘEJNOST

Archeologické pracoviště:

- Východočeská pobočka ČAS: příspěvek Archeologické výzkumy AO MVČ HK v roce 2012 a archeologické výzkumy v Hradci Králové a Starém Bydžově (2. 2. 2013).
- Přednáška o výzkumu Velkého náměstí pro Spolek přátel starého Hradce (20. 2. 2013).
- Výstava kachlů ve vestibulu „Březen, za kamna vlezem“ (únor až březen).
- Výklad v expozici Královské město nad soutokem, pro studenty archeologie z University ve Wroclavi a pracovníky muzea v Opoli (4. 3. 2013).
- Den otevřených sond na výzkumu ve Zdechovicích, komentovaná prohlídka archeologického výzkumu pro ZŠ Zdechovice; komentovaná prohlídka výzkumu ve Zdechovicích pro bývalé příslušníky Pomocného technického praporu. Komentovaná prohlídka archeologického výzkumu pro videokroniku obce Zdechovice.
- Národní muzeum, Kolokvium „Výzkumy v Čechách 2012“, přednáška „Archeologické výzkumy v historickém jádře Hradce Králové v roce 2012“ (17. 4. 2013).
- Prezentace archeologických nálezů v Čistěvsi (31. 8. 2013).
- Výstava ve vestibulu „Čas sklízně“ (srpen – září).
- Prezentace nálezu z Michnovky a antropologického výzkumu únětických hrobů z Lochenic na 19th Annual Meeting of the European Association of Archaeologists.
- Přednáška kontakty mezi střední Evropou a Středomořím v mladší době bronzové – VČM Pardubice (16. 10. 2013).
- Beseda na téma totalita ve 20. století v rámci projektu organizace Člověk v tísni „Měsíc filmu na školách“ na Prvním soukromém jazykovém gymnáziu v Hradci Králové (21. 11. 2013).

Den otevřených sond. Prezentace výzkumu pohřebiště ve Zdechovicích (okr. Pardubice)

Historické pracoviště:

Komentované prohlídky budovy MVČ HK pro:

- České vysoké učení technické v Praze (23. 5. 2013).
- Historický ústav Univerzity Hradec Králové (9. 4. 2013).
- Klub seniorů, Nechanice (10. 9. 2013).
- Masarykovu univerzitu v Brně (21. 11. 2013).
- Pedagogickou fakultu Univerzity Hradec Králové (16. 10. 2013).
- Pracovníky Dopravního podniku Hradec Králové (29. 5. 2013).
- Střední školu cestovního ruchu Náchod (24. 4. 2013).

- Střední uměleckoprůmyslovou školu hudebních nástrojů a nábytku (6. 5. 2013; 2x).
- Univerzitu třetího věku (firma Jabato) (6. 12. 2013).
- Vysokou školu báňskou Ostrava (9. 4. 2013).

Komentované prohlídky výstavy „Cesta dívek za vzděláním“ pro:

- Členky Sokola Pražské Předměstí (23. 10. 2013).
- Členy klubu GoMango (21. 7. 2013).
- Svaz žen (2. 11. 2013).
- Účastníky Dnů evropského kulturního dědictví (14. 9. 2013; 3x).

Komentované prohlídky výstavy „Přijďte před 100 lety“ pro:

- Základní školu Hoříněves (13. 2. 2013) a pro veřejnost (13. 3. 2013).

Prezentace a prohlídky

- Prezentace prusko-rakouské války 1866 a dalších historických událostí a historických předmětů ze sbírky MVČ HK v obci Čistěves (31. 8. 2013).
- Prezentace rukopisů hudebního a literárního archivu MVČ HK s výkladem pro studenty Filozofické fakulty Univerzity Karlovy (17. 4. 2013).
- Prohlídka depozitárních prostor historického pracoviště s komentářem pro studenty Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové (14. 3. 2013).
- Prohlídka části města Hradec Králové s výkladem pro účastníky mezinárodní odborné konference Okamžiky proměny (8. 11. 2013).

Přednášky

- Přednáška „Cesta dívek za vzděláním“ pro veřejnost (30. 10. 2013).
- Přednáška „Hradecký kovář Jan Rabas“ na odborném semináři v rámci mezinárodního setkání uměleckých kovářů Hefaiston (23. 8. 2013).

- Přednáška „Literárská bratrstva a kancionály ve sbírce MVČ HK“ pro studenty Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové (25. 3. 2013).
- Přednáška „Nález mincí z obce Kosičky. Příspěvek k typologii pražských grošů Vladislava II. Jagellonského“ pro Českou numismatickou společnost, pobočka Praha v Národním muzeu (4. 11. 2013).
- Přednáška „Nejstarší územní regulační plány Hradce Králové“ v rámci mezinárodní odborné konference Okamžiky proměny (7. 11. 2013).
- Přednáška „Numismatická sbírka Muzea východních Čech v Hradci Králové“ v rámci Numismatického přednáškového cyklu spolupřeraným Českou numismatickou společností, pobočkou Hradec Králové v MVČ HK (16. 3. 2013).
- Přednáška „Pás zv. Eliščin a památky po královně Elišce“ pro Pedagogickou fakultu Univerzity Hradec Králové (25. 3. 2013).

Přírodovědecké oddělení

Den Země (20. 4. 2013 v PP Na Plachtě, 24. 4. 2013 v budově MVČ)

Celodenní program spojený s komentovanou prohlídkou výstavy živých organismů z jarní přírody, soutěží v poznávání organismů a přednáškovou prezentací „Jarní příroda“. Vystaveno bylo 60 druhů rostlin, 15 druhů hub, 20 druhů živočichů. Zúčastnilo cca 100 žáků a studentů z hradeckých škol.

Tradiční jarní akce (čištění lokality, exkurze) v přírodní památce Na Plachtě – organizace ve spolupráci se školami, AOPK ČR, nevládními ekologickými organizacemi (JARO Jaroměř, SEVER) – 150 registrovaných účastníků.

Mezinárodní noc pro netopýry

Večerní program ve spolupráci s ČESON (Česká společnost pro ochranu netopýrů) se konala v České Skalici 31. 8. 2013. Účast 30 osob.

Exkurze a akce v přírodě

- Podzimní setkání v PP Na Plachtě (2. 11. 2013) – ve spolupráci s ČSOP Jaro Jaroměř, sdružení SEVER a AOPK Hradec Králové. Čištění lokality – managementové práce pod vedením pracovníků AOPK, tematická exkurze s výkladem. 125 registrovaných účastníků.
- Večerní příroda v PP Na Plachtě (16. 5. 2013) – ve spolupráci s regionálním pracovištěm AOPK ČR v Hradci Králové, entomologický program, cca 60 účastníků.
- „Noční Josef“ (31. 5. 2013) – ve spolupráci s ČSOP JARO Jaroměř – entomologický program pro veřejnost v areálu josefovského tankodromu, pozorování hmyzu u světelného zdroje, 30 účastníků.
- Vedení na cyklistické exkurze „Za motýly“ – v rámci výstavy Krása motýlých křídel ve Východočeském muzeu v Pardubicích (Kunětická hora, Hrádek, Lázně Bohdaneč).
- Mykologická exkurze výstavka hub (29. 7. 2013) – pro tábor ekologického sdružení Quercus.
- Vítání ptačího zpěvu (4. a 5. 5. 2013) – odborný výklad na akci pořádané Českou společností ornitologickou v obcích Pecka a Dvůr Králové nad Labem.
- Vedení terénní exkurze pro veřejnost v rámci Evropského festivalu ptactva pořádané Českou společností ornitologickou na Josefovských loukách (5. 10. 2013).
- Exkurze a cyklovýlety ve spolupráci s Východočeskou pobočkou a STUŽ (Společnost trvale udržitelného života).
- Exkurze na vybrané lokality regionu s botanickým a zoologickým programem. Průměrná účast 20 osob. V roce 2013: Cykloexkurze do Přírodního parku Orlice (14. 5. 2013). Vycházka do královéhradecké přírody (28. 5. 2013). Celodenní exkurze do NPR Bohdanečský rybník (16. 6. 2013).

Přednášky pro veřejnost

- Pracovníci přírodovědeckého oddělení přednesli pro veřejnost, zájmové kolektivy, občanská sdružení, výchovné a vzdělávací instituce cca 40 přednášek s tematikou související s obory přírodovědeckých disciplín, ochranou přírody, přibližně polovina z nich byla určena školní mládeži.
- Tři přednášky s geologickou tematikou v Muzeu (Mgr. Juráček): Naše Země v druhohorách, Naše Země v třetihorách a Naše Země v čtvrtohorách (účast cca 40 osob).
- Přednášky s mykologickou tematikou: Houbařův rok – 2x (Pardubice, Vítějeves), 40 posluchačů; Houby PR Maštale – 2x (Moravském zemském Muzeu v Brně, a v cyklu pořádaném Českou mykologickou společností v Praze), 95 posluchačů; Houby jedlé a jim podobné jedovaté – 3 x (Pardubice, Jičín, Křižánky), 105 posluchačů; Zajímavé a vzácné houby Pardubického kraje a jejich ekologie II (Pardubice): 40 posluchačů.
- Přednáška „Ohněm a mečem – Netradiční metody ochrany přírody v opuštěných vojenských prostorech“ byla přednesena M. Mikátem čtyřikrát v rámci projektu Univerzita třetího věku (Broumov, dvakrát Univerzita Hradec Králové, Nové Město n. Metují), účast cca 300 osob.

Školy

TEMATICKÉ AKCE NA PŘÍRODOVĚDECKÉM PRACOVIŠTI:

- Příprava studentů Biskupského gymnázia B. Balbína na Biologickou olympiádu, (13. 3., 27. 11. 2013) celkem 20 studentů.
- Exkurze žáků ZŠ, resp. studentů gymnasia – ukázky přírodovědecké práce, herbářů, zoologických sbírek – 4x.

PŘEDNÁŠKY A AKCE NA ŠKOLÁCH:

- Exkurze do parku v obci Pecka pro žáky ZŠ Pecka (14. 5. 2013).
- Přírodovědná vycházka pro žáky ZŠ Jana Pavla II. na škole v přírodě v obci Borovnička (5. 6. 2013).

3. Odborná expertní činnost

- Seminář "Obratlovci ČR" (praktická ukázka vybraných druhů) pro studenty Biskupského gymnasia Hradec Králové (12. a 13. 3. 2013).
- Přednáška "Savci ČR" pro studenty SOŠ veterinární Hradec Králové (17. 1. 2013) a pro pedagogy a účastníky okresního kola soutěže Poznávání přírodnin v Hořicích (6. 6. 2013).
- Přednáška "Savci ČR" a exkurse do Jiráskových sadů pro studenty SOŠ veterinární Hradec Králové (7. 6. 2013).
- Přednáška "Anatomie a morfologie savců" s praktickou ukázkou pro studenty Gymnasia Jaroměř.
- Odpolední a večerní zoologický program pro žáky ZŠ Předměřice nad Labem (21. 6. 2013).
- Uspořádání praktických cvičení k předmětům "Obratlovci ČR" a "Fylogeneze a systém strunatců" pro studenty Katedry biologie Přírodovědecké fakulty University Hradec Králové.
- Exkurse do Jiráskových sadů "Ptáci ve městě" pro studenty Biskupského gymnasia B. Balbína Hradec Králové – 2x.
- Program pro studenty Biskupského gymnasia B. Balbína HK "Systém a ekologie ptáků".
- Program "Ptáci v zimě" pro žáky 1. třídy ZŠ Jana Pavla II. Hradec Králové.
- Přednáška "Za brouky Babiččiným údolím", Speciální škola, Hradecká ul., Hradec Králové, 2 přednášky (zprostředkováno Východočeskou pobočkou STUŽ).
- „Hmyz“, Biskupské gymnázium Bohuslava Balbína, prezentace a ukázka vybraných zástupců hmyzu (23. 3. 2013).
- Přednáška „Přírodou Ecuadoru“, ZŠ Karlovka, Karla IV. 209, Nový Bydžov, (zprostředkováno Východočeskou pobočkou STUŽ) (5. 11. 2013).

(20. 6. 2013) – výběr materiálu, hodnocení soutěžících.

- Práce v porotě a příprava zoologických objektů pro poznávací část okresních a krajských kol Biologické olympiády kategorií A, B, C a D (27. 3., 5. 4., 10. 4., 12. 4., 10. 5. a 13. 5. 2013).
- Práce v porotě a příprava zoologických objektů pro okresní (4., 5. a 6. 6. 2013) a krajské (20. 6. 2013) kola soutěže v poznávání rostlin a živočichů (pořadatelé soutěže jsou Biskupské gymnásium Bohuslava Balbína Hradec Králové, Muzeum východních Čech v Hradci Králové a Krajský úřad Královéhradeckého kraje).
- Práce v porotě a podíl na přípravě krajského kola Ekologické olympiády (18. a 19. 4. 2013).
- Přednášky a vedení terénních exkursí v rámci letního přírodovědeckého tábora Klubu NATURA při Gymnasiu Dvůr Králové nad Labem.

Další spolupráce se školami:

- Zajištění odborné praxe 5 studentů z přírodovědecké fakulty Univerzity Hradec Králové .
- Pravidelné konzultace bakalářských a diplomových prací studentů Univerzity Hradec Králové.

Pomoc při soutěžích a zájmové činnosti

- Okresní kolo soutěže Zlatý list (23. 4. 2013) – výběr materiálu, entomologické otázky, práce na stanovišti.
- Krajské kolo soutěže v poznávání rostlin a živočichů

PAMÁTKOVÁ TERÉNNÍ ČINNOST

V rámci záchranných a předstihových výzkumů bylo provedeno 490 kontrol na 194 stavebních akcích, a to převážně v rámci okresu Hradec Králové, okrajově na Jaroměřsku, Jičínsku, Královédvorskou a Přeloučsku. Z tohoto počtu bylo 91 kontrol (18,5 %) provedeno na rodinných domcích, tedy na náklady MVČ. V případě 17 kontrol (3,5 %) byly zjištěny archeologické situace.

V případech, kdy probíhala stavební činnost na území se známými archeologickými nálezy, proběhl v rozsahu předmětné stavby záchranný archeologický výzkum. Z rozsáhlejších výzkumů je možné jmenovat výstavbu kanalizace v prostoru čestného nádvoří zámku ve Zdechovicích (terénní část výzkumu 15. 3. – 17. 7.), rekonstrukci Náměstí 28. října v Hradci Králové (15. 4. – 17. 7.), sondáž a dílčí skrývkou v rozsahu cca 0,7ha v trase dálnice D11 na k. ú. Plačice (naleziště 25B) a Stěžery (naleziště 26) (9.5. – 24.7.), výstavbu infrastruktury ke kolonii rodinných domů ve Hvozdnici (25. 9. – 12. 12.), rodinný dům manželů Páblových ve Stěžirkách (24. 9. – 7. 10.), Jaroměř – stavbu haly v areálu společnosti Kimberly-Clark (30. 9. – 29. 11.), výstavbu odbočovacího pruhu v Lochenicích – Trotině (7. 10. – 13. 11.) a při rekonstrukci Bílé věže v Hradci Králové s přesahem do roku 2014. Z menších, ale náleзовě zajímavých akcí, lze zmínit opravu zřícené hradby v Hradci Králové za Adalbertinem s množstvím druhotně použitých gotických stavebních prvků a dále rekonstrukci objektu na Kavčím plácku.

Během výkonu archeologické památkové péče bylo v rámci komunikace s investory rozesláno 404 dopisů a uzavřeno 159 písemných dohod. Součástí administrativy archeologické památkové péče je rovněž vkládání záznamů do databáze archeologických zásahů, kterou vede Archeologický ústav AV ČR. S vedením archeologických výzkumů úzce souvisí i jejich personální zajištění. V roce 2013 bylo v souvislosti s výzkumnou činností uzavřeno 150 dohod o provedení práce včetně souvisejících školení PO a BOZP.

Zpracovány byly náleзовé zprávy k těmto výzkumům:

- Plotiště nad Labem, stavba bytovek, 2008
- Smiřice, Zderaz, cesta k pískovně, 2008
- Hradec Králové, parkovací dům Katschnerka, 2008
- Černožice, stavba domova důchodců, 2009
- Hradec Králové, nám. 28. října, sondáž 2011
- Hradec Králové, Severní terasy, IGP, 2011
- Hradec Králové, lávka přes Orlici, 2011
- Třebechovice pod Orebem, Třebechovické muzeum betlémů, 2011-2012
- Hradec Králové, čp. 143-144, 2012
- Hradec Králové, přípojka horkovodu k čp. 41, 2012
- Hradec Králové, Severní terasy, IGP, 2012
- Starý Bydžov, stavba IS, 2012
- HK-rekonstrukce náměstí 28. října, 2012
- Kanalizace Lochenice 2012
- Dálnice D11 – naleziště 24 – k. ú. Plačice, 2012
- HK-Velké náměstí, před čp. 153, oprava plynovodu, 2013
- HK-Chelčického, před čp. 320, přípojka plynovodu, 2013
- Hradec Králové, Kavčí plácek, čp. 121, 2013
- HK – nám. 28. října parc. č. 793/1, zjišťovací výzkum 2013, zpracování stále probíhá

MYKOLOGICKÁ PORADNA

Pokračovala činnost mykologického klubu, členové se sešli více než třicetkrát na pravidelných schůzkách. Bylo zajištěno fungování houbařské poradny. Uskutečnily se přednášky J. Wiplera Detekce systémových infekcí vyvolaných askomycetárními houbami (16.4.2013) a H. Deckerové Šťavnatkovité houby v ČR (16.12.2013). T. Tejklová prezentovala během roku celkem osm přednášek v různých městech a obcích východních Čech, ale i v Praze a Brně. Její přednášky navštívilo 275 zájemců o problematiku determinace, ekologie hub a jejich užití.

REGIONÁLNÍ PRACOVISŤE PRO TRADIČNÍ LIDOVOU KULTURU

Činnost pracoviště zajišťovala Mgr. Martina Vlčková (t. č. na rodičovské dovolené.) ve spolupráci s Ladou Fialovou. V rámci pracoviště byla podána žádost o výběrové dotační řízení na projekt Příprava nominálního návrhu k udělení titulu Nositel tradice lidových řemesel: Ing. Josef Komárek – betlemářství.

Proběhlo částečné zpracování zvyku velikonočních občůzek dívek s lítem. Na základě dotazníkového šetření bylo zjištěno, že se v oblasti Královéhradeckého kraje, zejména v okrese Náchod, vyskytuje několik lokalit, ve kterých se tento zvyk stále udržuje. Zpracovávána byla oblast Police nad Metují.

Zástupkyně regionálního pracoviště MVČ HK se zúčastnila říjnové porady zástupců Ministerstva kultury, Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici a regionálních pracovišť pověřených péčí o tradiční lidovou kulturu v Praze.

Na Seznam nemateriálních statků Královéhradeckého kraje, jehož vedení regionální pracoviště zajišťuje, bylo zapsáno „východočeské loutkářství“.

V rámci pracoviště byly poskytovány konzultace jiným regionálním pracovištím ohledně vytvoření krajských seznamů nemateriálních statků.

Probíhala spolupráce s Oddělením kultury a památkové péče Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ohledně nominací řemeslníků na cenu Zlatý kolovrat 2013 a krajské koncepce péče o tradiční lidovou kulturu.

3. Odborná expertní činnost

KNIOHVNY

Společenskovední knihovna

V průběhu roku 2013 byl doplňován knihovní fond veškerou dostupnou literaturou a periodiky v souladu se zaměřením knihovny a muzea. Byly zpracovány veškeré přírůstky a zajišťována řádná evidence knihovního fondu, ve studijní fondu bylo zpracováno 532 nových kj, celkem 43 525 kj, ve specializovaném fondu bylo zpracováno 136 kj, celkem 10 700 kj. Pokračovala celková rekatalogizace fondu podle nových pravidel AACR; úplná rekatalogizace u 862 kj.

Byla ukončena inventarizace studijního fondu sign. 14 001 až 20 000, celkem 7 386 kj.

V souladu s Knihovním řádem byly poskytovány veřejné služby celkem 92 badatelům při 179 návštěvách a 8 pracovníkům při 15 návštěvách. Bylo zodpovězeno téměř 82 telefonických a e-mailových dotazů.

Hlavní témata: archeologie, archeologická periodika, dějiny regionu, dějiny města, genealogie, jezuité, katastry, regionální dějiny, biskupství, adresáře, válečné dějiny 1866, architektura Hradce Králové, místopis.

Zkompletovány byly noviny a časopisy, do vazby bylo předáno 57 svazků novin a časopisů.

Řádně byl vyúčtován grant, který jsme obdrželi od Ministerstva kultury (oddělení literatury a knihoven) Veřejné informační služby knihoven – podprogram 3 – Informační centra veřejných knihoven, byl podán grant „Zkvalitnění veřejných služeb pro uživatele společenskovední knihovny Muzea východních Čech v Hradci Králové“. Prohloubila se spolupráce se Studijní vědeckou knihovnou v Hradci Králové na digitalizačním projektu Královéhradeckého kraje. Projekt je stále v přípravné fázi.

Na základě Smlouvy o spolupráci se Souborným katalogem ČR bylo odesláno 267 nových záznamů monografií, doplněno u 117 knih. Byla provedena kontrola záznamů seriálů SK, doplněna aktualizace dle stávajících odběrů a aktualizován Adresář knihoven ČR.

Knihovnice se účastnila jednání Komise knihovníků muzeí a galerií při AMG – konzultace v konferenci KOMIG. Výbor se sešel čtyřikrát při přípravě 37. semináře knihovníků v Ústí nad Labem. Účast na rozšířené redakční radě knihovnického časopisu U nás. Během celého roku probíhala příprava na Týden hradeckých knihoven, byla vydána brožura o knihovnách v Hradci Králové. Knihovnice zastupovala muzejní knihovny kraje při přípravě celkové koncepce knihovnictví Královéhradeckého kraje na roky 2013 – 2018.

Knihovnice zastupovala muzeum na muzejním knižním trhu v Pardubicích – Zámek plný knih 2013. Účastnila se 1. knihovnické konference Královéhradeckého kraje, kde byla knihovnické veřejnosti představena výše zmíněná Koncepce knihoven na roky 2013 – 2018 s výhledem do roku 2020.

Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové a Regionálním výborem SKIP východních Čech byl Ivaně Nývtové udělen titul Knihovnice roku 2013 Královéhradeckého kraje.

Přírodovědecká knihovna

Ke dni 31. 12. 2013 je v knihovně PO MVČ evidováno 20 665 knihovních jednotek, z toho je 6247 monografií a 14 418 periodik. V roce 2013 byl fond knihovny PO průběžně doplňován. Zapsáno 211 nových přírůstkových čísel (př. č. 2012/0001 až 2012/0211). Z toho bylo: 32 přírůstkových čísel monografií (získáno především nákupem) a 179 př. čísel periodik (získáno především výměnou za časopis Acta Musei Reginaehradensis).

K nejvýznamnějším akvizicím patřila v roce 2013 kompletní osmidílný katalog palearktických brouků (Smetana & Löbl [eds.]: Catalogue of Palearctic Coleoptera, Vol. 1-8) a nákup několika titulů zahraniční mykologické literatury (tento nákup byl hrazen z prostředků, získaných za mykologický průzkum lokality Harrachovy jámy v Labském dole v Krkonoších, který financovala správa KRMAP).

Průběžně byla doplňována přichozí čísla již zapsaných ročníků. Průběžně byl aktualizován adresář výměnných institucí. Do vazby byl předáno 80 svazků periodik. V roce 2013 bylo realizováno 234 zápůjček z fondu přírodovědecké knihovny; v režimu MVS byly realizovány 2 zápůjčky (4 tituly) z knihovny Národního muzea v Praze.

Hudební rukopis Vícehlasé latinské mše -tenor, 16. století, z kůry chrámu sv. Ducha v Hradci Králové, fond Hudební archiv.

PŘÍSTAVBA MUZEA VÁLKY 1866 NA CHLUMU A PROJEKT VYBUDOVÁNÍ PREZENTAČNÍ SOUSTAVY MUZEA VÁLKY 1866 NA CHLUMU JAKO SPECIFICKÉ DESTINACE CESTOVNÍHO RUCHU.

Oba projekty, financované z ROP NUTS II. Severovýchod, byly ukončeny a jsou ve fázi udržitelnosti.

ARCHEOPARK PRAVĚKU VE VŠESTARECH

Projekt Archeopark pravěku ve Všestarech byl spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod v rámci 14. kola výzvy, oblasti podpory 3.1. Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu. Investorem a příjemcem dotace je Královéhradecký kraj. Partneři projektu jsou Univerzita Hradec Králové, Muzeum východních Čech v Hradci Králové a Obec Všestary. V rámci projektu byl v areálu archeoparku pro Muzeum východních Čech vybudován archeologický sklad.

DIGITALIZACE A PREZENTACE ARCHIVNÍCH DOKUMENTŮ VZTAHUJÍCÍCH SE K ARCHEOLOGICKÝM PAMÁTKÁM

„Projekt digitalizace a internetové prezentace archivních fondů vztahujících se k archeologickým památkám ve východních Čechách a Śląsku Opolskim“ zaměřoval pozornost na archeologické památky, atraktivní segment kulturního dědictví, který nabízí mimořádně široké a dodnes do značné míry opomíjené možnosti pro rozvoj přeshraniční spolupráce.

Projekt akcentoval jeden ze společných problémů, který archeologické bádání provází, a tím je péče o doprovodný archivní fond k archeologickým nálezům, využívá ho jako nosné téma pro rozvoj spolupráce v oblasti metod péče o kulturní dědictví, jako edukační prostředek a „cvičné“ pole pro studenty vysokých škol a v neposlední řadě jako nový zdroj informací a témat pro budoucí výstavní projekty obou muzeí.

Předmětem zájmu projektu byly archeologické archivní fondy Muzea východních Čech v Hradci Králové a Muzea Śląska Opolskiego v Opolu.

V rámci projektu proběhly v roce 2013 dva společné workshopy studentů hradecké a wroclawské univerzity a doprovodná výstava 17 posterů prezentujících oba archivní fondy. Projekt byl ukončen v dubnu 2013.

DIGITALIZACE HUDEBNÍCH RUKOPISŮ

V návaznosti na dříve provedenou digitalizaci vybraných hudebních rukopisů ze sbírky MVČ HK byla v roce 2013 vypracována žádost o poskytnutí grantu Ministerstva kultury České republiky VISK 6 (program Memoriae mundi Series Bohemica) pro rok 2014. Dotace z uvedeného grantu by měla být použita na digitalizaci pěti hudebních rukopisů z 16. století, pocházejících z činnosti literátského bratrstva při kůru chrámu Sv. Ducha v Hradci Králové. V případě schválení dotace budou digitalizované rukopisy následně zpřístupněny badatelům na webových stránkách www.manuscriptorium.com.

PÍŠČINY V OCHRANNÉM PÁSU ELEKTROVODŮ U OBCE ČEPERKA – PROJEKT S PODPOROU ELEKTRÁRNY OPATOVICE A. S. V OBLASTI „KULTURA“

Tématika projektu zahrnovala terénní přírodovědecký průzkum písčin v ochranném pásu vedení vysokého napětí u obce Čeperka se zaměřením na entomofaunu a popularizaci výsledků formou výstavní prezentace a doprovodného tisku. Terénní průzkum lokality probíhal v období březen – říjen 2013, odborní pracovníci muzea realizovali celkem 20 terénních exkurzí. Do sbírek muzea bylo získáno více než 500 exemplářů různých skupin hmyzu a několik desítek herbářových dokladů, archivováno bylo 500 fotografických záběrů biotopů, rostlin a bezobratlých. Z dosud vyhodnocených sběrů a pozorování bylo determinováno asi 200 druhů motýlů, 150 druhů blanokřídlých a 50 druhů brouků.

Výsledky biologického průzkumu potvrdily, že sledované území je regionálně významným biotopem psamofilních (na písčité stanoviště vázaných) druhů, včetně vzácných a ohrožených.

Prezentační část projektu spočívala v realizaci výstavy „Život pod stožáry“ (od 11. 11. 2013 do 2. 2. 2014) seznamující návštěvníky s typickými rostlinami a zástupci hmyzu obývajících písčité plochy, suché, živinami chudé trávníky, nízké porosty náletových dřevin a lesní okraje. K výstavě byla vydána skládačka, jejímž autorem je B. Mocek (náklad 500 ks).

Projekt „Písčiny v ochranném pásu elektrovedů u obce Čeperka“ hodnotíme jako velice přínosný z odborného hlediska i podle ohlasů veřejnosti a návštěvníků muzea. Výsledky průzkumu budou sloužit k posouzení účinnosti dosud prováděného ochranného managementu a budou využitelné pro upřesnění způsobu hospodaření a péče o biotopy s výskytem chráněných druhů. Umožní též posoudit vhodnost ochranných záměrů týkajících se této lokality a jiných obdobných stanovišť. Popularizace ochrany písčin pod elektrovedy přispěla u veřejnosti k lepší informovanosti

4. Projekty

o možnostech využití tzv. devastovaných ploch a podpořila pozitivní vnímání institucí v rezortu energetiky, které se podílejí na ekologicky prospěšných aktivitách.

Hudební rukopis Vícehlasé latinské mše -tenor, 16. století, z kůru chrámu sv. Ducha v Hradci Králové, fond Hudební archiv.

5. Spolupráce s jinými odbornými institucemi

Edukace a prezentace archeologického kulturního dědictví v rámci projektu NAKI

Národní muzeum v Praze. Účast na workshopu.

Kolokvia Výzkumy v Čechách 16. 6.

Prezentovány Archeologické výzkumy v Kopidlně, Smiřicích a Lochenicích v roce 2012.

Okresní archiv v Hradci Králové, Univerzita Hradec Králové, Nakladatelství Lidové noviny

Příprava publikace Dějiny Hradce Králové.

Výměna literatury

S Vlastivědným muzeem Olomouc, Západočeským muzeem, Oblastním muzeem Praha-východ, Römisch-Germanisches Zentralmuseum Mainz (RGZM), Muzeem Roztoky, Muzeem Přerov, Univerzitou Palackého v Olomouci, Západočeskou univerzitou v Plzni.

Magistrát Města HK

Příprava naučných stezek v historickém jádru Hradce Králové.

Archeologický ústav AV ČR a Archaia Jihlava

Byl připravován grant zaměřený na nálezy olověných předmětů z Hradce. Zatím nebylo rozhodnuto o udělení/neudělení grantu.

Východočeská regionální archeologická komise (VRAK).

Koordinace archeologické terénní činnosti. Zasedání probíhá každý měsíc střídavě v MVČ HK a VČM v Pardubicích

Klub Augusta Sedláčka

Organizace setkání regionální sekce.

Česká archeologická společnost při AV ČR.

Organizace setkání východočeské pobočky.

Východočeské muzeum v Pardubicích

Spolupráce na projektu Laus Archaeologiae.

Agentura pro rozvoj Broumova, o. s.

Probíhala spolupráce na regionální verzi výstavy Via Benedictina – 800 let od příchodu benediktinů do severovýchodních Čech a na přípravě edice dějin břevnovského a broumovského kláštera broumovského knihovníka Jeronýma Růžičky.

Centrum medievistických studií Akademie věd České republiky a Univerzity Karlovy v Praze

V rámci projektu Benediktini ve střední Evropě 800-1300 probíhala spolupráce na tvorbě online databáze k tématu.

Česká numismatická společnost

Ve spolupráci s pobočkou Hradec Králové byl připraven numismatický přednáškový cyklus v budově MVČ HK, který se konal 16. 3. 2013. Opakovaně probíhala jednání o odborné literatuře, královéhradeckých ražbách a dalším materiálu apod.

Československá obec legionářská

V rámci akce „Legie 100“ probíhala spolupráce a konzultace při výběru dokumentace o významných legionářích ze severovýchodních Čech pro regionální doplněk putovní výstavy „Československé legie 1914-1920“.

Dorotheum spol. s r.o., Praha

Spolupráce při identifikaci keramické sochy z Palmové zahrady v Hradci Králové od Jaroslava Horejce.

Fakultní nemocnice a Lékařská fakulta Univerzity Karlovy Hradci Králové

Průběžně probíhala spolupráce při sběru materiálů věnovaných ošetrovatelské škole, okresní nemocnici, historii ošetrovatelství, a při plánování výstavy o zdravotnictví v Hradci Králové a historii ošetrovatelství. Příprava příspěvků pro časopis Scan vydávaný Lékařskou fakultou a Fakultní nemocnicí.

Galerie výtvarného umění v Náchodě

Pro galerii byl zpracován přehled výstav ruského umění v MVČ HK, a to včetně odkazů na prameny a regionální tisk.

Galerie výtvarného umění v Ostravě

Pro galerii byla zpracována rešerše regionálního tisku k výstavám a akcím MVČ HK s účastí malíře B. Kubišty.

Gymnázium J. K. Tyla v Hradci Králové

Probíhala spolupráce při zjišťování vybavení škol za první republiky (poskytnuty podklady, fotografie, tiskoviny) a při dohledávání fotodokumentace Rudolfiny (současného sídla gymnázia).

Historický ústav Akademie věd České republiky

Byla projednána spolupráce na projektu připravované výstavy k 100. výročí vypuknutí 1. světové války (2014) v areálu Pražského hradu a možnost výpůjčky vhodných předmětů ze sbírky MVČ HK.

Historický c. k. řadový pěší pluk č. 18, občanské sdružení

Navázána spolupráce s občanským sdružením ohledně příprav výstavy ke 100. výročí od vypuknutí 1. světové války (2014).

Hradecký venkov, o. p. s.

Ve spolupráci s Hradeckým venkovem byla na základě opakovaných konzultací připravena kampanologická expozice pro kostel v Suché, a to vč. doprovodných textových materiálů.

Komité pro udržování památek z války roku 1866

Průběžně se uskutečňovala spolupráce na poli dějin pruskorakouské války, pietních oslav na Chlumu a plánována koordinace aktivit ve vztahu ke 150. výročí v roce 2016.

Královéhradecké biskupství

V roce 2013 proběhla jednání o možné spolupráci na výstavě připomínající 350. výročí založení biskupství (2014). Pro potřeby restaurování bylo zajištěno předání kasule z biskupské sbírky uložené v MVČ HK.

5. Spolupráce s jinými odbornými institucemi

Kultura Rychnov nad Kněžnou s. r. o.

Pro potřeby společnosti byl proveden výběr dokumentů vztahujících se k osobnosti M. D. Rettigové ve sbírce MVČ HK.

Masarykova společnost, pobočka Hradec Králové

Bylo připravováno nové vydání publikace o pomníku T. G. Masaryka v Hradci Králové a příspěvek věnovaný historii pomníku a návštěvách T. G. Masaryka v Hradci Králové.

Město Hradec Králové

V roce 2013 probíhala opakovaná jednání a řešení problematiky turistických okruhů městem, byl dohledáván odpovídající fotografický materiál k nim a řešeny korektury předložených textů. Dále byla realizována spolupráce na projektu 2013 Rok ženy v podobě přípravy textových a fotografických podkladů na webové stránky projektu a na Dnech evropského kulturního dědictví. Dále byly dodány a konzultovány materiály týkající se hodinového stroje z Bílé věže z důvodu jeho plánované opravy. S Odborem sociálních věcí a zdravotnictvím probíhala spolupráce v oboru historie sociální péče v Hradci Králové.

Město Úpice

Byla realizována spolupráce při financování publikace vydané MVČ HK v rámci řady Fontes musei Reginaehradecensis, č. 20 – „Nález mincí z Radče. Poznámky k typologii bílých penízů Vladislava II. Jagellonského“.

Městské muzeum v Jaroměři

Průběžně probíhala spolupráce v problematice pevnostních měst a prusko-rakouské války 1866 a plánována koordinace dalších akcí.

Městské muzeum v Ústí nad Orlicí

Pro potřeby výstavy Cesta dívek za vzděláním v MVČ HK dohodnuta spolupráce při její přípravě a realizována zápůjčka předmětů.

Muzeum Českého krasu v Berouně

V roce 2013 byl dohodnut a následně realizován převod mlátičky na obilí zn. Piccolo firmy Havlík a syn z Kuklen do sbírky MVČ HK.

Muzeum krajky Vamberk

Pro vamberecké muzeum byl zpracován přehled krajkářských výstav v MVČ HK, a to včetně odkazů na prameny a regionální tisk.

Muzeum Podkrkonoší v Trutnově

V průběhu roku proběhly konzultace k problematice padělání mincí v 16. století pro potřeby výstavy v trutnovském muzeu, předání textilního materiálu pro trutnovskou sbírku a celkové konzultace k vzájemné spolupráci.

Muzeum umění Olomouc

Za účelem výstavy „Jan Kotěra. Po stopách moderny...“ v MVČ HK byla dohodnuta spolupráce s olomouckým muzeem v podobě zápůjčky vhodných předmětů.

Muzeum užitého umění ve Vídni

Za účelem výstavy „Jan Kotěra. Po stopách moderny...“ v MVČ HK byla dohodnuta spolupráce s vídeňským muzeem v podobě zápůjčky vhodných předmětů a taktéž uspořádána konference k osobnosti architekta Jana Kotěry. Vídeňské muzeum zapůjčilo své předměty včetně dopravy a pojištění na své náklady.

Národní galerie v Praze

Za účelem výstavy „Jan Kotěra. Po stopách moderny“ v MVČ HK byla dohodnuta spolupráce v podobě zápůjčky vhodných předmětů.

Národní muzeum

MVČ HK se v součinnosti s Národním muzeem účastnilo sběrové akce v rámci projektu Europeana 1989, který sloužil k dokumentaci problematiky revoluce 1989 a následného dění v Československu. Došlo k opakovaným jednáním o postupu zpracování denárového depotu z Hradce Králové z roku 1970 a jeho následného publikování.

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově

Pro potřeby národního památkového ústavu byl proveden výběr dokumentů se vztahem k osobnosti malíře F. Kysely ve sbírce MVČ HK. Konzultována byla existence fotografické dokumentace vybraných objektů v Hradci Králové.

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského v Praze

Průběžně probíhala spolupráce a konzultace v rámci přípravy výstavy Cesta dívek za vzděláním a také při přípravě výstavy Národního pedagogického muzea Hurá do školy. Spolu s restaurátorkou muzea K. Hrdličkovou řešeny otázky restaurování školních obrazů.

Národní technické muzeum

Za účelem výstavy „Jan Kotěra. Po stopách moderny...“ v MVČ HK byla dohodnuta spolupráce v podobě zápůjčky vhodných předmětů. Pro expozici dějin hutnictví Národního technického muzea byla dohodnuta a realizována výpůjčka z kampanologické sbírky MVČ HK.

Obec Čistěves

Pro výstavku v obci bylo dojednáno zapůjčení mincí ze zdejších nálezů a dalších předmětů ze sbírky MVČ HK a připraven doprovodný textový materiál.

Okresní klub Svazu pomocných technických praporů České republiky v Hradci Králové

Probíhala spolupráce při dokumentaci působení 61. pomocného technického praporu v Hradci Králové.

Regionální muzeum a galerie v Jičíně

Pro jičínské muzeum byl určen a zhodnocen mincovní materiál z archeologického výzkumu u hrádku Mokřice (okr. Jičín).

Regionální muzeum v Chrudimi

Pro chrudimským muzeem připravovanou výstavu s tématem cestování byly dohledávány předměty k tomuto tématu.

5. Spolupráce s jinými odbornými institucemi

Regionální muzeum v Náchodě

Pro potřebu správy numismatické sbírky náchodského muzea byly podány informace k problematice mincovních nálezů z Náchodska, odborné literatuře se vztahem k nim a možnostem dokumentace sbírky. Dále proběhla spolupráce na náchodské výstavě Lazebníci, apatykáři a felčari v podobě dohledání vhodných předmětů a realizované výpůjčky pro náchodské muzeum.

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě

Pro tamní připravovanou výstavu byly dohledávány fotografie a další materiál dokumentující práci fotografa na poč. 20. století.

Sdružení Terezín – město změny

Navázána spolupráce týkající se problematiky pevnostních měst a možností jejich prezentace.

Severočeské muzeum v Liberci

Ve spolupráci se Severočeským muzeem v Liberci průběžně probíhaly práce na výzkumném úkolu „Odborná škola pro umělecké zámečnictví v Hradci Králové“ (ve spolupráci s PhDr. Janem Mohrem, Severočeské muzeum v Liberci). Zároveň byla připravována tomuto tématu věnovaná výstava (v plánu na rok 2014) a doprovodný katalog. Jako člen tamního sboru pro nákup sbírek se jeho zasedání účastnila PhDr. Markéta Pražáková.

Střední odborná škola Hradec Králové – Kukleny

Byla realizována spolupráce při přípravě výstavy Cesta dívek za vzděláním a restaurování školní sbírky modelů hospodářských zvířat, darovaných do sbírky MVČ HK.

Střední uměleckoprůmyslová škola a vyšší odborná škola v Turnově

Byly dohodnuty podmínky restaurování náhrobního kříže ze sbírky MVČ HK pro plánovanou výstavu o uměleckém kovářství.

Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta

Byla realizována spolupráce při vydání publikace „Nález mincí z Radče. Poznámky k typologii bílých penízů Vladislava II. Jagellonského“, Fontes musei Reginaehradecensis 20. Konzultována příprava plánované konference k 150. výročí prusko-rakouské války 1866 (2016). Probíhala realizace souvislých a průběžných praxí studentů.

Univerzita Hradec Králové, Katedra speciální pedagogiky

Byla řešena spolupráce na připravovaném sborníku o českých a československých učitelích.

Univerzita Hradec Králové

Byla podepsána rámcová smlouva o spolupráci a praxích studentů. Archeologické pracoviště přijímá také praktikanty z Univerzity Pardubice a Přírodovědecké fakulty Masarykovy Univerzity v Brně.

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta

Ve spolupráci s MVČ HK byla připravována odborná konference zaměřená na dějiny venkova 18. – 20. století. Byla podepsána rámcová smlouva o spolupráci a praxích studentů.

Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta – Katedra historie

V badatelské rovině probíhala spolupráce na projektu Konfesijní kultura mezi středověkem a moderní dobou.

Vlastivědné muzeum v Olomouci

Ve spolupráci s Vlastivědným muzeem v Olomouci průběžně probíhaly práce na výzkumném úkolu „Vojensko-historický pohled na válku 1866“ a na problematice pevnostních měst.

Základní škola a Mateřská škola Hradec Králové – Kukleny

Realizována spolupráce při výstavě Cesta dívek za vzděláním a dar učebních pomůcek do sbírek MVČ HK.

Západočeské muzeum v Plzni

Pro plzeňským muzeem připravovanou výstavu věnovanou harrachovskému sklu byly dohledávány vhodné předměty k tomuto tématu ze sbírky MVČ HK.

Zdravotnické muzeum Národní lékařské knihovny v Praze

Probíhaly konzultace v rámci spolupráce při chystané výstavě z dějin zdravotnictví.

6. Členství v mezinárodních a celorepublikových organizacích

ICOM

Muzeum východních Čech v Hradci Králové je členem Českého výboru mezinárodního svazu muzeí.

AMG

Muzeum východních Čech v Hradci Králové je členem Asociace muzeí a galerií České republiky.

7. Zahraniční spolupráce

Österreichisches Museum für angewandte Kunst in Wien

V rámci spolupráce na projektu „Po stopách moderny...“ byla v součinnosti s Muzeem užitého umění ve Vídni uspořádána odborná konference a výstava „Jan Kotěra. Po stopách moderny“. Výstava uspořádaná ke stému jubileu otevření královéhradeckého muzea představila genezi této výjimečné budovy v souvislostech, v nichž prezentována ještě nikdy nebyla. Výstavu předcházela mezinárodní konference „Jan Kotěra. Jeho učitelé doba a žáci“, která se konala 4. – 5. 9. 2013 a jejíž hlavním tématem byly trendy v architektuře a designu střední Evropy v minulém století. Záštitu konferenci udělil velvyslanec Rakouské republiky v ČR Jeho Excellence Ferdinand Trauttmansdorff. Konference se účastnili kromě českých odborníků, také zástupci Muzea užitého umění ve Vídni a zástupkyně ředitelky Rakouského kulturního fóra v Praze, kulturní atašé Rakouského velvyslanectví Mag. Waltraud Strommer.

Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu

V rámci projektu „Digitalizace archivních dokumentů vztahujících se k archeologickým památkám“, který byl realizován za podpory euroregionu Glacensis, připravilo

archeologické pracoviště zveřejnění některých archivních dokumentů. Veřejnosti jsou prostřednictvím internetového portálu přístupné unikátní deníky Morice Lüssnera z poloviny 19. století, archeologické terénní deníky a inventární karty ze 20. až 30. let 20. století a řada dalších dokumentů. Partnerem projektu, který rovněž touto cestou zveřejnil výběr ze svých archivních fondů, je Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu.

Universalmuseum Joanneum

MVČ spolupracuje se štýrským zemským muzeem „Joanneum“ v Grazu. Ředitel Wolfgang Muchitsch v srpnu zavítal do Hradce Králové a účastnil se v rámci projektu OPVK debaty o efektivním řízení muzejních institucí. Mimo jiné také navštívil zámek Opočno. Zazněla nabídka spolupráce v oblasti výměny pracovních zkušeností. Pracovníci MVČ si v Grazu v září prohlédli nové zrekonstruované muzeum s novými expozicemi a depozitárními prostory.

Riga

Pod záštitou velvyslance Lotyšské republiky v České republice J. E. pana Kasparsa Ozoliņše realizovalo a za jeho osobní účasti na vernisáži otevřelo MVČ výstavu Rižská secesní architektura.

8. Výstavní a edukační činnosti

Hlavní výstavní a edukační činnost muzea v roce 2013 byla zaměřena na stoleté výročí otevření muzejní budovy na Eliščině nábřeží. Cyklus akcí a výstav byl započat již 6. prosince předešlého roku a to otevřením výstavy „Jan Kotěra ohlasy v lidového umění po stopách moderny“. V roce 2013 na to následovaly výstavy „Muzeum 100 let“ a „Vše za 100 let“ věnované historii muzea jako instituce a její sbírkotvorné činnosti. Zvláštní pozornost byla věnována budově jako jedné z dominant Hradce Králové, jejímž autorem byl Jan Kotěra, zakladatel české moderní architektury. Výstava mapující život a dílo Jana Kotěry s názvem „Kotěra po stopách moderny...“ představila kromě vzácných exponátů ze sbírky MVČ a dalších významných muzejních institucí také jinou tvář Kotěrova života a to především prostřednictvím dokumentárního filmu. Veřejnosti byla poprvé zpřístupněna část nově získané pozůstalosti po jeho vnukovi Johnu Kotěrovi, obsahující jedinečné dokumenty ze života tohoto významného architekta. Výstavní cyklus ke 100letému výročí budovy doplnila ještě výstava „Cesta dívek za vzděláním“, připomínající 100 let od založení Městské vyšší školy pro ženská povolání. Vedle hlavních témat vztahujících se k výročí muzejní budovy byla realizována celá řada výstav tematicky velmi pestrých zahrnujících přírodovědná a společenskovední témata.

EXPOZICE

Muzejní expozice jsou rozděleny do dvou samostatných celků, které chronologicky na sebe navazují:

KRÁLOVSKÉ MĚSTO NAD SOUTOKEM

Expozice dokumentuje nejstarší dějiny osídlení našeho regionu, přerod v jedno z nejvýznamnějších měst českého království až po založení královehradeckého biskupství v 18. století.

OD PEVNOSTI K SALÓNU REPUBLIKY

Expozice představuje město na konci 18. století, kdy se mění v barokní pevnost, dokumentuje její upadající význam, až po její likvidaci. Závěr této části expozice je věnován nově vznikající urbanistické zástavbě v první třetině 20. století, kdy město bylo nazýváno Salónelem republiky.

MUZEUM VÁLKY 1866 NA CHLUMU

Expozice poskytuje návštěvníkům základní informace o průběhu prusko-rakouské války a bitvy u Hradce Králové. Ukázka základní výstroje a výzbroje rakouské a pruské pěchoty, dělostřelectva, jezdeckta i dalších jednotek, je doplněna dobovou ikonografií.

VÝSTAVY

KERAMICKÉ UNIKÁTY

18. 1. 2013 – 6. 3. 2013

Zdánlivě obyčejná pálená hlína dala pod rukama pravěkých hrnčířů vzniknout mnoha zajímavým předmětům, z nichž některé patří mezi evropské unikáty. V pokladnici, která byla součástí výstavy Pravěk je kůů! byl představen například slavný kotlík zdobený plastikami beránků, figurka prasete, jediná známá mužská plastika z období neolitu či pozoruhodná kultovní keramika v podobě pokliček se stylizovanými býčímí rohy.

PŘIJĎTE PŘED STO LETY

1. 2. 2013 – 2. 6. 2013

Výstava, nazvaná Přijďte před 100 lety, seznámila návštěvníky s počátky muzea založeného v roce 1880 a s podobou prvních stálých výstav. Dobové fotografie přiblížily výstavbu monumentální muzejní budovy navržené architektem Janem Kotěrou, která vyrůstala na labském nábřeží v letech 1909 až 1912. Pomyslnou branou návštěvníci vstoupili do roku 1913 a mohli sledovat, jak se novostavba v následujících letech postupně zaplňovala expozicemi průmyslového a historického muzea, jaké zde byly exponáty a výstavy. Připomenuty byly také městská obrazárna a expozice věnované památkám na nakladatele Jana Hostivíta Pospíšila a spisovatele Ignáta Herrmanna. Přiblížen byl i vznik Přírodovědného muzea. Atmosféru doby dokreslovaly plakáty a katalogy výstav a zprávy z dobového místního tisku.

8. Výstavní a edukační činnosti

PŘEDMĚTY Z DALEKÝCH KONČIN

8. 3. 2013 – 23. 6. 2013

To, že východní Čechy nebyly ani v pravěku izolovaným ostrůvkem v moři, zdokumentovala klenotnice výstavy Pravěk je kůůl! Východní Čechy naopak tvořily důležitou spojnici nejen mezi Čechami, Moravou a Slezskem, ale také mezi západní a východní Evropou a mezi Středomořím a Pobaltím. Dokládají to nálezy jantaru, bronzových šperků italského původu, výrobků z Porýní i sopečného skla z východního Slovenska. Vystaveny byly jak předměty dovezené z římských provincií, tak i předměty spjaté s nomády jižního Ruska.

DIVADLO ČESKÝCH POTULNÝCH LOUTKÁŘŮ

1. 3. 2013 – 1. 9. 2013

Výstava prezentovala prostřednictvím autentických předmětů ze sbírky Moravského zemského muzea v Brně historickou formu českého marionetového divadla. Připomněla výtvarnou podobu a technologii tehdy nejběžněji používaných loutek a dekorací a naznačila společenské postavení a funkci tohoto divadla. Představeny byly vybrané produkty z dílen nejvýznamnějších řezbářských mistrů 19. a počátku 20. století, publikum bylo seznámeno s druhy loutek, typologií

postav a řezbářským rukopisem předních tvůrců. Aranžmá výjevů z her a ukázky rozmluv konkrétních postav dovozovaly charakteristický repertoár marionetového divadla.

RIŽSKÁ SECESNÍ ARCHITEKTURA

19. 4. 2013 – 30. 6. 2013

Přestože secesní architektura vznikla v západní Evropě, Polytechnická univerzita v Rize vychovala řadu domácích architektů, kteří z Rigy vytvořili to, čím je dodnes proslulá. Riga, jakož i mnohá česká města, disponuje skvosty dekorativní secese. Vedle toho se však v Rize rozvinuly ještě dva další výrazné styly, a to Národní romantismus a Vertikální secese. Prof. Jānis Krastiņš největší pozornost při přípravě této výstavy věnoval především posledním dvěma stylům, které ukazují vývoj secese v celé její rozmanitosti. Výstavu pořádalo Muzeum východních Čech v Hradci Králové a Velvyslanectví Lotyšské republiky v České republice pod záštitou velvyslance Lotyšské republiky v České republice J. E. pana Kasparsa Ozoliņše.

CESTA DÍVEK ZA VZDĚLÁNÍM

21. 6. 2013 – 24. 11. 2013

Výstava byla první výstavou mapující dosud ve větší míře nezpracované téma dívčího vzdělávání ve městě Hradci Králové a okolí v období od konce 60. let 19. století do první poloviny 20. století. Výstava byla zahájena v červnu 2013 jako připomenutí 100. výročí založení Městské vyšší školy pro ženská povolání, která byla při svém založení v roce 1913 jako první svého druhu na území Čech. Zároveň byly představeny i další školy, které poskytovaly v Hradci Králové vzdělání dívkám, a to s důrazem na první polovinu 20. století. Jednalo se o soukromé školy a původně chlapecké ústavy, kde byl zmapován postupný příchod a začlenění dívek jako řádných žákyn do výuky.

ČESKOSLOVENSKÉ LEGIE 1914-1920 A LEGIONÁŘI KRÁLOVÉHRADECKA

19. 7. 2013 – 14. 9. 2013

Muzeum východních Čech v Hradci Králové hostilo od 19. července 2013 úspěšnou výstavu Československé legie 1914-1920. Tato putovní výstava byla připravena Československou obcí legionářskou a Ministerstvem obrany ČR v rámci projektu Legie 100. Výstava provedla diváka poutavou historií československých legií od jejich vzniku v roce 1914 v Rusku a Francii až po završení slavné anabáze ruských legionářů v roce 1920. V rámci výstavy se návštěvník dozvěděl nejenom o historii tří nejznámějších částí čs. legií (v Rusku, Francii, Itálii), ale také o čs. dobrovolnících v srbské, americké a britské armádě. V neposlední řadě pak výstava mapovala politický odboj za I. světové války, boje na hranicích nově vzniklé republiky na Těšínsku a Slovensku. Výstavu doplňovala i zajímavá část věnovaná některým významným osobnostem legionářského života z Hradce Králové a blízkého okolí.

8. Výstavní a edukační činnosti

KOTĚRA. PO STOPÁCH MODERNY...

6. 9. 2013 – 31. 1. 2014

Výstava uspořádaná ke stému jubileu otevření královéhradeckého muzea představila genezi této výjimečné budovy v souvislostech, v nichž prezentována ještě nikdy nebyla. Výstava byla koncipována jako příběh, který začíná ve Vídni devadesátých let 19. století – kosmopolitním centru monarchie a končí v Hradci Králové dvacátých let minulého století, kdy se město Kotěrovou a Gočárovou zásluhou stalo vzorem pro rozvoj dalších měst. Na výstavě byly k vidění unikáty ze sbírků Muzea východních Čech v Hradci Králové, ale také sbírkové předměty zapůjčené z vídeňského Muzea užitého umění, z pražské Národní galerie, Národního technického muzea, Uměleckoprůmyslového muzea nebo Muzea moderního umění v Olomouci.

HOUBY živé, jedlé i jedovaté

3. 10. 2013 – 6. 10. 2013.

K zhlédnutí byly nejen houby v přírodě rostoucí, ale i pěstované. Ukázky pěstovaných hub a sadeb věnovala firma Jedléhouby.cz z Dolan. V průběhu celé výstavy zajišťovali členové mykologického klubu odborný výklad pro zájemece a poradnu. Návštěvníci si mohli přinést neznámé druhy k určení. Připravena byla výtvarná soutěž pro děti (do 9 let) a vědomostní soutěž pro žáky základních škol.

VŠE ZA 100 LET

20. 9. 2013 – 2. 3. 2014

Výstava nabídla návštěvníkům „ochutnávku“ z více než tří milionů sbírkových předmětů, které muzeum v současnosti spravuje. Výsledky mnohaleté práce svých předchůdců i své představila společně jednotlivá oddělení muzea – společenskovední s pracovištěm archeologickým a historickým a oddělení přírodovědecké. Představena byla rovněž činnost konzervátorské dílny. Ta zájemcům o „muzejní kuchyni“ umožnila poznat, co vše je třeba udělat proto, aby se předmět, získaný vlastní výzkumnou činností, darem či nákupem, stal součástí sbírkového fondu muzea, a jak je o něj postaráno, aby ho mohly obdivovat i další generace.

VIA BENEDICTINA

15. 10. 2013 – 24. 11. 2013

Cestu osmi staletími mohli urazit návštěvníci výstavy uspořádané u příležitosti oslav osmistého výročí příchodu benediktnů na Broumovsko a Policko. Možná byli překvapeni, jak významná je benediktská stopa v kultuře a historii českých zemí i střední Evropy a jak výrazně je tento řád ovlivnil. Panelová výstava byla doplněna řadou artefaktů z depozitáře Muzea východních Čech, které ji tematicky doplnily. Výstavu připravili odborníci z Filosofického ústavu AV ČR, v. v. i./ Centra mediévistických studií AV ČR a Filosofické fakulty Univerzity Hradec Králové ve spolupráci se Vzdělávacím a kulturním centrem Broumov.

ŽIVOT POD STOŽÁRY – PŘÍRODA PÍŠČIN U OBCE ČEPERKA

11. 10. 2013 – 29. 12. 2013

Výstava seznámila návštěvníky s některými typickými rostlinami a zástupci hmyzu obývajícími písčité plochy, suché, živinami chudé trávníky, ale i nízké porosty náletových dřevin a lesní okraje. Prezentovala též možnosti využití ploch narušených lidskou činností pro ochranu přírody. Zájemci si mohli doplnit informace o zajímavé lokalitě v doprovodném tištěném materiálu.

EUROPEANA 1989 - ZAPIŠTE SE DO HISTORIE

9. 11. 2013 – 17. 11. 2013

Dne 9. listopadu proběhl v muzeu sbírkový den v rámci projektu Europeana 1989. Pro návštěvníky i případné dárce připravilo historické pracoviště ve vestibulu a kavárně muzea malou výstavku předmětů vztahujících se k tomuto období. Dokumentovaly nejen listopadové dny roku 1989 v Hradci Králové, ale také události následujícího roku, roku svobodných voleb. Osm panelů, obrazovka i malá vitrína přinesly ukázkou z kolekce fotografií, plakátů, letáků a dobového tisku, která je součástí sbírkového fondu muzea.

8. Výstavní a edukační činnosti

PRAHA JINAK

1. 9. 2013 – 31. 1. 2014

Nostalgie a poklidná atmosféra víkendového odpoledne dýchala z poetických fotografií oken, zdí a pražských dvorků. Výstava Marcely Rakové představila známá i neznámá pražská zákoutí a scenérie na 14 fotografiích.

PODOBY VÍRY

12. 12. 2013 – 26. 1. 2014

Fotografická výstava etnografa Pavla Popelky z cest po Balkánu, východním Slovensku a Moravě byla zaměřená na jednotlivé podoby víry a její ztvárnění. Soustředila se především na nejvelkolepější z těchto artefaktů, jako jsou kostely (chrámy), doklady víry, pojetí liturgie a zároveň i dokumenty dobové architektury, malířství a sochařství.

BARVY V PŘÍRODĚ

20. 12. 2013 – 20. 4. 2014

V zimě, kdy naše příroda barvami příliš nehyří, určitě každého potěšila výstava, která si nekladla za cíl pouze představit barevnost přírody, ale také základní fyzikální a chemické podstaty jednotlivých barev. Návštěvníci se zde dozvěděli, jaké významy barvy či jejich kombinace v přírodě mají a která přírodní barviva lidé využívají.

HISTORICKÉ STOJÁNKY NA VÁNOČNÍ STROMKY

3. 12. 2013 – 26. 1. 2014

K vánoční atmosféře patří nejen dárky a dobré jídlo, ale také zdánlivě drobné detaily jako stojánek na vánoční stromček a andělské zvonění. Výstava představila výběr nejkrásnějších stojánků a dekorací z kovu. K vánočním dekoracím z kovu patřilo také andělské zvonění, které se umísťovalo vedle či na vrchol stromku nebo volně na stůl. Výstavku doplňovaly skřípce na svíčky a lamety.

PŘEDNÁŠKY A AKCE PRO VEŘEJNOST

V roce 2013 byla přednášková činnost tematicky svázána s právě probíhajícími výstavami. První pololetí probíhal cyklus přírodovědných a archeologických přednášek na téma pravěk, který doplňoval velmi úspěšnou výstavu Pravěk je kůů!!! Když o něm víte víc. Ve zbylé části roku proběhlo několik přednášek a komentovaných prohlídek vztahující k výstavám Cesta dívek za vzděláním, Houby, Vše za 100 let a další.

Velmi dobré ohlasy měly akce pořádané pro veřejnost k různým kulturním příležitostem. Vedle těch, které již mají v muzeu letitou tradici jako například Den země,

Královehradecká muzejní noc, Muzejní adventní trhy, vznikly i akce úplně nové jakou bylo zapojení muzea do festivalu Divadla evropských regionů.

Vedle akcí pořádaných pro širokou veřejnost bylo muzeum organizátorem několika konferencí a seminářů. Mezi nejvýznamnější patří mezinárodní konference „Jan Kotěra, Jeho učitelé a žáci“ a „Gotické a rané renesanční umění ve východních Čechách 1200-1550“.

NAŠE ZEMĚ V DRUHOHORÁCH

16. 1. 2013

Přednáška Mgr. Jana Juráčka. Druhá část přednáškového seriálu věnovaná geologickému vývoji naší Země. Vývoj fenomenálních dinosaurů, život prvních ptáků a savců, život v mořích, pohyb kontinentů a zajímavosti z našeho regionu z období před 250 až 65 miliony lety.

JAK SE ŽILO ZA KELTŮ

20. 1. 2013

Muzejní neděle formou interaktivního zážitkového programu, při kterém si účastníci nejen prohlédli výstavu Pravěk je kůů!!!, ale také si na vlastní kůži vyzkoušeli, jak Keltové razili mince, mleli obilí, bojovali nebo čím se zdobili.

OBJEVY KRUHOVÝCH PŘÍKOPŮ Z MLADŠÍ DOBY KAMENNÉ

6. 3. 2013

Přednáška Doc. PhDr. Jaromír Kovárníka, CSc. Rozsáhlé pravěké kruhové příkopy a nejnovější nálezy archeologického leteckého průzkumu.

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY PŘIJĎTE PŘED 100 LETY

13. 3. 2013

Výstavou provedla a odborný komentář podala kurátorka výstavy PhDr. Jaroslava Pospíšilová, historička muzea.

NAŠE ZEMĚ V TŘETIHOŘÁCH

27. 3. 2013

Přednáška Mgr. Jana Juráčka. Třetí část přednáškového seriálu věnovaného geologickému vývoji naší Země. Milovníci přírody se dozvěděli o pokračování vývoje krytosemenných rostlin, ptáků, savců i mořských organizmů, jak vznikaly nejvyšší hory světa Himálaje i Alpy.

NUMISMATICKÝ PŘEDNÁŠKOVÝ CYKLUS

16. 3. 2013

PhDr. Vojtěch Brádle: Numismatická sbírka Muzea východních Čech v Hradci Králové. MUDr. Zdeněk Petráň: Konec „stojatých vod“ v problematice počátků českého mincovnictví?. Jan Bajer: Nejstarší papírová platidla Československé republiky. Ing. Jan Videman: Moravské denáry.

VELIKONOČNÍ NEDĚLE

17. 3. 2013

Účastníci velikonoční nedělní dílny si poslechli povídání o zvycích a tradicích Velikonoc. Vyrobili si velikonoční přáníčka zdobená různými technikami.

NEDĚLE S LOUTKAMI

28. 4. 2013

Účastníci této neděle si prohlédli novou výstavu loutek a poté si v dětském ateliéru vyrobili loutku vlastní.

DEN ZEMĚ

24. 4. 2013

Blok přednášek pro školní kolektivy, výstavka živých přírodnin a přednáška pro veřejnost Ohněm a mečem s podtitulem: Netradiční metody péče o přírodu opuštěných vojenských území na příkladu lokality Na Plachtě. Přednášející: Miroslav Mikát (Muzeum východních Čech v Hradci Králové) & Blanka Mikátová (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR).

8. Výstavní a edukační činnosti

NAŠE ZEMĚ VE ČTVRTOHORÁCH

22. 5. 2013

Přednáška Mgr. Jana Juráčka a PhDr. Miroslava Nováka. Závěrečná část přednáškového seriálu o dějinách naší planety. Přednáška tentokrát věnovaná nejmladšímu a zároveň současnému geologickému období – čtvrtohorám, včetně nejstarších stop lidské přítomnosti.

TĚŠÍME SE NA PRÁZDNINY

26. 5. 2013

V této kreativní muzejní dílně si děti vyrobily vlastní deník cestovatele a dozvěděly se spoustu zajímavostí o dávných cestovatelích a jejich deníkových pokladech.

AKORDEON ORCHESTR

16. 6. 2013

Jarní koncert v přednáškovém sále pod vedením pana Jiřího Klimenta.

NÁBŘEŽNÍ JAZZOVÁ

3. 8. 2013.

První srpnovou sobotu již po páté zpřijemnil muzikanti, kteří upsali svou duši jazzu. Eliščino nábřeží uvítalo jazzmany nejen na schodišti Muzea východních Čech.

147. VÝROČÍ BITVY U HRADCE KRÁLOVÉ

3. 7. 2013 – 6. 7. 2013

Muzeum východních Čech spolupracovalo na přípravě vzpomínkové akce k 147. výročí bitvy na Chlumu. Akce je již tradičně součástí prestižního souboru společenských a kulturních akcí Calendarium REGINA, který je každoročně vyhlašován městem Hradce Králové. Bitevní scény se zúčast-

8. Výstavní a edukační činnosti

nilo na 500 uniformovaných vojáků, z toho cca 100 zahraničních (Rakousko, Německo, Polsko, Slovensko, USA), historické kanóny a oddíly jezdců na koních. V údolí na Chlumu pod památníkem Baterie mrtvých na autentických místech bojů bylo připraveno bojiště s bohatými pyrotechnickými a vizuálními efekty.

JAN KOTĚRA. JEHO UČITELÉ, DOBA A ŽÁCI.

4. 9. 2013 – 5. 9. 2013

Hlavním tématem mezinárodní konference „Jan Kotěra. Jeho učitelé doba a žáci“ byly trendy v architektuře a designu střední Evropy v minulém století. Konference byla součástí projektu přeshraniční spolupráce muzeí Po stopách moderny a záštitu nad ní udělil velvyslanec Rakouské republiky v ČR Jeho Excellence Ferdinand Trauttmansdorff.

Z MUZEJNÍHO ŠUPLÍKU

29. 9. 2013

Prohlídka výstavy VŠE ZA 100 LET spojená s výrobou vlastního muzejního přírodovědného preparátu.

DNY EVROPSKÉHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

14. 9. 2013

MVČ se zapojilo do dnů evropského dědictví, konající se pod záštitou Rady Evropy. Letos byly zaměřeny na tematiku hradeckého školství, které se věnovala aktuální výstava s názvem Cesta dívek za vzděláním.

HOUBY V KUCHYNI

3. 10. 2013

Přednášel JUDr. Aleš Vít, jednatel České mykologické společnosti.

MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

15. 10. 2013

Cílem semináře bylo poskytnout majitelům a správcům památek, organizacím působícím v oblasti uchování kulturního dědictví, ale i orgánům státní správy užitečné a zejména praktické informace o současných možnostech v oblasti financování záchran a obnovy kulturního dědictví vč. obnovy památkového fondu. Seminář pořádalo občanského sdružení Omnium o.s. ve spolupráci s Národním památkovým ústavem ÚOP v Josefově a Muzea východních Čech v Hradci Králové.

TÝDEN HRADECKÝCH KNIHOVEN 2013

3. 10. 2013

V rámci 17. ročníku celostátní akce si deset veřejných knihoven domluvilo spolupráci a vznikl zajímavý projekt nazvaný Týden hradeckých knihoven – knihovny se představují. Ve společenskovední knihovně i knihovně přírodovědeckého oddělení probíhala setkání se zájemci z řad veřejnosti. Byly připraveny nejzajímavější knihy z našich sbírek, ale i nejnovější publikace, které muzeum v letošním roce vydalo.

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY CESTA DÍVEK ZA VZDĚLÁNÍM

16. 10. 2013

Výstavou provedla a odborným výkladem doplnila její autorka PhDr. Pavla Koritenská.

CESTA DÍVEK ZA VZDĚLÁNÍM

30. 10. 2013

Přednáška PhDr. Pavly Koritenské. Hradec Králové jako centrum středního a odborného školství v letech 1874 až 1938. Přerod pevnosti v moderní město, vznik nových odborných a středních škol, rozvíjející se možnosti dívek – studentek, měnící se postoj společnosti k jejich dalšímu vzdělávání se zřetelem na město Hradec Králové a okolí.

RODINNÁ ŠKOLA V MUZEU

20. 10. 2013

Účastníci této muzejní neděle nejprve absolvovali komentovanou prohlídku muzejní výstavy Cesta dívek za vzděláním a poté se v dětském ateliéru s rodiči zapojili do charitativního projektu UNICEF Adoptuj panenku zachrániš dítě.

O VZDĚLÁNÍ DÍVEK V ROZVOJOVÝCH ZEMÍCH

23. 10. 2013

Přednáška ředitelky UNICEF ČR Pavly Gomba.

PO HORNÍM NILU STAROVĚKÝM EGYPTEM

6. 11. 2013

Přednáška RNDr. Petra Rybáře.

AKORDEON ORCHESTR

10. 11. 2013

Podzimní koncert v přednáškovém sále muzea.

24. MUZEJNÍ ADVENTNÍ TRH 2013

29. 11. 2013 – 1. 12. 2013

Na sto lidových řemeslníků, z nichž mnozí byli oceněni Ministerstvem kultury titulem Nositel tradice lidových řemesel a Radou Královéhradeckého kraje cenou Zlatý kolovrat, nabídlo lákavý sortiment dárkových a dekorativních předmětů

MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ – II.

3. 12. 2013

Témata semináře: Programy MK ČR k ochraně movitého kulturního dědictví a podpora NNO, budoucí podoba Operačních programů přeshraniční spolupráce EU, budoucí role Místních akčních skupin a možnosti bank při financování neziskových organizací a obnově kulturního dědictví.

GOTICKÉ A RANĚ RENESANČNÍ UMĚNÍ VE VÝCHODNÍCH ČECHÁCH 1200-1550

3. 12. 2013 – 5. 12. 2013

Vědecká konference. Třídenní setkání zaměřené na výtvarnou kulturu východních Čech v letech 1200-1550. Předneseny byly příspěvky věnované architektuře východočeského regionu, nástěnnému malířství, knižní malbě, sochařství, uměleckému řemeslu, náboženství, liturgii, archeologii, památkové péči a dalším souvisejícím tématům. Pořádal Ústav dějin umění AV ČR v Praze, katedra dějin umění FF UP v Olomouci a Muzeum východních Čech v Hradci Králové za podpory Královéhradeckého kraje. Konference byla pořádána v rámci plnění Smlouvy o spolupráci mezi Akademií věd ČR a Královéhradeckým krajem.

ANDĚLSKÉ VÁNOCE

15. 12. 2013

Tajemná atmosféra Vánoc ve vánočně laděné muzejní neděli. Účastníci si vyzkoušeli starobylé zvyky a vyrobili netradiční dekorace v andělském duchu.

8. Výstavní a edukační činnosti

DOPROVODNÉ PROGRAMY

V roce 2013 bylo připraveno 13 různých doprovodných edukačních programů k výstavám, expozicím a zvykoslovným obdobím, realizováno bylo celkem 180 programů pro různé cílové skupiny.

Program k výstavě „Pravěk je kůů!!! Když o něm víte víc“ probíhal ve dvou variantách. První byla prohlídka výstavy hrou, při které žáci lovili pravěká zvířata. Druhá varianta byla doplněna o kreativní dílnu, kde se žáci proměnili v pravěké umělce. Tento doprovodný program měl velký úspěch. Program s kreativní dílnou navštívily desítky školních tříd.

Ke krátkodobým výstavám, „Přijďte před 100 lety“ a „Vše za 100 let“, věnovaným historii muzea a jeho jednotlivým oddělením, byly připraveny interaktivní programy, kde si žáci mohli vyzkoušet, jak pracuje muzejník a zjistit jaké předměty se v muzeu uchovávají a proč.

K výstavě „Divadlo českých potulných loutkářů“ probíhal interaktivní program, při němž si žáci vyzkoušeli, jak se vodi marionety a zahráli si s nimi v připravených kulisách krátkou pohádku. Navíc byla zprostředkována dvě loutková představení O hloupém Honzovi od členů loutkového kroužku ZŠ Štefcova v Hradci Králové. Tato představení byla určena pro třídy mateřských škol.

Velmi oblíbenou výstavou byla „Cesta dívek za vzděláním“. V průběhu interaktivního programu si žáci například vyzkoušeli, jak se psalo na břídlíkové tabulky, trénovali krasopis ve starých školních lavicích, zkusili si na historickém psacím stroji napsat jídelní lístek podle kuchařek Anuše Kejřové nebo si ověřili své znalosti a důvtip v kvízu. Interaktivní program byl doplněn i kreativní dílnou, během které si žáci ušili jehelníček nebo vyrobili papírovou loutku studentky či studenta podle fotografií z výstavy.

Základním a středním školám nebyly nenabízeny jen doprovodné interaktivní programy k výstavám, ale také soutěže.

K výstavě „Kotěra. Po stopách moderny“ byly připraveny soutěže hned dvě Inspirace Kotěrou a Po stopách Jana Kotěry. Soutěž Inspirace Kotěrou byla určena žákům základních a základních uměleckých škol – jednotlivcům i školním kolektivům. Jejím cílem bylo, aby se žáci inspirovali dílem Jana Kotěry a vytvořili obraz technikou koláže. Studentům středních a středních odborných škol byla určena soutěž Po stopách Jana Kotěry. I do této soutěže se mohli přihlásit jednotlivci nebo celé školní skupiny. Studenti si měli vybrat jednu ze staveb Jana Kotěry nebo jeho žáků v Hradci Králové a ztvárnit ji libovolným originálním výtvarným způsobem nebo o ní vytvořit zajímavou powerpointovou prezentaci.

Také k expozicím o historii Hradce Králové byly připraveny zajímavé doprovodné programy. K expozici Královské město nad soutokem jsou již dlouhodobě realizovány dvě varianty programu. První varianta je zábavná prohlídka výstavy, během níž si mohou žáci prohlédnout kopie středověkých oděvů a doplňků. Druhá varianta spočívá v prohlídce expozice doplněné kreativní dílnou v Dětském ateliéru, kde si žáci vytvoří hračku z hlíny, podobnou hračkám středověkým, které viděli v expozici.

Expozici Od pevnosti k salonu republiky doplňuje interaktivní program Život v pevnosti, v jehož průběhu se žáci přenesou do Hradce Králové těsně před válkou 1866, vyzkouší si korzo s replikami dobových módních doplňků a zbraní, poznávají, jak se v pevnosti žilo a pochopí, proč město získalo přezdívku „salon republiky“. Díky tomuto interaktivnímu programu žáci mohou zhodnotit klady a zápory života před 150 lety a dnes.

Kromě programů k výstavám a expozicím každoročně jsou připravovány také velmi oblíbené interaktivní a kreativní programy ke zvykoslovnému období adventu a Vánoc a masopustu a Velikonoc. Během těchto programů se žáci seznamují s tradicemi a zvyky jednotlivých období a v kreativní části se věnují tvorbě dekorací nebo přání. Pojetí programu ke zvykoslovným obdobím je každoročně obměňováno tak, aby tyto akce byly stále atraktivní a školní skupiny se k nám vracely. Tento typ programů je velice oblíbený

u mateřských škol a prvního stupně základních škol.

V roce 2013 byl několikrát realizován interaktivní program k expozici Muzea války 1866 na Chlumu. Žáci se během něj seznámili nejen s historickými okolnostmi války, ale např. i s životem vojáků a stavem dobové zdravotní péče.

Vedle školních skupin byli častými návštěvníky našich výstav klienti Tyfloservisu, pro něž byl vždy připraven speciální program. Dalšími skupinami, které navštívily v roce 2013 Muzeum východních Čech v Hradci Králové opakovaně je Klub českých turistů, TJ Sokol Hradec Králové, Junák – svaz skautů a skautek ČR, Liga proti rakovině a další.

Dále edukační pracoviště realizovalo dva edukační programy v rámci narozeninových oslav ve výstavách Pravěk je kůů!!! Když o něm víte víc a Královské město nad soutokem.

8. Výstavní a edukační činnosti

MUZEUM V MÉDIÍCH

Tištěná media

Pravidelné pozvánky na výstavy, muzejní akce či populárně naučné příspěvky otiskovaly v roce 2013 především: Radnice, Hradecký deník, Deník Právo, MF Dnes či Lidové noviny.

Nejzajímavější ohlasy z tisku

Pěšky a v nepohodlných šatech.

Výstava ukazuje dívčí školy 19. století.

Výstava Cesta dívek za vzděláním v královéhradeckém muzeu ukazuje, jak vypadala dívčí školní docházka v 19. století. Návštěvníci se dozví, jak vypadal typický školní den dívek, co všechno musely umět, kam se chodilo na korzo i za co hrozil postih... MF Dnes 22. září. 2013

Noste vzpomínky na sametovou revoluci do muzea, na výstavu

Hradec Králové – Pracovníci muzea uvítají všechno, co se roku 1989 týká. Plakáty, dokumenty, fotografie, oblečení, hračky. Důležité jsou i vzpomínky, nahrají si je na diktafon. „Nešlo jen o demonstrace nebo politický převrat, zajímá nás i všední život, tedy co pro vás rok 1989 znamená...“ Hradecký deník 2. listopadu 2013

Rozhlas

V éteru se Muzeum východních Čech v Hradci Králové objevovalo především na vlnách Českého rozhlasu Hradec Králové a Pardubice, rádia Černá Hora a rádia Blaník. Zatímco komerční rádia prezentovala muzejní akce a výstavy formou krátkých vstupů v rámci kulturního zpravodajství, posluchači Českého rozhlasu měli nejednu příležitost vyslechnout zajímavé příspěvky ať už odborných pracovníků muzea, hostů pro muzeum významných nebo i samotné paní ředitelky. Český rozhlas Hradec Králové se v roce 2013 stal mediálním partnerem muzea.

Český rozhlas Hradec Králové:

MUZEUM VÝCHODNÍCH ČECH OSLAVUJE STO LET OD OTEVŘENÍ I NOVOU VÝSTAVOU VĚNOVANOU JANU KOTĚROVI (8. 9. 2013)

Autor výstavy Jakub Potůček představuje reportérce ČRo Lucii Valáškové výstavu KOTĚRA. PO STOPÁCH MODERNY... a vyzdvihuje jedinečnost vystavených originálů.

HOST VE STUDIU (08.02.2013 08:40)

Mgr. Naďa Machková Prajzová, Ph.D. – ředitelka Muzea východních Čech v Hradci Králové

POHLEDNICE (21.07.2013 10:30)

Výstava Výchova dívek v Čechách – Muzeum východních Čech v Hradci Králové. Rozhovor s PhDr. Pavlou Koritenskou.

RADIOPORADNA (22.08.2012 11:10)

Botanička Dr. Věra Samková z Muzea východních Čech – téma: mykologie

HOST VE STUDIU (08.11.2013 08:35)

PhDr. Jaroslava Pospíšilová, kurátorka historické podsbírky Muzea východních Čech v Hradci.

Televize

21. 5. 2013, Východočeská televize V1

Změna projektu revitalizace zámeckého areálu ve Zdechovicích si vyžádala znovu otevření před nedávnem ukončeného archeologického výzkumu. Záchranný výzkum upoutal pozornost sdělovacích prostředků. Zrekapitulovat průběh a částečné výsledky záchranných prací je možné v reportáži Východočeské televize V1 nebo v článku Jana Řeháčka publikovaného ve Vlastivědných listech Pardubického kraje. Více na <http://www.muzeumhk.cz/clanky-zdechovice-vyzkum-pokracovani.html>

8. 1. 2013, HIT – Hradecká internetová televize

Pokud si chcete prodloužit neopakovatelnou atmosféru vánočních svátků, tak zavítejte do Muzea východních Čech v Hradci Králové. Až do 3. února si tady můžete prohlédnout výstavu s názvem Kouzlo betlémů <http://www.hkhit.org/Reportaze/Kultura/Kouzlo-betlemu-laka-do-muzea.aspx>

18. 9. 2013, ČT art

Reportáž Přemysla Šrámka ze středy se především věnovala výstavě KOTĚRA. PO STOPÁCH MODERNY... a přípravě nové výstavy VŠE ZA 100 LET. Připomenuto bylo také sté výročí otevření královéhradeckého muzea. Záznam příspěvku je možné zhlédnout na stránkách ČT art a také v obsáhlejší verzi zpravodajství Události v regionech (cca od 21:48).

7. 10. 2013, ČT Děčko – Záhady Toma Wizarada, Krví zbrocený Svíb

Poblíž Chlumu proběhla jedna z klíčových epizod bitvy u Hradce Králové – v lese Svíb se spolu v roce 1866 střetly armády Rakouska a Pruska. Záhadolog Honza, zvaný Tom Wizard, se pokouší zjistit, proč tehdy Rakousko prohrálo. Více na <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10123499335-zahady-toma-wizarada/313292320070026-krvi-zbroceny-svib/>

28. 10. 2013, ČT 1

Záhadné kameny u Lochenic: Rozsáhlá kumulace kamenů nejasného původního určení v reportáži České televize. Podívejte se na reportáž Přemysla Šrámka, která přibližuje výzkum polykulturního pohřebiště v Lochenicích a jeho dosavadní výsledky. Více na <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/248023-zahadu-kamenu-ze-7-stoleti-pomuze-objasnit-3d-scanner/>

7. 12. 2013, ČT Děčko

Na procházce dějinami v Muzeu východních Čech v Hradci Králové. Pořad TAMTAM ze soboty zavedl diváky do středověku, kde děti prozkoumaly interaktivní model města a vymodelovaly si hračku z hlíny v Dětském ateliéru. Záznam pořadu si můžete prohlédnout na stránkách: Děčka.

8. Výstavní a edukační činnosti

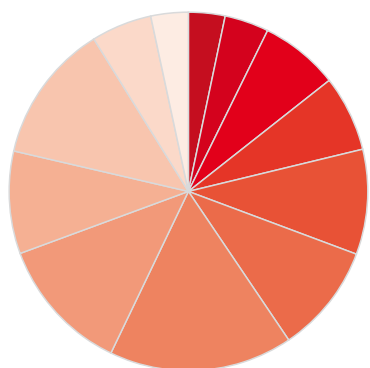
NÁVŠTĚVNOST

Tabulka návštěvnosti

(druh vstupného / počet návštěvníků)

2013	plné	snížené	senioři	do 6 let	ZTP	zdarma	programy MŠ	programy ZŠ	přednášky	rodiny	neděle	rozhledna	celkem
leden	197	147	144	32	52	15	20	113	9	30	28	-	787
únor	181	264	113	23	26	49	-	261	-	23	13	-	953
březen	309	476	92	89	18	59	119	406	52	52	20	-	1 692
duben	334	309	142	39	11	59	21	434	-	28	28	231	1 636
květen	460	517	240	35	31	91	-	110	9	50	-	720	2 263
červen	455	545	173	11	25	91	78	344	-	38	-	595	2 355
červenec	985	493	480	11	21	42	-	84	-	127	11	1703	3 957
srpen	711	395	316	31	18	36	-	210	-	123	-	1089	2 929
září	552	333	333	8	7	248	-	125	-	31	-	571	2 208
říjen	390	818	417	24	23	532	-	368	32	33	-	359	2 996
listopad	284	232	157	6	33	148	-	389	40	14	-	-	1 303
prosinec	162	185	68	1	3	152	24	194	-	18	-	-	807
trhy	4408	1311	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 719

Graf návštěvnosti

- leden
- únor
- březen
- duben
- květen
- červen
- červenec
- srpen
- září
- říjen
- listopad
- prosinec

680	vernisaže
200	školení
2 100	pronájmy
540	konference a semináře
2 859	muzejní noc
220	muzejní noc Chlum
120	RUN TOUR
360	Akordeon koncert 2x
150	OPEN AIR festival
250	Dny EKD
1 350	výstava HOUBY
120	EUROPEANA
200	soutěž O poklad hradeckých měšťanů
20 162	Adventní trhy - venku
2 268	rodiny (4 osoby)
CELKEM	61 184

IV. Hospodaření organizace

Výroční zpráva 2013 Muzea východních Čech v Hradci Králové

Personální oblast

Struktura a počty zaměstnanců

Rok		2012	2013
Celkový počet zaměstnanců (fyzických osob)		61	61
v tom se vzděláním	základním	4	2
	vyučených	5	4
	vyučených s maturitou	1	3
	úplným středním všeobecným	6	1
	úplným středním odborným	22	20
	vysokoškolským	16	22
	s vědeckou kvalifikací	7	9
	neuvedeným	-	-
Celkem		61	61

Pohyb zaměstnanců

Rok	2012	2013
Přírůstek zaměstnanců (osob)	8	6
Úbytek zaměstnanců (osob)	9	6
ukončení pracovního poměru (osob)	9	6
z toho odchod do plného (invalidního) důchodu (osob)	-	-

Stav přepočtených zaměstnanců byl dodržen.

Průměrné platové třídy, průměrné mzdy

Platová třída	Počet zaměstnanců (fyzický stav)	Průměr za třídu (Kč)	Platový tarif zúčtováný k výplatě (Kč)	Počet zaměstnanců (fyzický stav)	Průměr za třídu (Kč)	Průměrná mzda (Kč)
	2012	2012	2012	2013	2013	2013
2	3	10 320	9 727	4	7 740	9 662
3	-	5 410	-	-	-	-
4	10	10 210	6 641	6	10 440	9 612
6	7	14 077	8 167	3	13 800	18 395
7	7	14 936	13 799	7	14 100	16 103
8	1	14 450	13 916	3	12 440	15 416
9	8	18 300	19 476	11	16 466	20 419
10	4	20 510	19 603	6	17 684	21 550
11	15	18 628	18 643	16	17 666	22 850
12	4	21 683	25 672	3	22 957	26 720
13	2	25 645	21 510	2	19 115	28 630
Celkem	61			61		19 138

Oblast výnosů organizace (Kč)

	VÝNOSY	Celkem k 31. 12. 2013	z toho hlavní činnost:	z toho hospo- dářská činnost	Plán na rok 2013	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2012	z toho hlavní činnost:	z toho hospo- dářská činnost	Plán na rok 2012	% plnění ročního plánu
602 010	Tržby za služby za hlavní činnost	7 902 318	-	-	2 295 000	344%	9 305 483	-	-	2 285 000	407%
	z toho: vstupenky Muzeum	-	386 380	-	-	-	-	375 137	-	-	-
	z toho: vstupenky Chlum	-	327 753	-	-	-	-	319 870	-	-	-
	z toho: vstupenky Adventní trh	-	246 620	-	-	-	-	270 230	-	-	-
	z toho: vstupenky přednášky	-	-	-	-	-	-	8 420	-	-	-
	z toho: archeologie	-	6 611 367	-	-	-	-	8 308 161	-	-	-
	z toho: ostatní (edukační činnost atp.)	-	330 198	-	-	-	-	27 655	-	-	-
602 020	Tržby za služby hospodář. činnost - výměník + kavárna	849 668	-	849 668	812 000	105%	870 233	-	870 233	870 000	100%
602 070	Výnosy z reklam	82 851	-	82 851	60 000	-	75 000	-	-	-	-
	CELKEM ZA Su :602	8 834 837	7 902 318	932 519	3 167 000	279%	10 250 716	9 309 474	870 233	3 155 000	325%
603 010	CELKEM ZA Su :603 - Výnosy z pronájmu	245 049	229 049	16 000	350 000	70%	241 166	241 166	-	100 000	241%
604 010	Tržby za vlastní zboží	197 374	-	-	360 000	55%	368 468	-	-	100 000	368%
	z toho: Muzeum	-	155 548	-	-	-	-	206 506	-	-	-
	z toho: Chlum	-	1 720	-	-	-	-	21 098	-	-	-
	z toho: kavárna	-	-	40 106	-	-	-	140 864	105 000	134%	
604 100	Tržba za komisioní zboží	116 090	-	-	158 400	73%	78 218	-	-	115 210	68%
	z toho: Muzeum	-	35 700	-	-	-	-	33 472	-	-	-
	z toho: Chlum	-	80 390	-	-	-	-	44 746	-	-	-
	CELKEM ZA Su :604	313 464	273 358	40 106	518 400	60%	446 687	305 822	140 864	320 210	139%
	CELKEM ZA SKUPINU :60	9 393 350	8 404 725	988 625	4 035 400	233%	10 938 569	9 856 462	1 011 097	3 575 210	306%
646 100	výnosy z prodeje dlouhodobého majetku	2 826	2 826	-	-	-	1 000	-	-	-	-
648 010	Čerpání RF na provozní účely	220 000	220 000	-	-	-	987 490	-	-	-	-
648 050	Zúčtování dotací ÚP na mzdy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
648 070	Zúčtování fondu finančních darů	69 000	69 000	-	-	-	-	-	-	-	-
648 100	Zúčtování fin. příspěvků	10 830	10 830	-	-	-	161 000	-	-	-	-
	CELKEM ZA Su :648	299 830	302 656	-	-	-	1 149 490	-	-	-	-
649 000	Výnosy za ostatní	115 438	115 438	-	-	-	-148 313	-	-45 000	-	-

Výnosy a náklady

	VÝNOSY	Celkem k 31. 12. 2013	z toho hlavní činnost:	z toho hospo- dářská činnost	Plán na rok 2013	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2012	z toho hlavní činnost:	z toho hospo- dářská činnost	Plán na rok 2012	% plnění ročního plánu
649 010	Přijaté náhrady škod	-	-	-	-	-	1 243	-	-2	-	-
	CELKEM ZA Su :649	115 438	115 438	-	-	-	-147 070	-	-45 002	-	-
662 300	Úroky z účtu CEP	33	33	-	-	-	2	-	-	-	-
	CELKEM ZA Su :662	33	33	-	-	-	84	-	-	-	-
672 100	Výnosy z nároků na prostř. rozpočtů ÚSC	25 850 000	25 850 000	-	25 699 992	101%	26 450 000	-	-	26 449 992	100%
672 ost.	Předfinancování, dotace a granty	1 581 456	1 581 456	-	-	-	1 664 699	-	-	-	-
	CELKEM 672: provozní dotace	27 431 456	27 431 456	-	25 699 992	107%	28 114 699	-	-	26 449 992	106%
	Výnosy za běžné kalendářní období celkem	37 242 933	36 254 308	988 625	29 735 392	125%	40 055 905	9 856 462	966 095	30 025 202	133%

Oblast nákladů organizace (Kč)

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2013	z toho hlavní činnost:	z toho hospo- dářská činnost	Plán na rok 2013	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2012	z toho hlavní činnost:	z toho hospo- dářská činnost	Plán na rok 2012	% plnění ročního plánu
501 020	Spotřeba materiálu expozice	331 621	-	-	250 000	133%	72 008	-	-	250 000	29%
501 030	Spotřeba mat. - ND na auta	38 267	-	-	12 000	319%	9 001	-	-	12 000	75%
501 031	Spotřeba PHM	154 323	-	-	132 000	117%	155 998	-	-	132 000	118%
501 040	Úklid	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
501 050	Spotřeba mat. - KP, Ú, PC, kopír, propag	128 914	-	-	70 000	184%	65 177	-	250	73 200	89%
501 061	Spotřeba mat. - OOP	2 766	-	-	3 200	86%	27 043	-	-	25 200	107%
501 070	Spotřeba mat. na údržbu budov	82 239	-	-	57 000	144%	5 265	-	-	12 000	44%
501 090	Spotřeba mat.- DROBNÝ do 2 999 Kč	81 958	-	-	-	-	1 976	-	-	-	-
501 098	Spotřeba materiálu elektro	-	-	-	-	-	42 942	-	-	-	-
501 100	Spotřeba materiálu na činnost oddělení	238 380	-	-	91 200	261%	473 846	-	13 262	91 200	520%
501 110	Sp. mat. - NÁKUP DO KNIHOVEN	80 496	-	-	38 000	212%	64 940	-	-	38 000	171%
501 900	Spotřeba materiálu - ostatní	489 161	-	-	24 000	2038%	306 393	-	63	24 000	1277%
	CELKEM ZA Su :501	1 628 125	-	-	677 400	240%	1 224 587	-	13 575	657 600	186%
502 010	Sp. en. - EE	928 346			987 600	94%	946 385	-	-	987 600	96%
	z toho: Muzeum	-	516 327	-	-	-	-	605 198	-	-	-
	z toho: depozitáře GK	-	275 422	-	-	-	-	253 509	-	-	-
	z toho: Chlum	-	75 337	-	-	-	-	86 610	-	-	-
	z toho: depozitář Jaroměř (1 260 Kč) a Věstary	-	61 260	-	-	-	-	1 068	-	-	-
502 020	Sp. en. - plyn-topné médium Chlum	74 938	-	-	120 000	62%	127 388	-	-	120 000	106%
502 030	Sp. en. - topení EOP	1 617 687	-	-	1 440 000	112%	1 539 121	-	-	1 320 700	117%
	z toho: Muzeum	-	485 335	-	-	-	-	478 618	-	-	-
	z toho: depozitáře GK	-	597 412	-	-	-	-	599 339	-	-	-
	z toho výměník - hospodářská činnost	-	-	534 940	-	-	-	-	461 164	-	-
502 040	Spotřeba vody	48 926	-	-	42 000	116%	39 230	-	-	42 000	93%
	z toho: Muzeum	-	17 344	-	-	-	-	15 380	-	-	-
	z toho: depozitáře GK	-	26 236	-	-	-	-	19 785	-	-	-
	z toho: Chlum	-	5 346	-	-	-	-	4 065	-	-	-

Výnosy a náklady

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2013	z toho hlavní činnost:	z toho hospo- dářská činnost	Plán na rok 2013	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2012	z toho hlavní činnost:	z toho hospo- dářská činnost	Plán na rok 2012	% plnění ročního plánu
	CELKEM ZA Su :502	2 669 897	2 060 019	534 940	2 589 600	103%	2 652 124	2 063 572	461 164	2 470 300	107%
504 010	Prodej zboží - vlastní	100 211	-	-	226 000	44%	118 336	-	63 456	128 500	92%
504 100	Prodané zboží - komise	74 524	-	-	144 000	52%	74 291	-	-	93 000	80%
	CELKEM ZA Su :504	174 735	-	-	370 000	47%	192 627	-	63 456	221 500	87%
507 000	507000-aktivace oběžného materiálu	-1 342	-	-	-	-	-13 409	-	-	-	-
	CELKEM ZA Su :507	-1 342	-	-	-	-	-13 409	-	-	-	-
	CELKEM ZA SKUPINU :50	4 471 415	2 060 019	534 940	3 637 000	123%	4 055 930	2 063 572	538 195	3 349 400	121%
511 010	Opravy a údržba budov	119 608	-	21 457	12 000	997%	213 276	-	13 754	12 000	1777%
511 020	Opravy a udržování DOPRAVNÍ PR.	75 543	-	-	42 000	180%	66 074	-	-	38 600	171%
511 040	Opravy a udržování - STROJE	141 700	-	-	12 680	1118%	117 004	-	16 578	15 000	780%
511 041	Opravy a údržba STROJE - z toho IT	15 609	-	-	-	-	18 971	-	-	-	-
511 030	Opravy a udržování - konzerv. práce	11 495	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	CELKEM ZA Su :511	363 955	-	21 457	66 680	546%	415 325	-	30 332	65 600	633%
512 010	Cestovné zaměstnanců	264 384	-	-	38 400	689%	153 467	-	-	38 400	400%
	z toho: cestovné hrazené z dotací a grantů	-	82 209	-	-	-	-	59 207	-	-	-
	CELKEM ZA Su :512	264 384	82 209	-	38 400	689%	153 467	59 207	-	38 400	400%
513 010	Náklady na reprezentaci LIMIT	49 754	-	-	50 000	100%	46 456	-	-	50 000	93%
	CELKEM ZA Su :513	49 754	-	-	50 000	100%	46 456	-	-	50 000	93%
518 010	Nákup sbírkových předmětů	101 275	-	-	18 000	563%	100 462	-	-	18 000	558%
518 020	Služby - vazba knih	39 986	-	-	-	-	61 586	-	-	-	-
518 030	Služby - ostraha	1 002 684	-	-	986 200	102%	979 749	-	-	1 161 200	84%
518 031	Služby - úklid	-	-	-	-	-	180 077	-	-	180 000	100%
518 040	Služby: balné, přepravné, manipul. popl.	24 263	-	-	-	-	19 624	-	-	-	-
518 050	Služby - subdodávky AO	1 195 126	-	-	600 000	199%	2 062 302	-	-	285 000	724%
518 055	Služby - pomocné práce pro střediska	169 898	-	-	-	-	123 404	-	-	-	-
518 060	Telefony pevné i mobilní	124 243	-	-	174 000	71%	204 811	-	-	174 000	118%
518 070	Stočné	201 580	-	-	124 800	162%	36 503	-	-	124 800	29%
518 100	Revize zařízení	100 285	-	-	332 400	30%	229 042	-	19 122	250 000	92%

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2013	z toho hlavní činnost:	z toho hospo- dářská činnost	Plán na rok 2013	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2012	z toho hlavní činnost:	z toho hospo- dářská činnost	Plán na rok 2012	% plnění ročního plánu
518 110	Služby tisku, grafické úpravy, propagace	141 957	-	-	240 000	59%	354 044	-	-	120 000	295%
518 150	Inzerce	77 702	-	-	31 200	249%	40 815	-	-	31 200	131%
518 120	Služby v oblasti IT, licence, www	193 962	-	-	144 000	135%	180 892	-	-	144 000	126%
518 160	Pronájem movitostí	7 000	-	-	5 000	140%	1 789	-	-		
518 164	Pronájem nemovitostí	10 000	-	-	7 000	143%	18 251	-	-	24 000	76%
518 170	Známky a poštovné	24 716	-	-	30 000	82%	24 203	-	-	30 000	81%
518 200	Poplatky Rádio, Televize	9 180	-	-	6 000	153%	5 805	-	-	6 000	97%
518 260	BOZP	64 800	-	-	64 800	100%	64 800	-	-	64 800	100%
518 270	Školení, konference, aktivity	51 676	-	-	11 000	470%	8 017	-	-	12 000	67%
518 280	Vstupní a preventivní prohlídky lékařem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
518 29x	DHIM+DNHIM 7 000-60 000 Kč	37 813	-	-	-	-	22 800	-	-	-	-
518 900	Služby ostatní	1 095 695	-	165	14 200	7716%	931 012	-	1 852	253 200	368%
	CELKEM ZA Su :518	4 673 841	-	165	2 788 600	168%	5 649 990	-	20 974	2 878 200	196%
	CELKEM ZA SKUPINU :51	5 351 934	82 209	21 622	2 943 680	182%	6 265 237	59 207	51 305	3 032 200	207%
521 010	Mzdová nákladny základní	10 521 172	-	-	13 628 280	77%	12 534 614	-	41 812	13 617 280	92%
521 020	Mzdové nákladny - osobní příspěvek	375 741	-	-	167 000	225%	115 485	-	-	482 500	24%
521 030	Mzdové nákladny - fond odměn	966 717	-	-	-	-	511 000	-	-	-	-
521 040	mzdové nákladny dohoda o pracovní činnost	1 091 349	-	-	-	-	232 278	-	-	-	-
521 060	Mzdové nákladny - DPP	2 105 783	-	32 400	36 000	5849%	2 198 662	-	33 153	198 000	1110%
521 070	Mzdové nákladny - dovolená, náhrady	1 207 998	-	-	-	-	1 219 677	-	-	-	-
521 080	Mzdové nákladny - náhrady za svátky	27 025	-	-	-	-	43 054	-	-	-	-
521 090	Mzdové nákladny - za dočas. PN	76 773	-	-	-	-	85 147	-	-	-	-
521 100	Studium při zam. s náhradou mzdy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
521 110	Odstupné	-	-	-	120 000	-	297 802	-	-	200 000	149%
521 120	Proplacení dovolené ukonč. prac. poměrů	35 467	-	-	-	-	57 937	-	-	-	-
	CELKEM ZA Su :521	16 408 025	-	32 400	13 951 280	-	17 295 656	-	74 965	14 497 780	-

Výnosy a náklady

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2013	z toho hlavní činnost:	z toho hospo- dářská činnost	Plán na rok 2013	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2012	z toho hlavní činnost:	z toho hospo- dářská činnost	Plán na rok 2012	% plnění ročního plánu
524 100	Zákonné zdravotní pojištění 9%	1 282 314	-	-	1 241 575	103%	1 300 800	-	-	1 268 980	103%
524 200	Zákonné pojistné OSSZ 25%	3 556 940	-	-	3 448 850	103%	3 613 973	-	-	3 524 945	103%
	CELKEM ZA Su :524	4 839 254	-	-	4 690 425	103%	4 914 773	-	-	4 793 925	103%
525 000	povinné úrazové pojištění	39 852	-	-	38 627	103%	40 524	-	-	39 479	103%
	CELKEM ZA Su :525	39 852	-	-	38 627	103%	40 524	-	-	39 479	103%
527 100	1% z objemu mezd na FKSP	130 826	-	-	137 953	95%	138 849	-	-	140 998	98%
527 200	527200-ochrana a bezp. zdraví, lékař prev.	45 347	-	-	-	-	17 695	-	-	-	-
	CELKEM ZA Su :527	176 173	-	-	137 953	128%	156 544	-	-	140 998	111%
528 010	Doplatky prac. úrazů	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
528 100	Zákonné soc. náklady - KOOP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
527 200	Náklady na stravné	233 454	-	-	278 881	84%	274 626	-	-	292 760	94%
528 331	528331-soc.náklady na zaměstnance	528	-	-	-	-	1 079	-	-	-	-
	CELKEM ZA Su :528	233 982	-	-	278 881	84%	275 705	-	-	292 760	94%
	CELKEM ZA SKUPINU :52	21 697 286	-	32 400	19 097 166	114%	22 683 202	-	74 965	19 764 942	115%
538 100	spotřeba kolky, dálniční známky	12 789	-	-	12 789	100%	5 700	-	-	5 000	114%
538 300	jiné daně a poplatky	1 090	-	-	1 090	100%	1 115	-	-	-	-
	CELKEM 538 OST. DANĚ A POPLATKY	13 879	-	-	13 879	100%	6 815	-	-	5 000	136%
541 100	smluvní pokuty a úroky z prodlení	-	-	-	-	-	831	-	-	-	-
542 100	jiné pokuty a penále	6 473	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	CELKEM ZA Su :541 + 542	6 473	-	-	-	-	832	-	-	-	-
547 000	547 000-manka a škody	-	-	519	-	-	1 230	-	519	-	-
549 000	jiné ostatní náklady	20 837	-	-10	25 170	83%	347 863	-	-10	-	-
549 010	Předpis odškodnění prac. úraz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
549 020	Pojištění motorových vozidel	-	-	-	6 000	-	-	-	-	6 000	-
549 050	Zúčtování koeficientu DPH, ostatní	43 879	-	-	240 000	18%	456 843	-	-	108 000	423%
549 100	Povinné autorské výtisky vlastního zboží	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	CELKEM ZA Su :549	64 716	-	509	271 170	24%	805 936	-	509	114 000	707%
	CELKEM ZA SKUPINU :53+54	85 068	-	509	285 049	30%	813 582	-	509	119 000	684%

Výnosy a náklady

	NÁKLADY	Celkem k 31. 12. 2013	z toho hlavní činnost:	z toho hospo- dářská činnost	Plán na rok 2013	% plnění ročního plánu	Celkem k 31. 12. 2012	z toho hlavní činnost:	z toho hospo- dářská činnost	Plán na rok 2012	% plnění ročního plánu
551 000	odpisy k účtu 021000	972 913	-	-	-	-	942 999	-	-	-	-
551 010	Odpisy	1 692 090	-	-	3 756 660	45%	1 978 683	-	-	3 756 660	53%
551 014	Odpisy	-	-	-	-	-	336	-	-	-	-
551 016	Odpisy	-	-	-	-	-	482 831	-	-	-	-
551 020	Odpisy	96 479	-	-	-	-	115 716	-	-	-	-
551 030	Odpisy	286 300	-	-	-	-	116 809	-	-	-	-
	CELKEM ZA Su :551	3 047 782	-	-	3 756 660	81%	3 637 374	-	-	3 756 660	97%
558 010	Spotřeba DHIM - do 40 000 Kč	1 638 727	-	-	-	-	900 778	-	-	-	-
558 098	Spotřeba DHIM do 40 000 Kč - elektro	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	CELKEM ZA Su :558	1 638 727	-	-	-	-	900 778	-	-	-	-
	CELKEM ZA SKUPINU :55	4 686 509	-	-	3 756 660	125%	4 538 152	-	-	3 756 660	121%
562 010	Úroky z úvěru traktor	-	-	-	-	-	3 187	-	-	3 000	106%
562 100	Úroky - ostatní	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	CELKEM ZA Su :562	-	-	-	-	-	3 187	-	-	3 000	106%
563 010	kuzové ztráty	700	-	-	-	-	230	-	-	-	-
	CELKEM ZA Su :563	700	-	-	-	-	230	-	-	-	-
569 040	OFN: vedení účtu exekuce SBD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
569 100	OFN: vedení účtu KB *) účtováno na 518900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
569 300	OFN: vedení účtu CEP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
569 320	OFN: poplatky k přeúčtování FKSP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	CELKEM ZA Su :569	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	CELKEM ZA SKUPINU :56	700	-	-	-	-	3 417	-	-	3 000	114%
591 100	DPPO - řádná	-	-	-	-	-	2 400	-	-	-	-
	CELKEM ZA Su :591	-	-	-	-	-	2 400	-	-	-	-
	CELKEM ZA SKUPINU :59	-	-	-	-	-	2 400	-	-	-	-
	NÁKLADY CELKEM	36 292 912	2 142 228	589 471	29 719 555	122%	38 361 921	2 122 779	664 974	30 025 202	128%

Výnosy a náklady

REKAPITULACE ZA ČINNOST (Kč)

	2012	2013
NÁKLADY celkem	38 361 921	36 292 912
VÝNOSY celkem	40 055 905	37 242 933
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	1 693 984	950 021

KOMENTÁŘ:

Výnosy:

Muzeum hospodařilo v roce 2013 s příspěvkem od zřizovatele ve výši 25 850 tis. Kč. Obdržené příspěvky z dotačních programů a grantů dosáhly výše 1 581 tis. Kč. V průběhu roku 2013 pokračovaly práce dle dodatku smlouvy s Ředitelstvím silnic a dálnic o provedení archeologického výzkumu. To se významně projevilo v hospodaření muzea za rok 2013. Doplnková činnost, kterou je přefakturace tepelné energie, byla v roce 2013 zisková. Provozování kavárny vlastními pracovníky bylo v roce 2013 ukončeno. Kavárna je dále provozována na základě nájemní smlouvy.

Náklady:

Náklady instituce roku 2013 jsou srovnatelné s rokem předcházejícím. Výraznou část tvoří osobní náklady vycházející ze stanoveného rozpočtu zřizovatele. V roce 2013 bylo zažádáno u zřizovatele o navýšení limitu mzdových nákladů v důsledku probíhajícího archeologického výzkumu vzhledem k tomu, že většina prací byla zajištěna vlastními pracovníky. Veškeré náklady související s prováděním archeologického průzkumu pro Ředitelství silnic a dálnic, včetně mzdových, jsou organizaci na základě fakturace refundovány.

Náklady na spotřebované energie díky centrálním dodavatelům zajištěných krajem stoupají minimálně a u dodávek telekomunikačních služeb pak výrazně klesají. V této chvíli je třeba konstatovat, že výrazných úspor nákladů na provoz

muzea není možno očekávat. Naopak v souvislosti s účastí organizace na projektu Archeopark Všešary budou náklady na energie mírně stoupat.

V roce 2013 pokračovala obnova technického vybavení, především pak počítačového vybavení a vybavení muzejního mobiliáře. Výrazným nákladem byl nákup výstavních panelů.

Z hlediska provozu muzea pak patří náklady na revize, kontroly zařízení, opravy a údržbu k nezanedbatelné části nákladů organizace. Tyto náklady činily 364 tis. Kč, proti roku 2012 byl zaznamenán jejich pokles.

V položce nákupu služeb pak došlo celkově k očekávanému poklesu nákladů.

Náklady rostly naopak na položce cestovného zaměstnanců a to především z důvodu zajištění cest zaměstnanců při provádění archeologického výzkumu. Tyto náklady jsou však na základě fakturace refundovány.

Nákup sbírkových předmětů byl v roce 2013 uskutečněn v podobném objemu jako v roce 2012, tedy za cca 100 tis. Kč.

Odpisy:

Odpisy jsou tvořeny z vlastního i svěřeného majetku v souladu se zákonem a Směrnicí Rady KHK č. 7.

Granty – Královéhradecký kraj	Kč
Muzejní neděle	23 000
Akce pro děti a mládež ve volném čase	20 000
Předfinancování projektu EU OPVK	980 473

Granty – Ministerstvo kultury	Kč
Publikace Cesta dívek za vzděláním	80 000
Tradiční lidová kultura	22 000

Jiné granty a dotace	Kč
Úřad práce	44 729
Elektrárny Opatovice, a.s.	19 000
Česká geologická společnost	10 000
Investiční dotace Ministerstva kultury	96 000
Dotace přiznaná na projekt Euroregion Glacensis	418 254

Granty – Statutární město Hradec Králové	Kč
2013/0260 - Cesta dívek za vzděláním	25 000
2013/0444 - Cílená propagace MVČ	50 000
2013/1454 - Mobilní aplikace	50 000
Konference Kotěra - Muzeum stoleté	95 000

Investice

Investiční dotace Královéhradeckého kraje

Investiční dotace KHK	Kč
v roce 2013 nebyly poskytnuty	-
v roce 2012 nebyly poskytnuty	-

Tvorba a čerpání peněžních fondů

Stav fondů (Kč):

Název fondu	PZ K 1. 1. 2013	tvorba fondu	čerpání fondu	KZ K 31. 12. 2012	krytí
FRIM	2 435 640	3 341 103	5 756 077	20 666	20 666
Rez. fond	69 850	846 992	180 000	736 842	736 842
RF Z OSTAT. TITULŮ	50 000	69 000	19 000	-	-
Fond odm.	-	846 992	-	846 992	846 992
FKSP:	174 426	118 246	129 758	162 914	162 914

Veškeré finanční fondy organizace jsou plně kryty finančními prostředky.

Bankovní účty organizace (Kč):

Č. účtu	Název účtu	Stav k 31. 12. 2012 (Poč. st. sled. obd.)	Stav k 31. 12. 2013 (Kon. stavy)
241100	BU KB 78-7777510247	10 792 568,08	7 363 507,81
241104	BU sbírka 2. 107-22552602	-	-
241300	BU KB CEP Chlum	-	-
241400	BÚ EU KB 107-1459060247/0	332 915,81	521 065,17
241401	Unicreditbank – dotace MK	-	-
243020	Běžný účet FKSP	134 295,57	140 631,01

Ceniny (Kč):

Č. účtu	Název	Stav k 31. 12. 2012 KZ minulého obd.	Stav k 31. 12. 2013 KZ sled. období
263010	Ceniny, známky, kolky	2 800,00	924,00
263020	Ceniny – stravenky à 50 Kč	125 850,00	132,00

Fyzickou inventurou cenin nebyly zjištěny žádné rozdíly.

Organizaci nebyla stanovena žádná výše odvodů za porušení rozpočtové kázně, nebyla stanovena pokuta ani penále. Dne 18. 12. 2012 byla zahájena Finanční kontrola hospodaření příspěvkové organizace zřízené Královéhradeckým krajem

za období let 2011-2012 prováděná Krajským úřadem Královéhradeckého kraje. Tato kontrola byla ukončena dne 5. 4. 2013.

Kontrolní systém

Ukončené investiční zakázky

Zakázka 2013	Dodavatel	Kč
Oprava a stavební úpravy obj. č.p. 33 na pozemkové parc. čp. 39 v k.ú. Lípa u Hradce Králové	Revist s.r.o.	1 283 146,00
Dodávka fotoaparátu Nikon D800 včetně příslušenství	Bc. Petr Šotola	84 942,00
Dodávka osobního automobilu BERLINGO Multispace XTR HDI 90	Regina a. s.	299 931,00
Dodávka sušicího zařízení	Tesur s.r.o.	192 000,00

Autoprovoz

Provoz vozidel včetně PHM a oprav v r. 2013:

Náklady	Kč
CELKOVÉ PROVOZNÍ NÁKLADY AUTODOPRAVY	219 362

Náklady	Ujeto km	Náklady na 1 km v Kč	PHM v Kč	Opravy v Kč
Škoda Forman	13 123	3,06	29 905	10 205
Škoda Felicia	10 962	3,7	24 032	16 493
Ford Focus	23 316	2,97	46 814	22 348
Ford Transit	13 371	4,49	33 526	26 497
Citroën Berlingo	6 949	1,37	9 542	-
Celkem	67 721	-	143 819	75 543

Provoz a obnova budov

DEPOZITÁŘ OPLETALOVA UL.

Budova depozitáře muzea stojící v Opletalově ulici je ve vlastnictví Královéhradeckého kraje. Na začátku roku byla budova podrobena důkladné kontrole z hlediska stavebního. Byl shledán velmi neuspokojivý stav nosné konstrukce střechy, trámy jsou napadeny dřevomorkou. Dále ve velmi špatném stavu jsou klempířské prvky, střešní krytina a komínová tělesa. Neuspokojivý stav vykazují okna, vodovodní, kanalizační a elektrorozvody. Vnější omítka je značně poškozená, vnitřní omítka pak vlivem vlhka v přízemí opadáva a je zasažena plísní. Budovu navštívili zástupci Královéhradeckého kraje, kterým byl současný stav objektu důkladně popsán a následně bylo přikročeno ke zpracování studie využití objektu. V rámci studie byly řešeny požadavky MVČ na zefektivnění využití plochy depozitáře případně s možností vybudování nové výstavní plochy s důrazem na otevření muzea veřejnosti. Celý postup je konzultován s vedoucím oddělení kultury a památkové péče a vedoucím odboru investic Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

HISTORICKÁ BUDOVA

Historická budova muzea na stojící na Eliščině nábřeží je ve vlastnictví Města Hradce Králové. S vlastníkem budovy opakovaně proběhla jednání, při kterých bylo poukázáno

Pro inventarizaci majetku byl vydán příkaz ředitele č. 13/2013 s termínem provedení inventur k 31. 12. 2013.

Podkladem k inventurám byly seznamy evidovaného majetku vyhotovené správcem majetku pro zaměstnance a jejich pracoviště.

na havarijní stav opěrné zdi dvora, prostor předávací stanice a oken orientovaných západním směrem. Vlastník tyto opravy začal řešit. Bylo vyvoláno jednání za účasti zástupců MVČ, NPÚ Josefov, SNHK a KHK. V průběhu roku 2013 vypsal vlastník budovy VŘ na zpracování PD k rekonstrukci opěrné zdi dvorku a schodiště, opěrné zdi a schodiště výměňkové stanice a odvodnění parkovací plochy dvora.

MUZEUM VÁLKY 1866 NA CHLUMU

Muzeum východních Čech má ve svém vlastnictví budovu Muzea války na 1866 na Chlumu a související pozemkové parcely, budovy pak užívá na základě Zřizovací listiny příspěvkové organizace Královéhradeckého kraje. V březnu 2012 bylo usnesením Rady kraje RK/11/431/2012 schváleno použití investičního fondu ve výši 1 620 tis. Kč na stavební úpravy strážního domku za účelem jeho dalšího využití jako informačního centra. Smlouva o dílo na tyto stavební úpravy včetně dodatků je uveřejněna na webových stránkách muzea. Zahájení prací proběhlo v říjnu a celkově bylo v roce 2012 investováno 426 tis. V roce 2013 byly pak stavební práce dokončeny a dne 1. 7. 2013 nabyl právní moci Souhlas s užíváním stavby. V roce 2013 bylo do informačního centra investováno celkem 1 273 146 Kč bez DPH. Informační centrum pak bylo vybaveno zařízením sloužícím k jeho provozu. Proběhla výměna elektrorozvaděče vč. jističů pro studnu.

Vlastní fyzická inventarizace proběhla v době od 6. 1. 2014 do 10. 1. 2014. K vyhodnocení fyzických inventur se ÚIK sešla dne 31. 1. 2014, kdy konstatovala, že všechny inventarizovaný majetek byl fyzicky dohledán a zinventarizován. Nebyly zjištěny žádné inventarizační rozdíly.

S dodavatelem již stávající přístavby Muzea války 1866 firmou REDOMO a. s., bylo řešeno několik reklamací vad díla spočívajících především v netěsnosti střešního pláště, výskytu trhlin na vnějších omítkách, nerovnosti dlaždic okapových chodníků, nerovnosti zámkové dlažby před vstupem a v netěsnosti spár schodiště.

Dále byl proveden polep stropů a světlíků fólií odrážející sluneční paprsky, provedena instalace dřevotřískového stropu nad pokladnou a nainstalována bezpečnostní zídka z betonových květináčů. V rámci pojistných událostí byla řešena krádež řetězů u Památníku I. armádního sboru a poškození světlíků na přístavbě muzea.

SKLAD ARCHEOLOGICKÉHO MATERIÁLU VŠESTARY

Sklad archeologického materiálu SO-06 v obci Všestary muzeum od 11/2012 užívá na základě smlouvy o výpůjčce. Budova je ve vlastnictví Královéhradeckého kraje. Ve skladovacích prostorách je deponován nálezový materiál archeologického pracoviště a materiál potřebný k provádění archeologických výzkumů.

Inventarizace majetku a závazků

Komisi byl rovněž předložen seznam předmětů vypracovaný z podkladů DIK, které zaměstnanci navrhli k fyzické likvidaci. Inventarizační komise tento návrh předala jako podklad pro jednání Škodní likvidační komise, které se uskutečnilo v březnu 2014. Případná fyzická likvidace vyřazeného majetku, navržená škodní a likvidační komisí, proběhne v II. čtvrtletí roku 2014.

Výroční zpráva 2013
Muzea východních Čech v Hradci Králové

© 2014 Muzeum východních Čech v Hradci Králové
Eliščino nábřeží 465, 500 01 Hradec Králové 1

Sestavil: Jaroslav Zámečník, DiS. na základě
podkladů jednotlivých oddělení
Grafická úprava a sazba: Jiří Šinták
Fotografie: Miroslav Beneš a archiv muzea

e-mail: muzeum@muzeumhk.cz
www.muzeumhk.cz

www.muzeumhk.cz

